

ПОЛИТИКИ

Немачка 2,50 DEM, Француска 4,50 FRF, САД 1,25 USD,
Швајцарска 1,80 CHF, Шведска 10,00 SEK, Норвешка 11,00 NOK,
Данска 11,50 DKK, Аустрија 13,00 ATS, Грчка 200 GRD

ЗАБАВНИК

6. VII 1990. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА LII • 10 ДИН. • БРОЈ 2010

КРИЛАТИ ЉУДИ НА МЕСЕЦУ

стр. 36

ПРВА ЖЕНА ДОКТОР

ЗА ДР ЏЕМСА БЕРНА, КОЈИ ЈЕ 1809. ДИПЛОМИРАО МЕДИЦИНУ НА УНИВЕРЗИТЕТУ У ЕДИНБУРГУ /В. БРИТАНИЈА/ И СЛУЖИО 45 ГОДИНА КАО ВИШИ ОФИЦИР У БРИТАНСКОЈ АРМИЈИ, САЗНАЛО СЕ ДА ЈЕ БИО ЖЕНА ТЕК ПОСЛЕ СМРТИ -1866. ГОДИНЕ.

РОГАТА КРАСТАВА ЖАБА

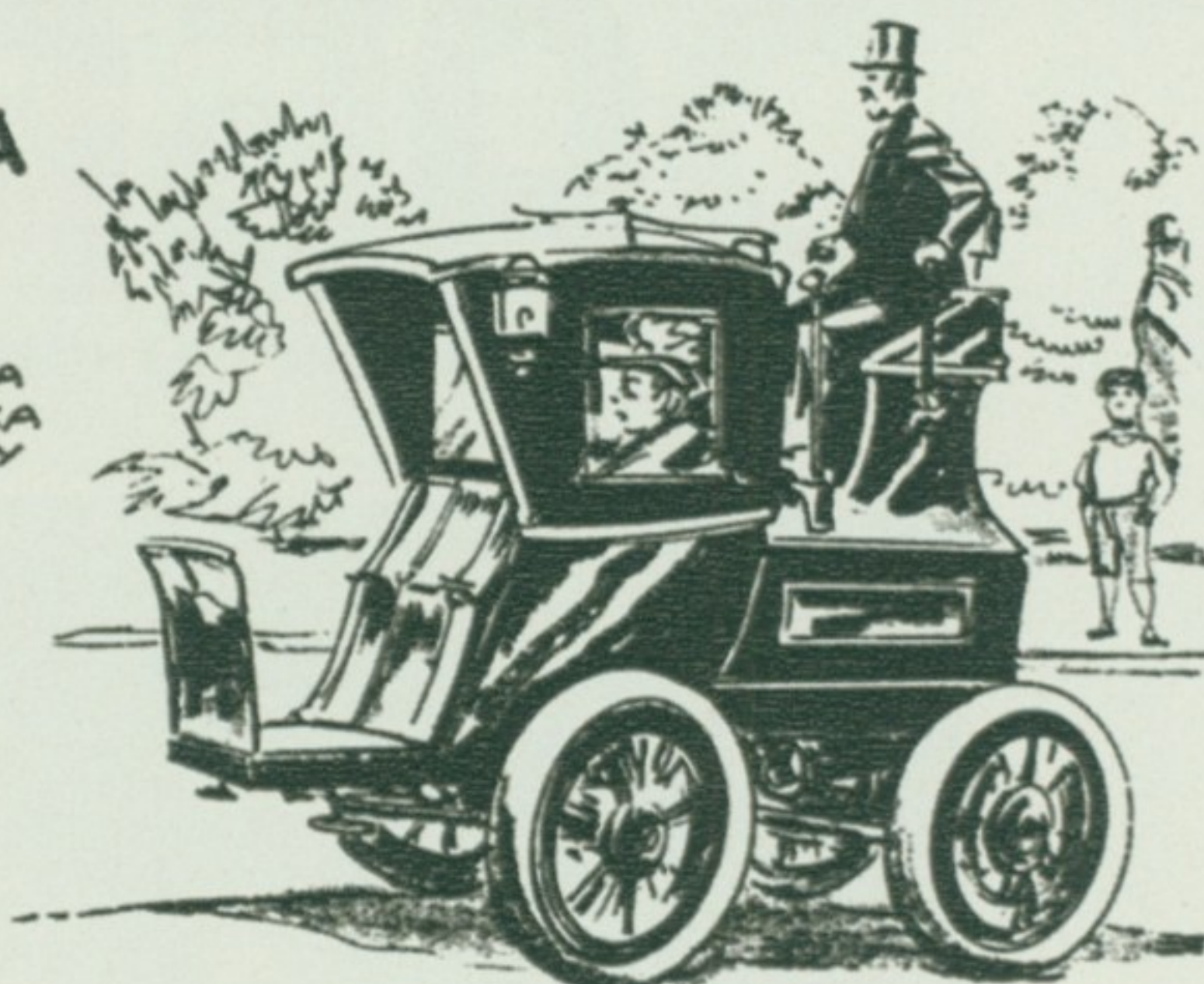
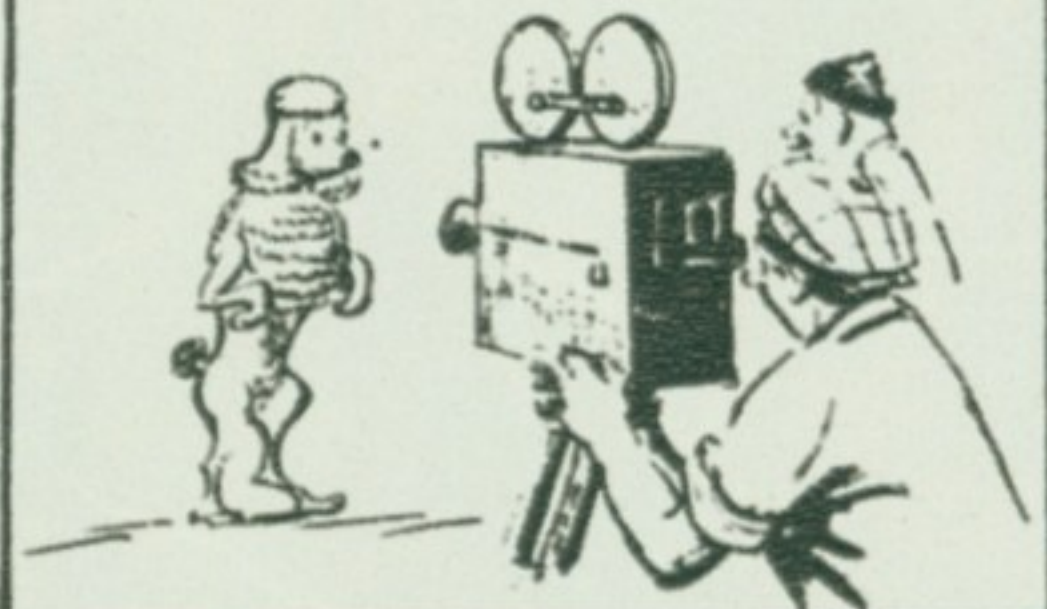
ИЗ МЕКСИКА

И ПУСТИЊСКИХ ОБЛАСТИ НА ЈУГУ САД БРАНИ СЕ ОД НАПАДА НЕПРИЈАТЕЉА ТАКО ШТО ИЗ ОКА ИСПУШТА МЛАЗ КРВИ НА ДАЉИНУ ОД 1.5 М.

ПСИ

КОЈИ СУ УЧЕСТВОВАЛИ У ФИЛМОВИМА СНИМАНИМ ТРИДЕСЕТИХ ГОДИНА ОВОГ ВЕКА, ДОБИЈАЛИ СУ ДНЕВНИЦУ ОД 7.5 ДОЛАРА, ИСТО КОЛИКО И СТАТИСТИ.

ТАКСИ ВОЗИЛА

КОЈА СУ САОБРАКАЛА У ЊУЈОРКУ ПОЧЕТКОМ ОВОГ ВЕКА, КРЕТАЛА СУ СЕ ПОМОГУ ДВА АКУМУЛАТОРА И ДВА ЕЛЕКТРОМОТОРА.

ОВО ЈЕ **НАТПИС** НА ЖЕЛЕЗНИЧКОЈ СТАНИЦИ ИРСКОГ ГРАДА ЧИЈЕ СЕ ИМЕ САСТОЈИ ОД 58 СЛОВА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА

● ● ● лет пчеле толико је делотворан да би, теоријски, она могла да облети Земљину куглу узевши као храну само супену кашику меда.

● ● ● највише аутомобила у Европи, ако се узме у обзир број становника, има на Исланду. На 1.8 становника долази по један ауто, у Немачкој на 2.1, а у Италији на 2.5 грађанина.

● ● ● у Едмонтону, у Канади, налази се највећи трговински, рекреативни и забавни центар на свету. То је, заправо, дивовска хала од стакла и бетона под коју би могло да стане 60 фудбал-

ских игралишта, а има 58 улаза, 828 радњи, 110 ресторана, 19 биоскопа и позоришта, зоолошки врт, акваријум, клизалиште, игралиште за мини голф, вештачко језеро, велики хотел и пет забавних паркова. Сваког дана Центар обиђе око 60 хиљада посетилаца.

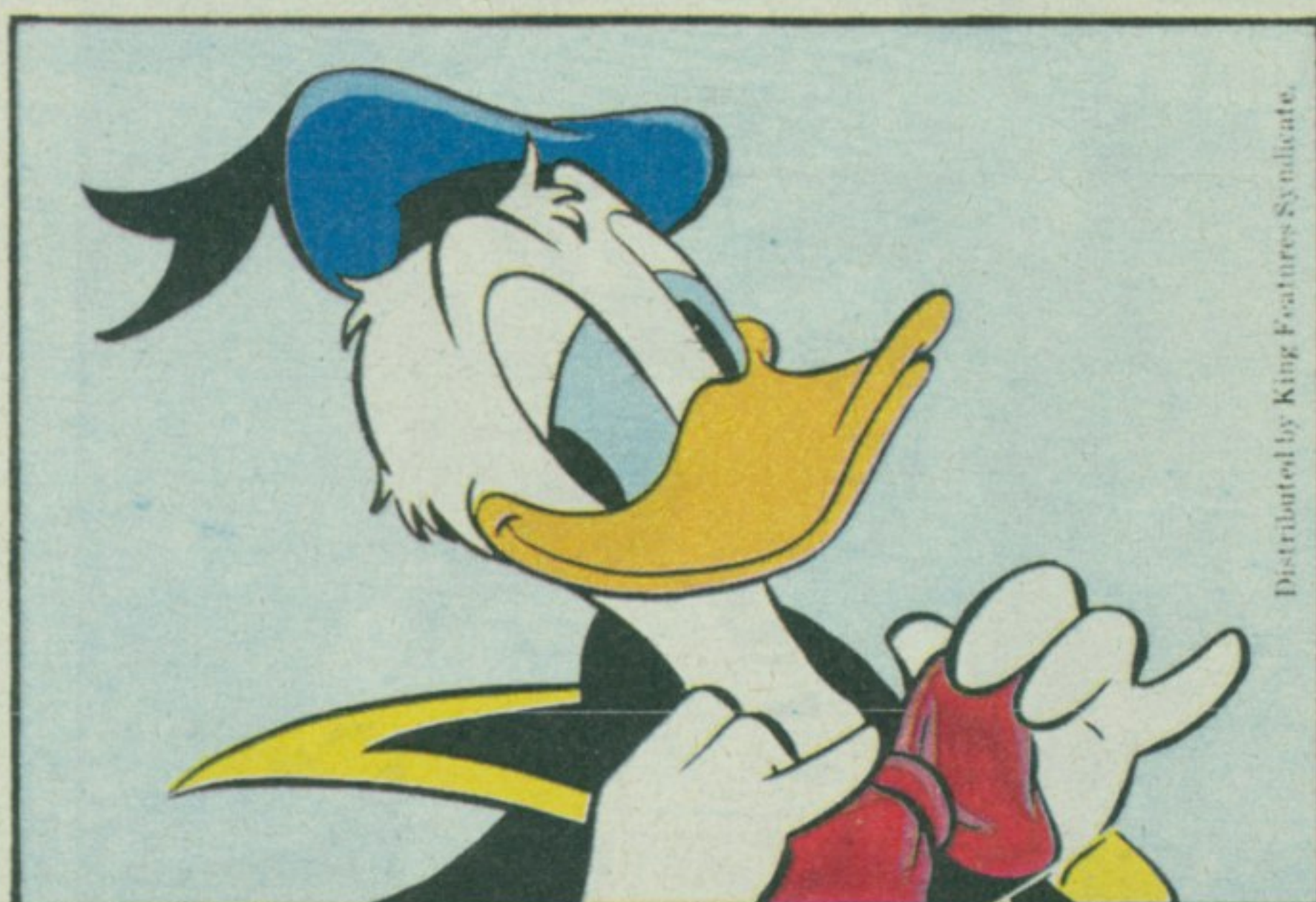
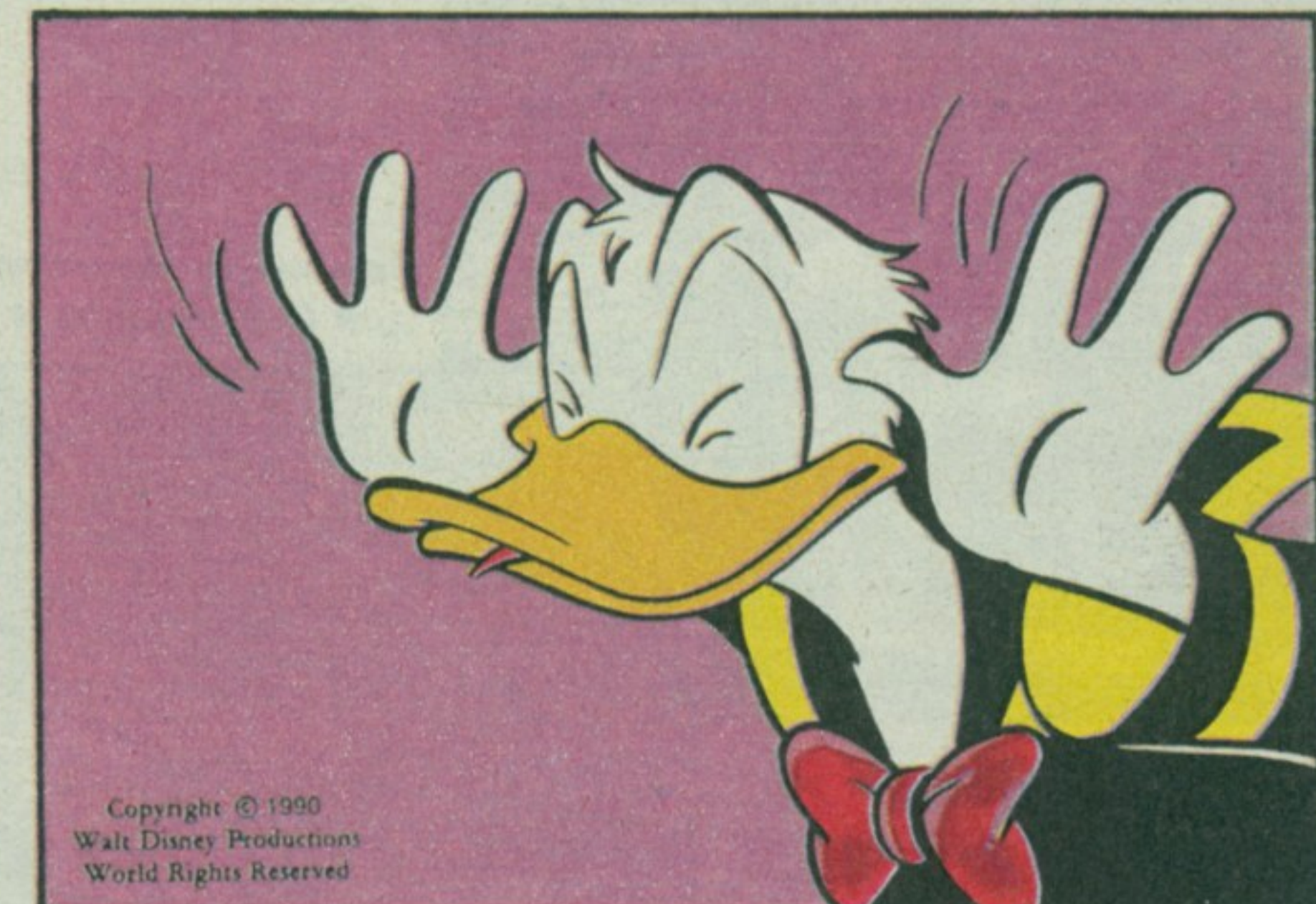
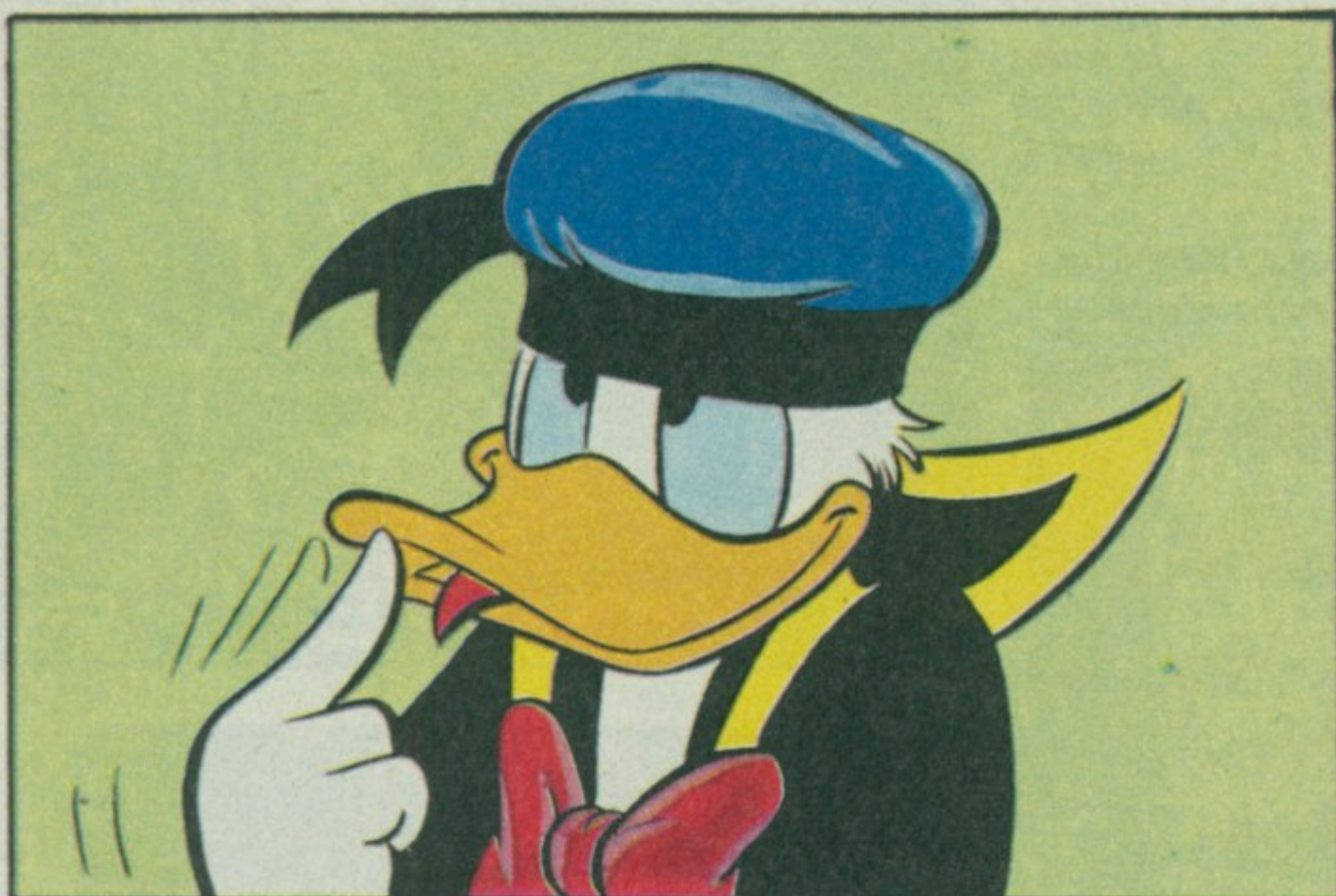
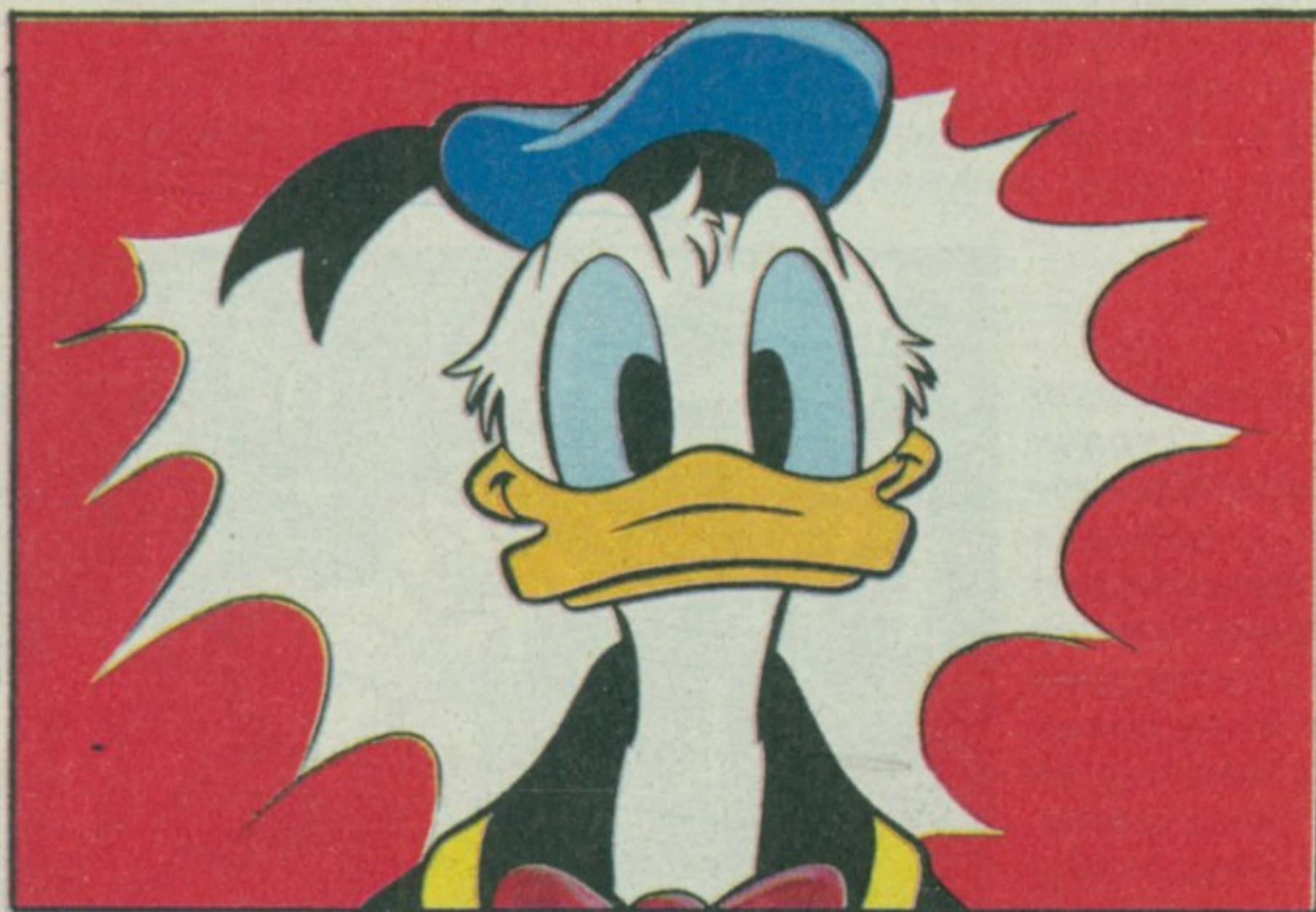
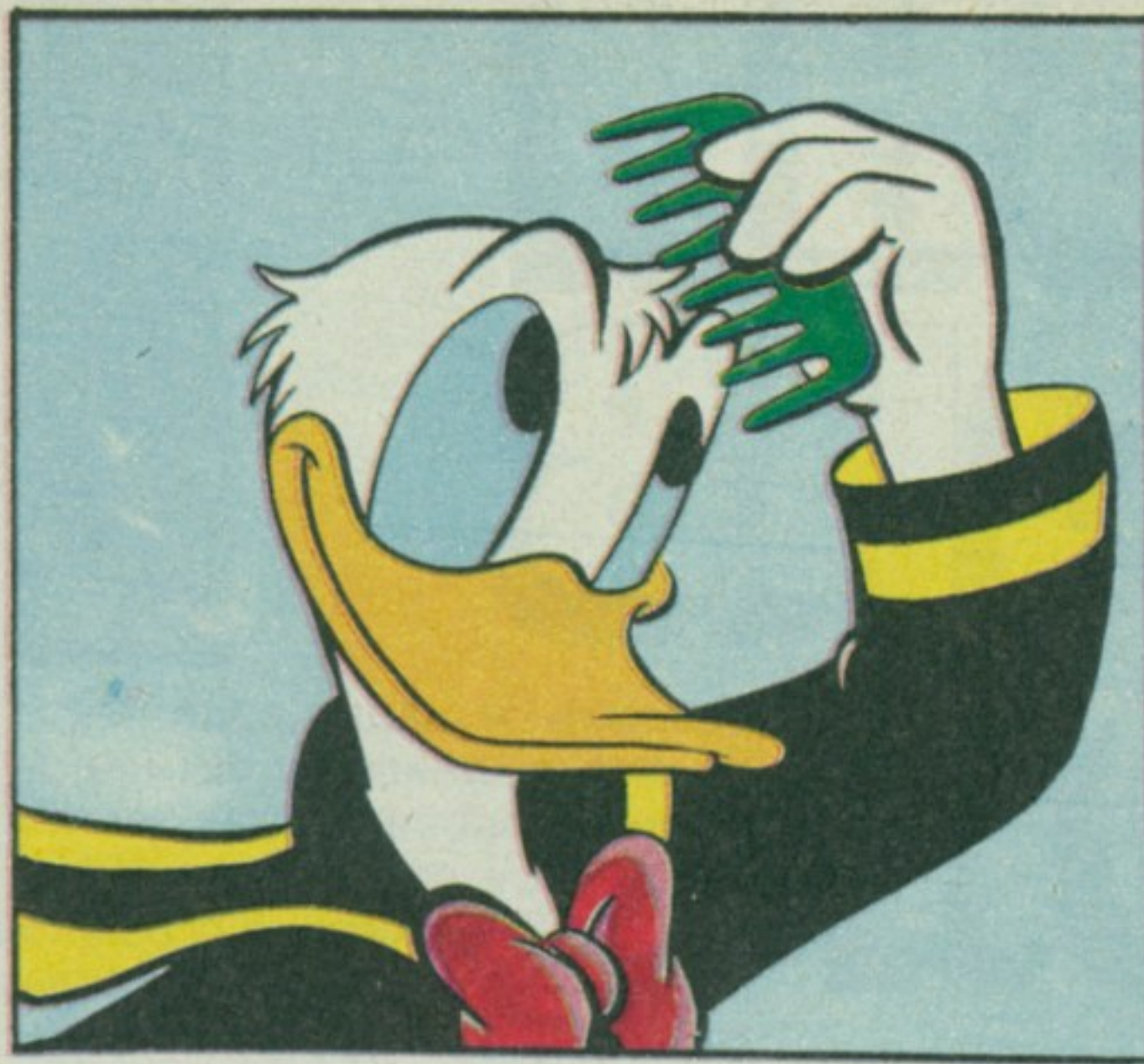
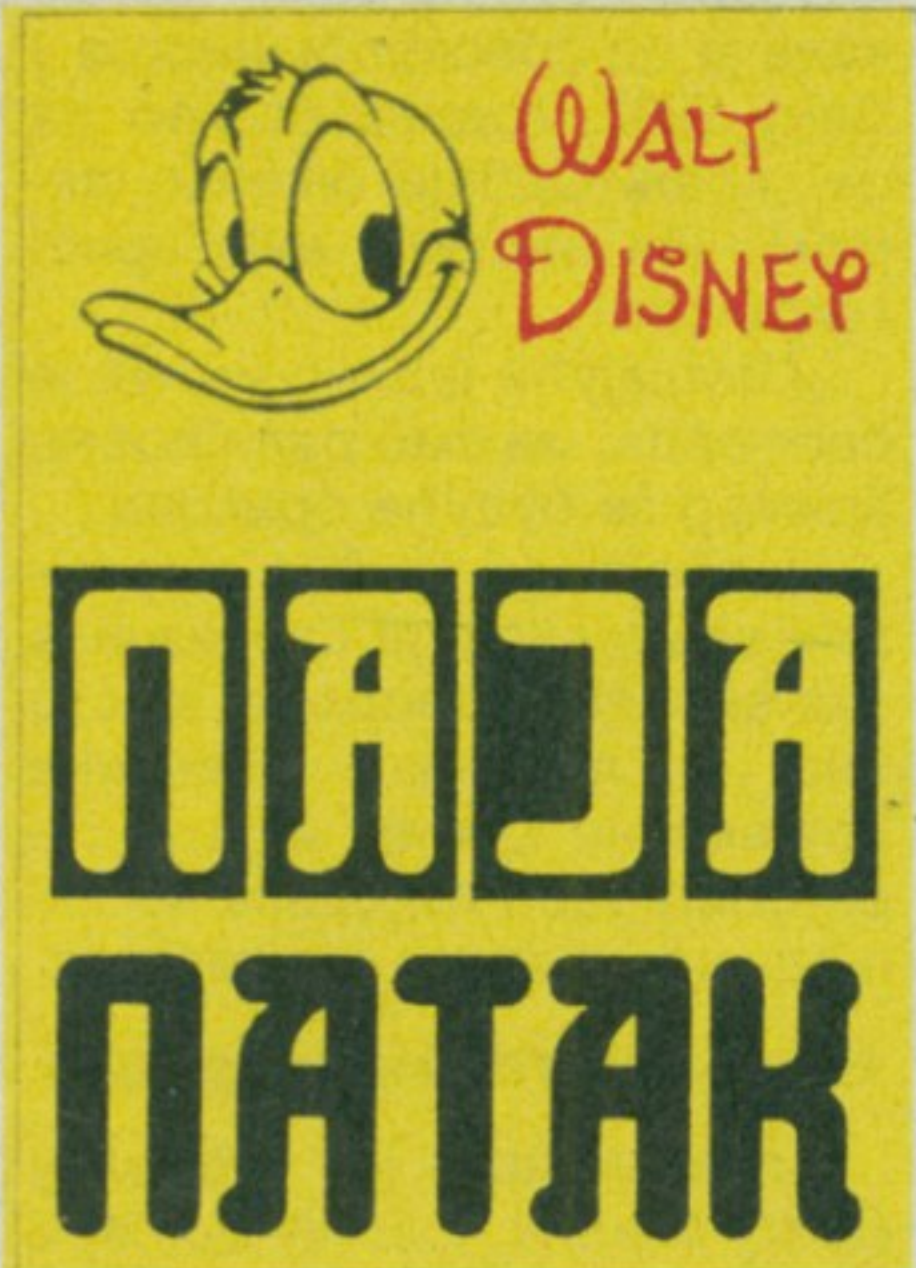
● ● ● најпознатији јавни часовник на свету лондонски Биг Бен који на торњу британског Парламента већ 131 годину откуцава време, недавно се покварио и стајао пуних 11 часова и шест секунди. Пре тога се зауставио јануара 1987. године, али не због квара већ ниске температуре која је заледила сатни механизам.

● ● ● одважни Енглец Џон Касар извео је за време емитавања једне телевизијске емисије занста необичан подухват – испружен на кревету из кога су вирили ексер дугачки 15 центиметара дозво-

лио је да се на његово тело попне 29 особа. Иако се на- дао да ће ући у Гинисову књигу рекорда, Касару се то није остварило. Представници Гиниса закључили су да би свако ко би се упустио у обарање овог рекорда сигурно несрећно завршио. Али,

Касар се не предаје. Одлучио је да потуче рекорд једног англиканског свештеника и на кревету од ексера непрекидно лежи 600 часова.

КАКО ЈЕ
ТЕКАО
МАЈСКИ
ПРЕВРАТ
1903

КОБНИ ПОЗИВ УПОМОБ

Све што се сплело око атентата званог Мајски преврат није лишено и неких чудноватих подударности са судбином једног другог краљевског пара: аустријског надвојводе Фрање Ферди-

нанда и његове жене Софије.

Први атентат је издалека, а други непосредно довео до Првог светског рата. Оба су извршена у месецу јуну: онај из 1903. једанаестог, а сарајевски, из 1914. двадесет осмог. И краљ Александар Об-

реновић и надвојвода Фердинанд оженили су се „недоличним“ особама које им по рангу нису одговарале. Обојица су то учинила уз огромно противљење околине, после скандала исте врсте: обе супруге – Драга Машин и Софија Хотек – биле су дворске даме њихових мајки.

Ево шта је Фрањо Фердинанд, према сачуваним ар-

хивским белешкама, рекао када је од српског министра у Бечу 1901. године сазнао да се „краљ Србије оженио дамом чије порекло није аристократско“:

„Слушајући једино импулсе свог срца, ми смо дали добар пример за будуће бракове.“

Надвојвода је био очаран том вешћу која је саблазнила све европске дворе, а исто тако и поданике невелике Краљевине Србије чија је територија тада износила 48 хиљада квадратних километара.

Краљица глуми трудноћу

Александар је удовицу Драгу Машин, старију од себе седам година, упознао у Паризу 1892. Имао је тада шеснаест година, а већ три је био краљ. Земљом је владало намесништво, али не задуго:

Петар Први Карађорђевић приликом полагања заклетве

На насловној страни италијанског недељника „Доменика дел Коријере“ нашла се илустрација атентата према извештају са лица места. Револвер у краљевој руци по свој прилици је плод илустраторове маште.

Званична фотографија Александра Обреновића и Драге Машин

О убиству краља Александра Обреновића и Драге Машин доста се зна, па ипак, мање су познати неки детаљи из извештаја који је тадашњи војни изасланик у Београду Пелрен послао својој влади у Париз. Доносимо и те појединости

Сви се ове фотографије, снимљене уочи атентата, страдали су заједно са краљем и краљицом. Сасвим лево види се пуковник Наумовић, до њега стоји председник владе Цинцар-Марковић, а десно од краља је Никодије Луњевица, Драгин рођени брат и несудбени престолонаследник

Александар није чекао пунолетство да оствари две своје намере. Преузео је власт државним ударом, а нешто доцније објавио веридбу. Овако се обратио војсци и народу:

„Ја сам глава Дома Обреновића и Ја први имам право и дужност да водим бригу о судбини Династије... Од данас у Србији неће више бити ничијег другог ауторитета сем мога и сваки треба све досадашње предрасуде да напусти... Србију ваља водити путем мирног и правилног развитака, дакле, Србија треба да се развија без трзавица и политичке борбе.”

Трзавице и невоље, међутим, изазвало је понајпре само краљево венчање. Нови

краљ се није много бринуо о војсци – сам чак није ни прошао војну обуку. Официри су били бедно плаћени, војници бедно храњени, па је већ и то изазвало незадовољство, а огорчење је почело кад је нова краљица почела да плете своје прсте и у војне ствари. Достигло је врхунац када се прочуло да ће њен брат Никодије Луњевица бити именован за престолонаследника!

Драга није могла да рађа, али се одмах после венчања претварала да је трудна! Доведен је др Сњегијерев, лични лекар руског цара Николаја II – али он је установио краљичину превару. Тако се није сазнало на који начин је Драга смислила да „оконча” своју „трудноћу”, али је та афера

изазвала нови талас незадовољства против краља и краљице. Упркос свему, краљ је наставио да негује њен култ: школе, разне установе и читава села добијали су њено име...

Улога египатског бога-бика

Почетком 1902. године група официра сковала је заверу. У почетку су мислили да протерају диктаторски пар из земље, али су брзо закључили да их обоје треба убити. Број завереника растао је из дана у дан, да би достигао цифру од сто осамдесет официра и неколико цивила. Право је чудо да како од толико људи тајна не „процури” у престоничку чаршију која је

по традицији и за најкрупније ствари сазнавала појединости већ следећег дана (ако не истог). Изгледа да су краљ и краљица били толико омражени да се завера одржала у потпуној тајности.

Глава завере био је млади поручник Драгутин Димитријевић, човек челичне воље и исто таквог тела: због његове необичне физичке снаге прозвали су га Апис – по египатском богу-бику.

Завереници су смишљали разне планове како да изведу атентат. Определили су се за отров – цијанкалиј – који је један од њих, геолог Душан Јовановић, и набавио. Отров је испробан на мачки и показало се да делује одлично. Тада је решено да се он подметне краљу и краљици на балу заказаном у „Коларцу”. Ствар је пропала због једне „ситнице”: краљ се није тамо појавио.

Али, у Београду су се 5. јуна 1903. подигле жестоке демонстрације против краља и његовог најновијег државног удара када је већ по други пут суспендовао Устав, извео реформу и „прилагодио” скупштинске изборе тако да је све личило на комедију. Смакнуће је морало да се убрза, на сваки начин... У ноћи између 10. и 11. јуна ступили су у акцију.

Кобна неопрезност

Према извештају француског војног изасланика, који је крцат веома прецизним подацима, у два сата после поноћи, у глувој тишини, војници 6. пука опколили су двор и препречили све околне улице. Завереници, двадесет осам официра, распоредили су се око зграде чекајући да изнутра ступе у акцију, по договору, капетани Милцовић, Петровић и пуковник Наумовић. Али, сва тројица су била толико пијана да нису успевали да увуку кључ у браву дворске капије... Нестрпљиви завереници споља подметнули су динамит и одјекнула је експлозија. Наумовић је на лицу места погинуо, остала двојица пала су под револверским зрнима као прве жртве.

Официри су брзо продрли у спаваћу собу краља и краљице, али њих тамо није било. Готово два сата грозничаво су претраживали двор, испуљујући шаржере на сваки шумањ, на све што би мрднуло, па су тако настрадали и пас и папагаји – опет према француском извештају.

У том метежу Апис је био рањен и са запетим револвером у руци лежао је спреман да себи про- свира главу уколико завера не успе. Мало је

На овој старој разгледници види се улаз из врата у Конак

Стари дворца.
Altes Schloss

Поздрав из Београда.

НА ПОМОЉУ
НЕОЧЕКИВАНО
ИСТОРИЈСКО
ОТКРИЋЕ

ДА ЛИ ПОСТОЈИ ПРОЈЕКАТ КОНАКА?

Из архиве Ке
Д'Орсеја, фран-
цуског минис-
тарства спољ-
них послова, из-
ронила је досад
код нас потпуно
непозната поје-
диност у вези са
убиством краља
Александра Об-
реновића: план
старог Конака у
којем је 1903.
године изведен
атентат

Конак одавно више не постоји, срушен је, а на његовом месту изграђен такозвани Нови двор, данас Председништво СР Србије. Сачувало се нешто фотографија ове некада гиздаве зграде, али не и пројекат по којем је сазидана, а са њим је заувек заборављено и име

Француски месечник „Историја“ донео је овај план Конака уз фотографију зграде. Ми смо само превели називе просторија. Као што се види, план је веома прецизно урађен, постоји чак уцртана када у купационици, као и постеља у брачној соби.

архитекте. Зато је план старог Конака, објављен у фебруарском броју угледног француског месечника „Историја“ („Historia“), уз напис историчара Жана Ганијажа, представљао огромно изненађење. Да ли је план двора послао уз опширан телеграфски извештај о атентату 1903. године тадашњи француски војни изасланик у Београду Пелрен, или се у некој француској архиви чува и оно што је за нас остало историјска непознаница; пројекат зграде и име архитек-

те? То тек остаје да се види. У сваком случају, сви с којима смо разговарали потврдили су да је реч о досад непознатој појединости. У Заводу за заштиту споменика културе Београда који се брине не само о постојећим вредним зградама главног града, него и о свему што чини његову архитектонску историју, од Гордане Гордић чули смо до словце ово: – Пројекат Конака? Па ми бисмо били пресрећни да сазнамо макар ко је био про-

јектант, а камоли да добијемо план! И у Архиву Србије, као и у Историјском институту САНУ сматрају да је план зграде старог Конака очито објављен први пут и да је то занимљив траг који отвара низ питања. До сада се о целом догађају, названом у историји Мајски преврат, знало само из сећања учесника и сведока, односно на основу усмене реконструкције. Да ли смо на помоћу историјског открића, покушаћемо да утврдимо.

недостајало па да се одиста баш тако и заврши! Краљ и краљица су се, тргнути од експлозије, сакрили у ормар који је био смештен у удубљењу на зиду у будоару и који се затварао гвозденим вратима, а отварао помоћу скривене полуге. Била је то нека врста сефа. У часу кад су официри, у све већем страху, излетели напоље и почели да претражују врт, краљ је починио кобну неопрезност. Изашао је из скровишта, нагнуо се на прозор и почео да дозива у помоћ! Први су прискочили – не у помоћ! – мајор Велимир Вемић и Илија Радивојевић. Краљица, одевена само у доњу сукњу, бели свилени стез-

ник и једну жуту чарапу, покушала је да заштити краља својим телом, али, пала је под револверским мецима. Обоје су прво изрешетани, па сасечени сабљама, а онда избачени кроз прозор на десном истурењу зграде, уз поклич: – Нема више тиранина! После се установило да је у тело сваког од њих испаљено по тридесетак зрна. Епилог У четири ујутро све је било готово. Наредних дана образована је привремена влада, враћен Устав из 1901. године, последњи избори су поништени, бивша Скупштина и Сенат враћени. Оба скупштинска дома састала су се већ 15. јуна, дакле, само три дана по-

сле атентата – да би изабрала новог краља, Петра Карађорђевића. По старом календару који је тада био на снази атентат у којем је уз краља и краљицу страдало још двадесет шест људи изведен је 29. маја, отуда и назив Мајски преврат. Преостаје још да се каже како је у иностранству Александар I Обреновић био омражен као и у земљи, али то није умањило згражање над крвавим обрачуном. Велике силе запретиле су блокадом уколико се не казне краљоубице. Процес Апису и друговима одржан је 14 година доцније, дакле 1917. у Солуну. Тада се чуло да је он, са тајном организацијом „Црна рука“, био

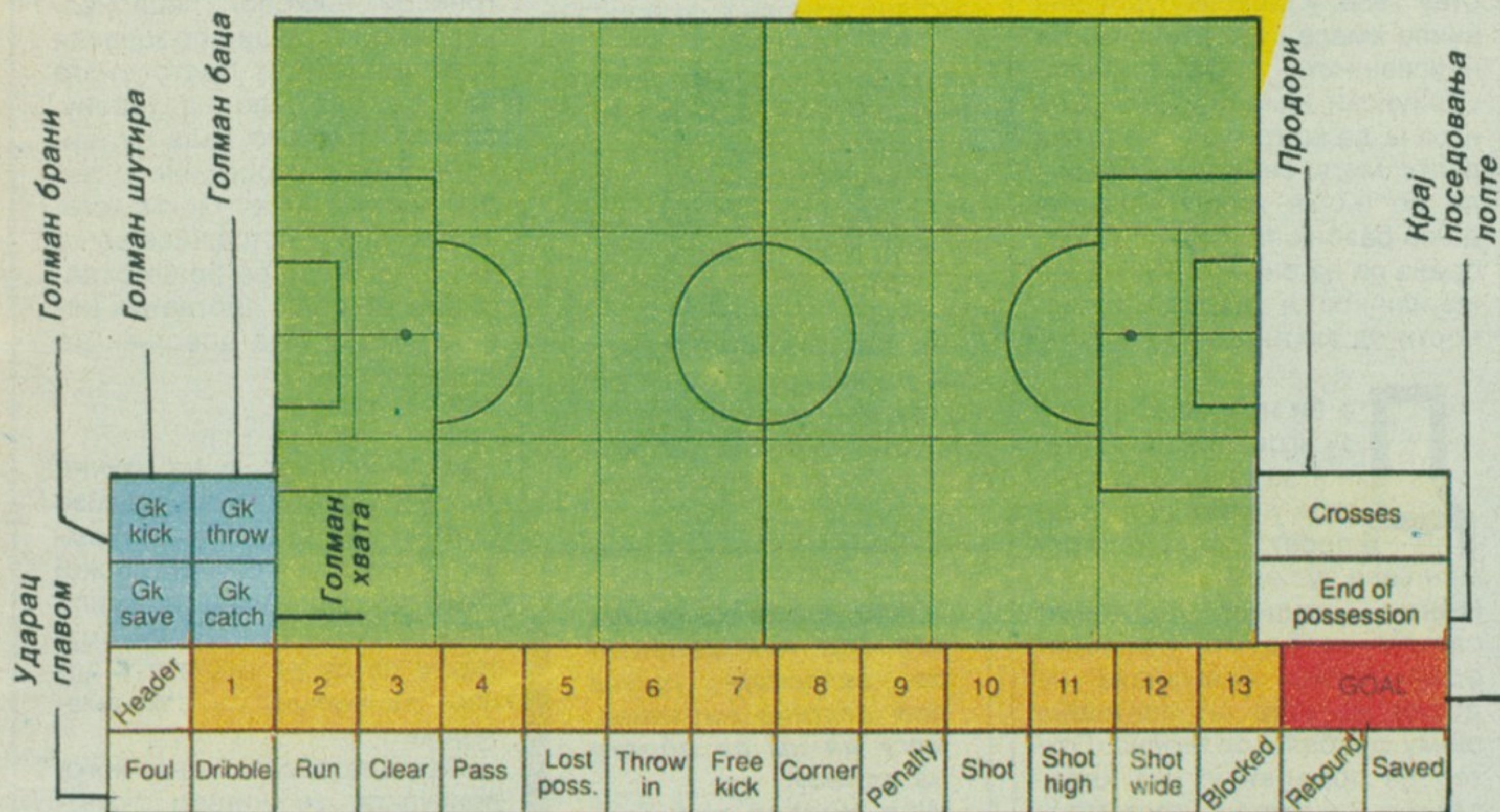
„глава“ оба атентата: и оног из 1903. и сарајевског 1914. Под геслом „Уједињење или смрт“ завереници су овако покушали да убрзају давнашњу тежњу балканских народа. Оптужен је, међутим, за заверу против краља Александра Карађорђевића – била је то интрига смишљена 1916. на Крфу, којом су краљ и његова клика хтели да се ослободе Аписа. Апис и други осуђени су на солунском процесу и стрељани. Процес је обновљен 1953. године, када су рехабилитовани, али њихова тела никада нису пребачена на гробље, него су остала на необележеном месту на путу за Солун. Припремила: Мирјана Крстловић

ФУДБАЛСКИ
НАУЧНИЦИ
НА
ИГРАЛИШТУ

Овако изгледа Хјузов и Рилијев „концепт тастатуре” помоћу кога они на компјутеру бележе акције сваког појединца и игру целе екипе за време утакмице

КАКО ДАВАТИ ГОЛОВЕ

Бројеви у квадратићима од 1 до 13 означавају једнаест играча и две резерве. Доњи ред слева надесно: Фаул; Дриблинг; Трчање; Ослобођен про-

стор; Додавање; Изгубљена лопта; Убацивање лопте; Слободан ударац; Корнер; Пенал; Шут; Висок шут; Шут у страну; Блокиран; Скок; Одбрањени гол

Током узбудљивих месеца дана колико траје Мондијал у Италији број селектора државних репрезентација порастао је до стотина милиона. То смо сви ми, селектори у фотељи испред малог екрана, а наша репрезентација једна

Исто као и досад, наравно, али ће тренери-ма и селектори-ма бити од не-процењиве вредности нај-савршеније компјутерске анализе које „читају” игре противника и показују због чега одређене тактике неким екипама одговарају, а другима не

је од двадесет четири које се боре за титулу светског првака.

На жалост, мудрост селектора из фотеље, веома стручна и неоспорна, ништа не вреди јер је све, од бирања играча до тактике меча, поверено двадесетчетворици званичних селектора који су, према мишљењу јавности са свих страна Земљине кугле, најмање стручни за тако одговоран задатак. Нарочито када њихове екипе губе.

Ти званичници доносе погрешне одлуке, бирају погрешне играче, примењују погрешну тактику док се ми испред телевизора нервирамо убеђени да бисмо све то много боље. Само један од њих радиће све на најбољи могући начин и то је онај чији тим освоји пехар Жила Римеа.

Мекмахон (с лоптом) и Хотн су чланови истог фудбалског тима из Ливерпула, али у репрезентацији имају потпуно различите стилове игре јер први игра за Енглеску, а други за Ирску

На сваком светском првенству национални селектори живе и раде под огромним притиском. Они знају да ће се на њихова леђа свалити беснације, знају да не уживају ни тунчицу симпатије или разумевања страствених навијача уколико доживе пораз. Стручњаци у фотељама јасно виде због кога њихов тим губи од далеко слабијег противника.

Да ли заиста јасно виде? Мајк Хјуз и Том Рајли са Политехника у Ливерпулу неће се, можда, с тим сложити. Њих двојица су усавршили систем за детаљно испитивање метода који тимови примењују у покушајима да победе, укључујући и тактике којима се служе и учинак и кондицију сваког играча понаособ.

Током последњих неколико година Хјуз је открио компјутерски систем који, заједно са видео-тракама фудбалске утакмице, помаже да се прецизно сагледају слабе и јаке стране тима који се испитује. Систем, такође, открива начине игре који највероватније доносе победе и трофеје.

Хјуз је овај систем већ применио после Мундијала у Мексику од пре четири године. Он је упоредио тактике успешних репрезентација – оних четири које су ушле у полуфинале – с тактикама неуспешних тимова. Хјуз је, за анализу, фудбалски терен поделио по ширини на шест једнаких делова. Ево неких од општих закључака које је добио:

- Сваки пут када су имали лопту успешни тимови су извели убедљиво више удараца по лопти (5,59), пре него што би је изгубили него неуспешни тимови (5,22). То је Хјуза навело на претпоставку да су

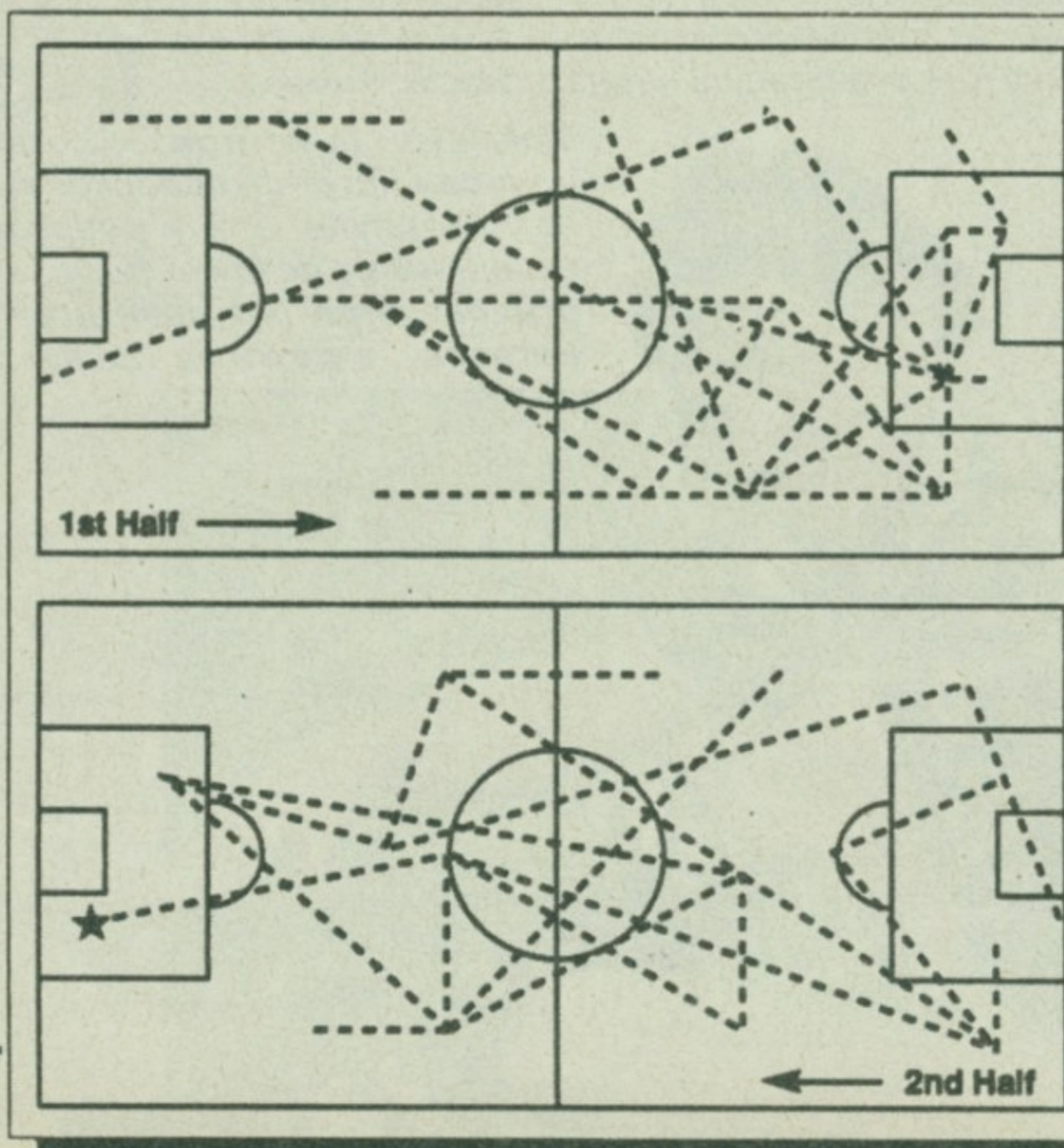
боље екипе примениле разрађене потезе додавања лопте и тако сачувале контролу над утакмицом.

- Најуспешнији тимови су много чешће од успешних губили лопту у најудаљенијој шестини терена, у близини гола, и то и у нападу и у одбрани.

- Успешни тимови долазили су до крајње шестине терена играјући преко центра игралишта док су неуспешни најчешће играли крилно. Према Хјузу, на Светском првенству 1986. у Мексику успешне екипе имале су лопту дуже од неуспешних. Он каже: „Врхунски тимови с довољно играча да контролисано држе лопту могу себи да дозволе да се њоме играју чекајући да се разбије противничка одбрана па да онда пређу на дуже или краће ударце у зависности од тактике.”

Да би направио анализу игре, или само једног играча, Хјуз убацује у компјутер двадесет четири променљиве у вези са игром. Његов „концепт тастатуре” састоји се од сто двадесет осам ћелија осетљивих на додир на које он поставља шему фудбалског терена. Око терена поређан је низ квадратића, „дугмади” тастатуре.

Дијаграм показује улогу Дијега Марадоне у победи Аргентине против Белгије на Мундијалу 1986. Испрекидане линије приказују како се славни фудбалер мало повукао у одбрану после сваког другог гола (обележеног звездом) у почетку другог полувремена

На њима су бројеви једанаест играча и две резерве као и скраћенице разних симбола за ситуације у игри.

Поред тастатуре рачунара налази се видео-трака меча који се испитује. Ако играч А (на видео-траци) дода лопту играчу Б, Хјуз притиска дугме за играча А, а затим додирује „терен” на месту где је лопта додата, потом дугме за „додавање” (PASS) и, најзад, дугме за играча Б и место на терену где је он примио лопту. Ово је само мали пример како анализирање функционише.

Хјуз је досад направио толико анализа да може да „прекопира” игру готово право с видео-траке на компјутер, отприлике као што дактилограф куца на машини. За цео меч не треба му више од три сата.

Као резултат он добија анализе на папиру, гомили дебелој три центиметра, које показују шта је сваки од играча радио за време утакмице и

Ако неком од наших тренера или селектора затребају услуге ове двојице научника, могу да им се обрате на адресу:
Mike Hughes and Tom Reilly
Polytechnic's Scholl of Health Sciences
Liverpool
Great Britain

шта су радили сви заједно као тим, све обележено на шеми терена. Крајња анализа показује где играчи изводе дриблинге, ко и како води и додаје лопту, како је лопта губљена и како и зашто су противницима додељивани слободни ударци, на пример.

Хјуз је овом техником испитао мечеве Ирске, Енглеске и Холандије, три репрезентације које су на овогодишњем Мундијалу у истој групи и бориће се између себе у првом кругу такмичења. Сасвим случајно те три екипе нашле су се у истој групи и пре две године на Европском фудбалском првенству. Тада је Холандија постала европски првак. Ирска репрезентација је играла добро и мало је недостајало да се нађе у полуфиналу. Енглеска је изгубила све утакмице.

Ова подударност навела је Хјуза да истражи одбрамбене

начине игре све три екипе и увелико пре Мундијала био је у бољем положају од националних селектора јер је у прсте знао како ће, највероватније, играти испитане репрезентације.

Шта је то што гледаоцима промиче, а Хјуз без грешке региструје? „Спорт, нарочито фудбал, веома је сложен посао, на терену се догађа толико ствари истовремено да не може све ни да се примети”, каже он и истиче да су канадске студије показале да су тренери њиховог националног тима погрешно проценили око седамдесет одсто онога што се одвијало на терену, што се показало када су њихове изјаве упоређене с видео-траком игре. Осим тога, према Хјузу, истраживање је неопходно „да се боље схвати шта ви и ваш противник радите. Мозак није довољан да то учини сам”.

Занимљиво је да научне или статистичке анализе игара раде многе земље док се у Енглеској то још није примило упркос Хјузу и Рајлију који тврде да су те анализе у односу на њихову сасвим аматерске.

Ова два спортска научника прикупила су читаво богатство података који би несумњиво били од непроцењиве користи Бобију Робсону, селектору енглеске и Џекију Чарлтону, селектору ирске репрезентације.

„Бобију Робсону би била потребна банка података о игри ирске, холандске и египатске (четврте у тој групи) репрезентације. Ми можемо да му дамо податке о Ирској”, кажу Хјуз и Рајли. „Ако би Џеки Чарлтон или Боби Робсон тражили анализе четири утакмице одигране у првој рунди Мундијала, ми бисмо били спремни да им их пошаљемо телефаксом”, додају они.

Да ли су се Чарлтон и Робсон обратили Хјузу и Рајлију, није познато.

И Хјуз и Рајли припремају књиге о анализи игара, а знак да се такав прилаз спорту све више прихвата потиче из Ливерпула где Политехникум ове године прима прве студенте који ће, када заврше факултет, добити прве на свету дипломе научника за фудбал.

Б. Дожић

СПОРТСКИ РАТНИ ДОПИСНИК

Чиватог живота сер Клод Шампион, неустрашиви спортиста из 19. века, прихватао је изазове и хватао се укоштац с подухватима које

су и најлући спортски манијаци избегавали.

У четрдесет другој години Клод је постао први Европљанин који је препливао катаракте Нила. Године 1883. он је с једним пријатељем први прелетео Северно море у балону. Када је навршио шездесет прву, препешачио је за опкладу 680 километара од Есекса до Лондона, а до седамдесете је трчао стиплчез.

Његов спортски дух имао је великог удела и при бирању послуге. Пошто је сматрао да бокс непогрешиво открива човеков карактер, свако ко је хтео да се запосли на његовом огромном имању ван Лондона морао је да прође кроз испит од неколико боксерских рунди с њим лично.

Овај редак примерак спортског фанатизма тврдио је да је био и ратни дописник за лист „Спортинг њуз“.

ИСТИНСКА ПРИМАДОНА

Позната европска оперска екипа гостовала је почетком 20. века у Мексику. Док су кроз беспућа путовали дилижансом, пресрели су их и зауставили војници Панча Виље, после Емилијана Запате најчувенијег одметника и вође мексичке револуције, и извели пред њега.

Сопран је хистерично инсистирао да је, као светско благо, одмах пусте.

– Ја сам примadona! – вриштала је.

– Примadona? – упитао је Панчо Виља. – Добро, докажете. Отпевајте им нешто.

– Да певам? Вама? – згранула се госпођица гледајући га презриво. – Без музичке пратње, без хонорара и на овом прљавом месту? Радије ћу умрети!

– Пустите је – наредио је Панчо Виља својим људима. – Ова је истинска примadona ■

„Цоуксмит“

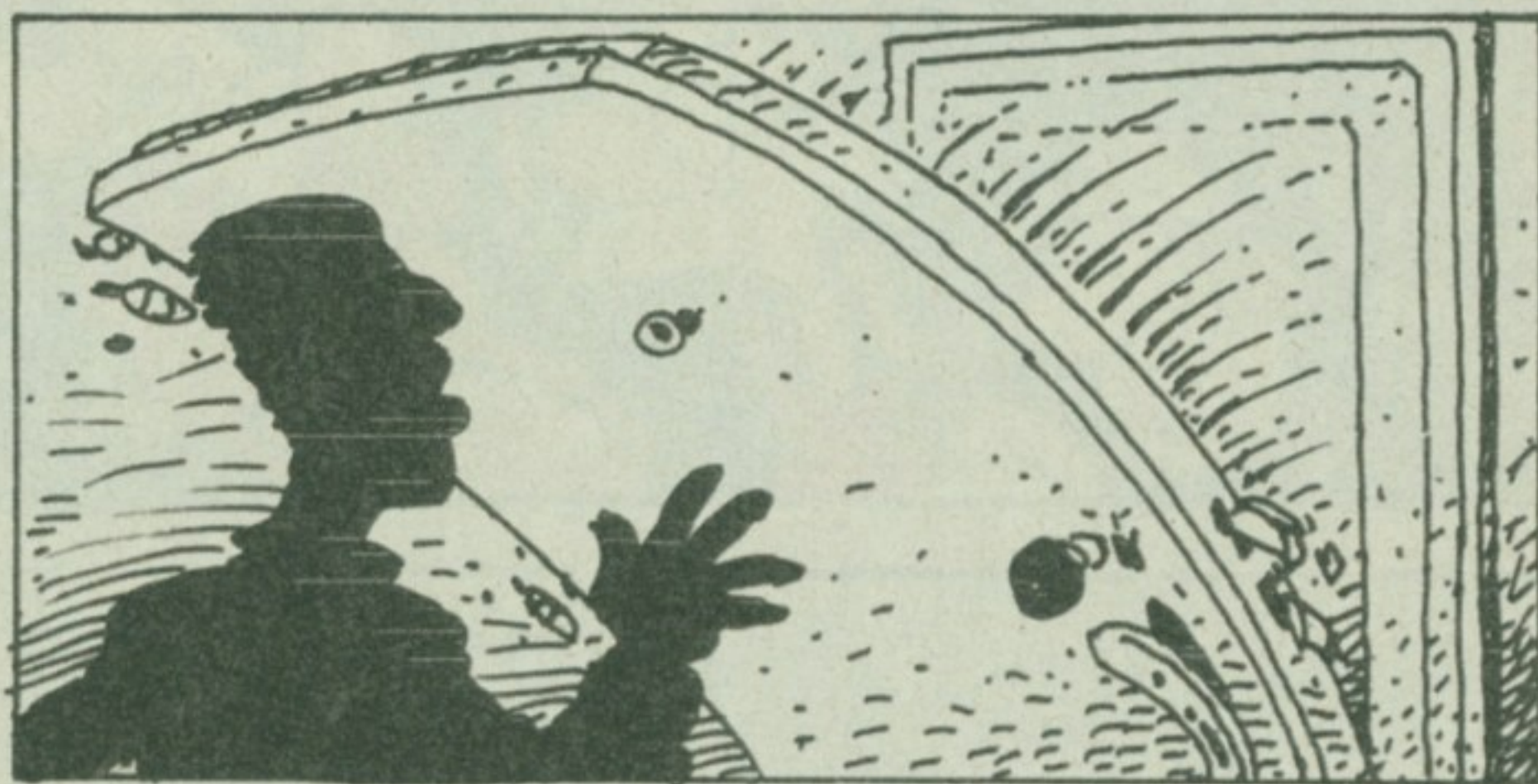

МИР, ТИШИНА И ЦВЕЋЕ

Сматрајући да породична башта позитивно утиче на стварање дечијег карактера, повела сам своје петоро деце у расадник. Тамо сам се провела као у паклу: деца су захтевала да погледају сваку биљку на површини од пет јутара земље, грабила су се око колица у која смо стављали оно што смо намеравали да купимо, гласно се бунила ако би једно дете изабрало цвеће исте боје као друго. Када смо се, најзад, вратили кући, бацила сам се у фотељу и рекла мужу:

– Желим само мир, тишину и лепо цвеће!

– Мислим да се то код нас зове погреб – одговорио ми је он. ■

ИЗАЗОВ РАЗВАЉУЈЕ ВРАТА

● Више волим да имам много поверења и да ме зато преваре него да будем стално сумњичав. У првом случају патим само у тренутку када сам преварен, у другом бих патио непрекидно.

Пол Гоген

● Две најјаче подстицајне силе књижевника су да нове ствари учини блиским и познатим, а блиске и познате новим.

Семјуел Џонсон

● Невоља с приликом је

што она само тихо куца. Изазов разваљује врата.

Џон Кенеди

● Пријатељ мора да куља као крв из ране не чекајући да буде позван.

Венсиендо

● Народно одушевљење то је кад гомила виче, а не зна зашто виче.

Бранислав Нушић

● Не одричи се ничег. Свако је одрицање по једна мала смрт.

Михаљи Бабић

ЉУБАВ ЊЕГОВОГ ЖИВОТА

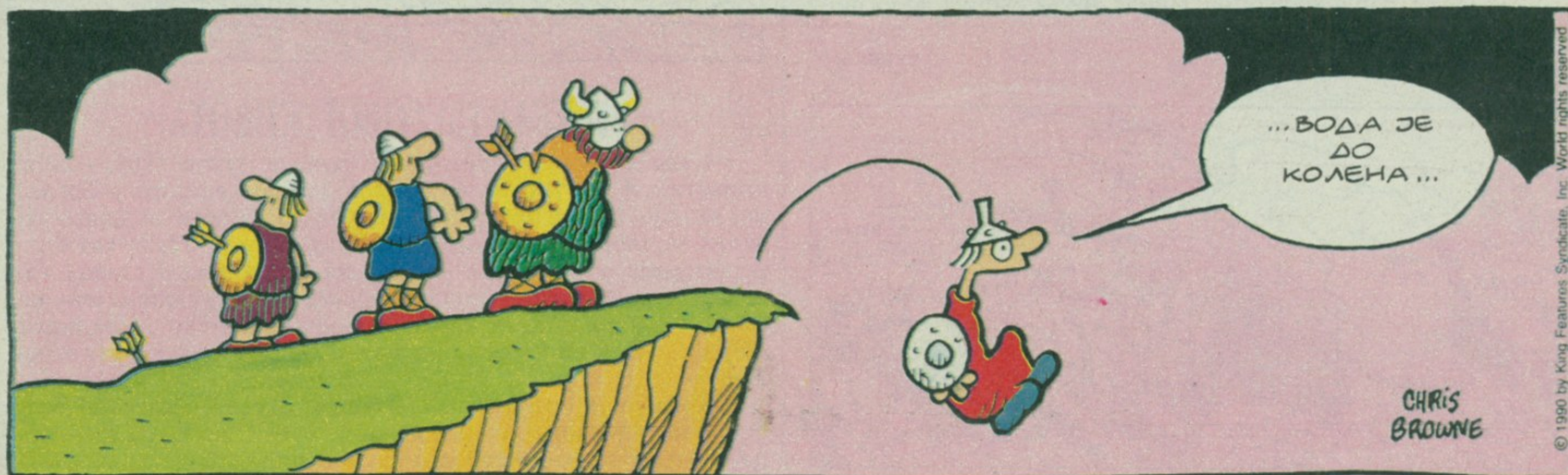
Када се једног прекрасног јунског јутра 1903. године крикеташ А. Ј. Атфилд из грофовије Глостершира у Енглеској венчао, био је пресрећан знајући да ће остатак дана провести са својом животном љубављу. Одмах после свадбене церемоније у цркви Св. Ђорђа на лондонском скверу ова млађана романтична душа оставила је своју новопечену невесту и одјурила до и данас чувеног крикетског игралишта Лордс у Лондону где је до подне бриљирала у мечу Крос Ероуз.

Колико је познато, младожења, одевен у свечано бело одело на дан свог венчања, играо је крикет до краја живота а да му супруга то ниједном није пребацила. ■

Б. Д.

DIK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

CHRIS
BROWNE

СИНТЕТИКА СЕ
НЕ ПРЕДАЈЕ

ПЛАСТИКА

100 %

● Локалне новине „Очистре пластика“, које излазе у Венецуели, у граду Хуаренасу, близу Каракаса, имају одличну прођу захваљујући не толико свом садржају колико необичном изгледу – штампају се на пластичној фолији.

Некада су се звале другачије и излазиле на обичној новинској хартији која се увозила из иностранства. Кад су цене хартије скочиле, требало је потражити замену. Избор је пао на пластичну масу, а потом су створене и боје које синтетика одлично упија.

СМРТ КЕСАМА!

● Кад су пронађене пластичне материје, свет је био одушевљен, али убрзо је постало јасно да нови материјал доноси и нове невоље. Једна од њих је и како уништити ис-

коришћену амбалажу и отписане пластичне предмете – боце, чаше, кесе, играчке. Врло је тешко прерадити их или претопити, а сагоревање не долази у обзир.

Амерички научници који су се годинама овим бавили нашли су једноставно и ефикасно решење. Они предлажу да се у пластичну масу дода кукурузни скроб: експерименти су показали да се пластика у чију су структуру ушли молекули кукурузног скроба релативно брзо распада у земљи под утицајем влаге и микроорганизама, слично хартији.

ПЛОМБЕ ЗА ДРВЕЋЕ

● Дрвеће које је почело да трули од удара грома, аутомобила или које су начеле животиње – може се спасти. Некада се у таквим ситуација-

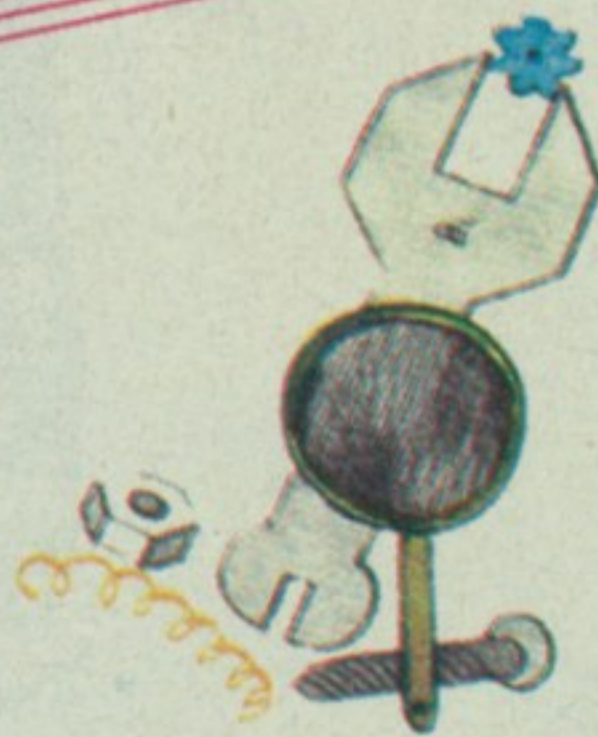

ма шупљина испуњавала цементом, али су се ове тврде и тешке пломбе временом, како је дрвеће расло, ломиле. Сада су западнемачки технолози створили материјал на бази полиуретана којим се попуњавају рупе у стаблима. Ако је, уз то, дрвеће оштећено инсектима, у ову масу додају се одговарајући инсектициди. Лак и еластичан полиуретан одлично приања уз дрво и мења облик заједно са њим под механичким или топлотним утицајем тако да нема пукотина које би у стабло пропуштале воду или инсекте. Многа стара стабла у Зоолошком врту у Хановеру већ су спасена на овај начин.

ШРАФ И ПО

● Јапански концерн „Асахи кемикл индастри Ко Лтд“ пустио је надавно у продају изванредно чврсте завртње и матице од епоксидне смоле ојачане влакнима. Пправе се уз помоћ хидрауличне пресе при високој температури и под притиском. Врло су отпорни на удар и при увртању захваљујући нарочитом распореду влакана која су сва постављена у истом правцу. Има их различитих дужина и са свим могућим пречницима, а лакши су четири пута од истих таквих металних шрафова! Уз то имају и одличне електроизолационе особине и не страдају од корозије.

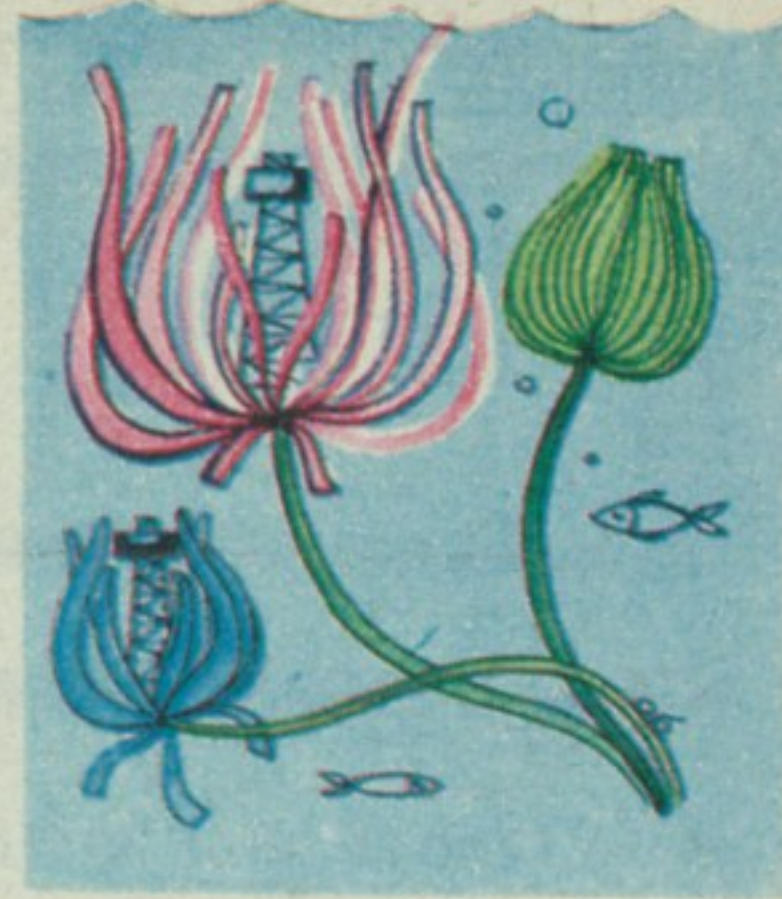
Године 1868. пронађен је целулоид који је заменио слонову кост у прављењу лоптица за билијар. Била је то прва пластична маса. Данас нема индустријске гране у коју пластика није продрла истискујући традиционалне материјале. Од ње се заиста прави све

А јапанска фирма „Котото“ производи пластичне ексере који се не могу намагнетисати, не рђају и врло се лако режу. Подједнако се лако укуцавају и у меку чамову и у храстову даску само не обичним већ специјалним пнеуматичким чекићем. Производе се у свим могућим бојама.

СПАСОНОСНЕ МАШНИЦЕ

● Инсталације на морском дну стално су изложене нападима: подводне морске струје наносе тврде честице

које временом нагризају постоље торњева за бушење нафте. И цевоводи су у опасности, струје их лагано али упорно подлокавају.

Једино решење је да се подводна постројења заштите гомилама камења, али то није ни једноставан посао, а осим тога подводне струје су често тако јаке да временом сруше камење. Шта у том случају? Британски стручњаци предлажу једноставно и јевтино решење. На морско дно око постројења причвршћују се уске траке од пластичне масе (пропилена). Оне успоравају ток струје и задржавају чврсте честице. Као резултат око подводних инсталација стварају се природне баријере. На исти начин може се убудуће избећи и укопавање цеви у морско дно што доноси велике материјалне уштеде.

СУНЧАЊЕ У ХАЉИНИ

● Некада популарне синтетичке тканине као што су најлон, перлон, полиестер, изашле су из моде, углавном, зато што нису хигијенске – не дишу и не пропуштају ваздух. Но, и поред тога, произвођачи синтетичких влакана се не предају и да би повећали продају своје робе прибегавали разним лукавствима. Тако је, на пример, једна швајцарска фирма препрелила тржиште еластичном тканином „ликра“ за коју се у рекламама тврди да купаћи костими од ње истичу линију као ниједна друга тканина а „тајанствени преливи неодољиво привлаче погледе околине“. Наравно, само речима се не може освојити тржиште. Највише наде произвођачи ипак полажу у технологе. Тако неке нове врсте синтетичких тканина пропуштају ултравиолентне зраке, па ће убудуће моћи и обучени да се сунчају. Много обећава и тако звано термовлакно, одећа начињена од ове нове материје лети хлади, а греје зими. Очигледно, синтетика није отписана.

В. М.

ВОЈНИК У ТАЈНОЈ ПРЕГРАДИ

Жудња за авантуром навела је Барија Галвина да се пријави за плаћеника. Али, романтични сан убрзо је прерастао у неиздрживу мору

Витки, сунцем опаљени млади легионар испред малог кафеа у Бонифацу, на Корзици, одавао је утисак да показује правац једној Енглескињи која је случајном посматрачу изгледала као би-

ло који туриста. Али, иза тог наоко безазленог призора крило се нешто много озбиљније. Жена је била госпођа Сади Галвин а млади легионар њен син Бари. Било је то први пут после скоро две године да су се поново срели. Могли су да ризикују и чаврљају само неколико тренутака, али било је то довољно да Сади почне планирање једног од најсмелијих бекстава из чувене, али окрутне организације војника плаћеника – француске Легије странаца.

Сурова школа обуке

Попут многих младих људи и Бари је напустио свој дом у Едлстону, Енглеска, жељан авантуристичког живота. Британска армија одбила је да га прими у своје редове, па је отишао у Француску да се придружи војницима Легије странаца, о чијим је узбудљивим догодовштинама и под-

визима много читао. Кад је стигао у Лил, град на североистоку Француске у коме се налазио одсек за регрутовање, упознао је легионера који га је одвео у неко јефтино преноћиште да ту проведе ноћ. Пробудивши се следећег јутра, Бари је установио да је својим потписом у „Књижи гостију“ заправо потписао приступницу у Легију странаца. Један официр понудио му је да уништи документ уколико се предомисли, али Бари је ипак одлучио да окуша срећу у Легији. Била је то одлука због које ће се ускоро горко покајати.

Деветнаестогодишњег Енглеца послали су на Корзику ради основне обуке. Изашао је из камиона са осталим регрутима код тамошње касарне

да би неколико тренутака касније наишао на традиционалну добродошлицу Легије странаца: један наредник ударио га је песницом у лице. Више од педесет других регрута стартовало је истог дана када и Бари Галвин. Кад је после четири месеца основна обука била завршена, остало их је мање од половине. Неки су се повредили или погинули током суровог тренинга, неке су на смрт премлатили њихови другови због крађе, неки су, немоћни да издрже живот у Легији, побегли, а неки су извршили самоубиство.

Легијин „скраћени курс“ течног француског био је суров колико и ефикасан. Француски је био језик Легије: да би схватили наредбе, легионари су морали да га разумеју. Они који нису успевали да науче тај језик били су постројени на полигону за вежбе, у пуној опреми, под јарким подневним корзиканским сунцем. Стајали су у ставу мирно и ишчитавали француски речник. Уколико не би ус-

Казне у Легији често су се граничиле са садизмом. Ова се састојала у томе да прекршилац дисциплине мора да трчи уз пешчани насип држећи зубима тежак кофер и са по једним путним ранцем у свакој руци

Бари Галвин након бекства из Легије странаца

пели да запамте сто речи током два сата, морали су, за казну, да остану читаву ноћ у том положају.

Неуспели покушај

Баријева мајка покушавала је да уђе у траг своме сину још од дана када је нестао. Сазнала је да се придружио француској Легији странаца када је добила дописницу од неког незнајца који је кратко поразговарао са Баријем током једног викенда на Корзици. Бари га је замолио да обавести његову мајку где се налази јер легионари, због строге цензуре поште, нису могли да пишу својим породицама. Захваљујући тој дописници, Бари се сreo са мајком у Бонифацу. На брзину јој је објаснио да су легионари под присмотром и да се извештаји о евентуалној вези са породицом хитно достављају главном штабу: свако на кога би пала сумња да планира или покушава бекство био је сурово кажњен.

Сади Галвин је обећала сину да ће учинити све да га извуче из Легије, али најпре је морала да се врати у Енглеску. Следећа два месеца провела је покушавајући да у један стари аутомобил угради тајну преграду у којој би Бари могао да се сакрије.

Мада је припреме за бекство држала у строгој тајности јер се плашила да би вест о томе могла да буде достављена француској амбасади у Лондону, Сади је ипак замолила једну болничарку швајцарског порекла да јој помогне. План је био да се Бари сакрије у колима која би затим трајектом била пребачена са Корзике на Сардинију. А како је Сардинија била део

Италије, француске власти неће моћи да науде Барију. План је изгледао савршено сигуран, али бекство ипак није успело. Кад је Сади Галвин покупила Барија на договореном месту, одвезла се до места са кога је трајект полазио и установила да је, први пут те године, трајект који је полазио у десет часова – повучен из саобраћаја.

Био је то тежак ударац. Други трајект за Сардинију полазио је тек у поподневним часовима, па је Бари, плашећи се да ће његово одсуство бити примећено, пожурио у касарну. Мајка је обећала да ће се вратити са Сардиније седам дана касније, поново покупити сина и ухватити поподневну скелу. Следеће недеље, међутим, није било никаквог знака од Барија на договореном месту. Уместо тога, један легионар британског

спасе са Коморских острва исте као да се та острва налазе на Месецу.

Ипак, била је чврсто решена да настави битку за ослобађање сина из Легије странаца. Почела је кампању у новинама и непрестано писала писма како британској тако и француској влади тражећи да се њен син пусти на слободу. Чинило се да нико не може да јој помогне. Нико сем Френка Витија, седамдесетогодишњег бившег француског легионера који је живео у Сасексу. Вити се обратио писмом Сади Галвин и обавестио је да ће јој, ако се икада укаже прилика за Баријево бекство, његово искуство бити од велике помоћи.

Неколико месеци касније, у лето 1976. године, Сади је добила писмо од Барија у коме јој јавља да се накратко вратио на Корзику са које ће га

лежајевима. Испод једног од два лежаја било је уграђено скровиште за Барија.

На несрећу, возило се током путовања тако често кварило да су се до Порто Векија докотрљали свега неколико минута пре уговореног рока. Зауставили су се на паркингу једне болнице где амбулантна кола неће бити сувише уочљива. Неколико тренутака касније Сади Галвин је чула како су задња врата шкљоцнула и схватила да се Бари увукао у возило.

Кад их је трајект пребацио до обале Француске, кренули су на дуго путовање, према пристанишном граду Калеу. Стигли су после готово тридесет часова непрекидне вожње. Цариници су пажљиво претраживали сва возила која су чекала да се укрцају на трајект за Довер. Сади Галвин је посматрала седам-

С победоносним осмехом Сади Галвин отвара тајну преграду у аутомобилу да би показала Барија, још увек одевеног у униформу Легије странаца

порекла потајно јој је саопштио да је Бари упућен у један затвор Легије удаљен 112 километара: његов неуспели план бекства био је откривен.

Помоћ старог легионера

Сади Галвин је успела да је прими на разговор непосредни старешина њеног сина, који је одлучно порицао да се Гари налази у затвору. Ипак, официр је обећао да ће Гарију дати дозволу да редовно пише кући, али је саопштио госпођи Галвин да је њен син премештен на Коморска острва 8.000 километара даље у Индијском океану. Кад је касније добила писмо од Барија, схватила је да су шансе да га

пребацили у Француску Гијану. За тих неколико минута телефонског разговора обавестила је сина да ће покушати поново да га спасе. Место састанка биће Порто Векио, мала корзиканска варош недалеко од његове касарне.

Сади Галвин и Френк Вити договорили су се са Баријем да се нађу 17. августа у Порто Векију, па су напустили кућу 14. августа, рачунајући да ће тако имати сасвим довољно времена да стигну на одређиште.

Веома болесни „ујак“

Френк Вити је седео у старим амбулантним колима преправљеним у караван са

десетогодишњег Френка који је, после маратонске вожње, исцрпљен и белог лица, седео за воланом.

– Мој ујак је веома болестан – рекла је француским цариницима који су затим дали знак возилу да продужи на трајект и не прегледавши га.

Од тренутка када су стара амбулантна кола напустила Порто Векио па све док се нису искрцала у Доверу Бари је лежао притајен у свом скровишту. А онда га је у Доверу, током рутинске потраге за дрогом, открио запрепашћени службеник британске царине – још увек одевеног у униформу Легије странаца.

Г. В.

НА ЈАДРАНУ НЕШТО НОВО

КАКО ЗАУЗДАТИ

Сцена је била више него неуобичајена: старији људи, неки и седобради, разрогачених очију слушају момка који би могао да им буде син. Прича је на енглеском а чује се на нашем тлу, у мари-ни Јесара на Муртеру, острву недалеко од Шибеника. Кредом на табли исписују се смерови ветрова, положај једара, отпор воде, цртају чворови. Многи који се први пут срећу с морем мимо плаже и сунцобрана збуњено везују прсте у чворове, свакојаке.

Онда креће необавезна прича о Денису Конеру, Американцу, најбољем једриличару на свету. Помиње се једрилица аустралијског магната дугачка преко 30 метара, с једрима површине фудбалског игралишта, највећим у историји пловидбе на ветар. У очима и наративу и оних који слушају као да за тренутак заискре једра напуњена ветром.

У том тренутку причу прекида Раул Рончевић, вођа базе Јадранске наутичке академије (Adriatic nautical academy) на Муртеру. Равним гласом, загладан према хоризонту, каже:

– Дечки, спрема се југо. Бојим се да море креће да једри, а кад оно једри, човек остаје у луци...

Авантура која траје

Сцена је, дакле, преписана из марине Језера а на Муртеру. Понавља се свакога дана, од почетка маја до краја септембра, колико траје несвакидашња „школа мора”. Идеја о оснивању наутичког универзитета на најлепшем медитеранском мору родила се, наравно, много раније. Остварена је тек прошле године, кад је кроз њу проједрило преко 400 оних који су пожелели да зауздају ветар на мору.

За целу ствар искључиву кривицу сноси АСУ (Adriatic club Yugoslavia) са седиштем у Опатији. Ова водећа наутичка орга-

Наутичка академија са седиштем на Муртеру својеврсна је „школа мора”. Они који би да ухвате ветар луди су за њом, али ни ветар није наиван. Не опрашта никоме...

низација на свеколиком Медитерану, основана тек 1983, успела је да за кратко време направи прави подвиг у изради ла-наца од осамнаест марина од Умага па све до Корчуле. У њима, разуме се, све што је неопходно наутичарима који, то сасвим прецизно показују бројке, сваке године у све већим гомилама пристижу на море испресецано с преко хиљаду острва.

А кад се за идеју о оснивању Наутичке академије заинтересовао и Ђино Риџи, један од најпознатијих једриличара света, и прихватио се места директора, проблема, оних несавладивих, више није било. „Школа мора” примила је прве ученике.

– С великим уживањем сам пре годину дана прихватио понуду да руководим Академијом – каже педесетогодишњи Италијан из Равене. – Моја екипа и ја дубоко поштујемо море и наша је намера да оне који то желе научимо ономе што смо дугогодишњим искуством до данас спознали. Јер, море ће издати само оне који се према њему односе без поштовања. Знам то из сопственог искуства, из авантуре која за мене вечито траје...

Основни циљ ове својеврсне школе на Јадрану је да кроз неколико степени обу-

На једрилицама се стиже и до звања скипера, а нај-талентованији полазници могу да добију посао и као инструктори

ВЕТАР

Дамир Милош, писац, сад исписује морске бразде учећи још неке да на најбољи начин зграбе ветар

ке у најразличитијим условима пловидбе – с ветром и у крми и у прамац – пружи сва неопходна знања и безбедност за самостално управљање бродовима, од малих једрилица па све до „крсташа” дугачких и више од двадесет метара.

Олујни флок за мирно море

На питање неких сумњала да ли смо ми поморска земља или земља поред мора, изгледа да један од одговора нуди и ова Наутичка академија.

А шта она, заправо, нуди онима који би да на мору упрегну ветар?

Adriatic nautical academy – уз помоћ пет курсева, оспособљена је да и оног који је море мирисао преко наших чувених разнобојних разгледница оспособи – зависно од степена школовања – чак и да се такмиче на сасвим озбиљним регатама. О томе говори један од шест инструктора, наш стари зналац Дамир Милош, који је претпрошле године добио „Забавникову“ књижевну награду за роман „Бијели клаун“:

– Једино правило за море је да се оно воли. Ко год тако осећа, без муке ће завршити ово наше школовање. Иначе, живи се за све време школовања правим спартанским животом, онаквим какав је на једрилици. Од јутарње гимнастике и учења везања чворова па све до управљања „крсташима“ од Ичића крај Опатије па до Корчуле и натраг. Испловљавамо у свим условима, баш да би полазнике припремили на све (не)очекиване ситуације кад сутра сами изнајме или купе једрилицу и крену у авантуру...

Прва и најважнија авантура оних који први пут кроче на једну од осам једрилица типа „адриатик 1020“ свакако је да не добију силовит ударац у главу од главног једра које популарно називају „бум“. Да би се ухватио и најмањи дашак ветра, „бум“ стреловитом брзином иде с једне на другу страну пловила. Инструктори, али и ученици, веле да ко преживи тих првих седам дана ето њега међу бољим хватачима ветра.

Уз ово необично школовање иде и учење живота на мору у најлошијим условима. Рецимо, како да преживите без воде? Просто, објашњава млађани Игор Сиард, такође инструктор. Довољно је да увече окачите 1,5 – 2 m најлона и на њему ће се од ноћне росе накопити прилично капљица кондензоване воде, слатке.

Најбројнији школарци су, иначе, Сло-

На једрилици никад нема одмора из простог разлога што море, по правилу, никоме не прашта

венци и Београђани. Има доста и странаца, посебно Италијана. Језик споразумевања је – ако је бар један странац у групи – енглески или језик његове земље. И жене воле да кроте ветар једрима те их је прошле године било стотинак. Једрио је, и то сасвим добро, и Елиано Бастеи, са своје 72 године. За њим одмах и Љубљанчанин Жига Церић, тек напунио 13 пролећа...

За оне који би да укроте ветар још само податак да се из лука не испловљава без тзв. олујног флога, предњег једра. Море не прашта грешке.

Петар Милатовић

Синдрина

МАЛА ШКОЛА ЈЕДРЕЊА (1)

НЕБЕСКИ ТАНГО

Да би наши читаоци научили најосновније ствари и без страха први пут сели у барку са једрима, побригује се – у неколико наставка – директор Јадранске нautичке академије и један од пет најбољих једриличара на овој планети ЂИНО РИЋИ

Основно правило свих који крећу на једрење је, пре свега, да постану добри посматрачи свих појава око себе и да њихове промене искористе.

Да би се одредила јачина и правац ветра, потребно је да посматраш све могуће знаке: облаке, положај заставице „ветроказ“ постављене на врху јарбола, те траке које означавају правац ветра на површини таласа. Ако ти недостају сви ови показивачи, од помоћи може бити и сопствено тело. Покваси руке и стави их испред себе и осетићеш да ти је хладније на оној страни са које долази ветар. Ако, затим, окренеш главу према ветру, схватићеш у ком правцу дува и колика је његова јачина.

На небу се вребају облаци: њихова боја, облик и правац у коме их носи ветар. Летимичан поглед, с времена на време, омогућиће ти да приметиш да ли се њихов облик мења, да ли се приближавају или одлазе.

Онај ко први пут долази на једрилицу мора, пре свега, да зна да на једрилици не постоји кочница, бар не онаква као на аутомобилу или мотоциклу. Да би се једрилица зауставила, морају се удружити снаге мора и ветра. А кочи се, односно зауставља на неколико начина, зависно од типа једрилице. Наравно, на пловилу постоји и

једна „справа“ која је права кочница и служи за паркирање, односно за ситуације када треба стајати у месту или принудно зауставити једрилицу. То је сидро направљено од гвожђа или челика које се баца на дно. Његов облик омогућава му да „шчепа“ дно и тако задржи барку.

Још једна разлика између пловила и онога што се креће копом је и начин на који се скреће и окреће.

Да бисте постали прави познаваоци мора и пловила неопходно је, свакако, да научите и одговарајуће изразе за све предмете и радње на једрилици. Почећемо са најједноставнијим изразима који се односе на пвило:

прамац – предњи део пловила, **крма** – задњи део пловила, **јарбол** – уздужни ослонац за једра који стоји вертикално у односу на пвило, **кормило** – табла (плоснати део) потопљен у воду управља пловилем, **рудо кормила** – хоризонтална полуга која помиче кормило и контролише кретање пловила.

Чести изрази су и: на броду, ван брода, испод брода и у броду. Поменућемо и стране пловила: леви бок – у односу на прамца – зове се **бабордо**, десни бок – увек у односу на прамца – називамо **трибордо**. Ови изрази се мање употребљавају јер се, једноставно, каже: лево и десно...

(наставља се)

ЖИВОТ
ПИШЕ
ДРАМЕ

СПАСОНОСНА ПОМОРАНЦА

За Роја Мофета то је требало да буде само још један у низу рутинских летова. Али, мотор је изненада затајно...

Рој Мофет је седео испод крила свог једномоторног „авро“ авиона, брисао зној са лица и зурio преко блештаве аустралијске пустиње која се протезала докле је поглед допирао. Ништа се није померало испод усијаног, ведрог неба боје бакра.

Облизујући суве усне, Рој је покушавао да не мисли на све већу жеђ и да занемари беле куле и друге зграде које су се назирале кроз врелу измаглицу на хоризонту. Изгледале су готово као стварне. Запазио их је још раније тога дана и схватио шта су оне заправо: најобичнија фатаморгана.

Сам у срцу пустиње

У пустињи је било веома лако изгубити сваки појам о времену. А ипак, прошло је свега неколико часова откако се он тог свежег јутра 1967. попео у пилотску кабину и узлетео са малог аеродрома у близини града Еделајда. Требало је да обави рутински лет од 2580 километара преко срца аустралијске пустиње до града Дарвина на северу континента. Био је то једноставан задатак за тако искусног пилота као што је Рој. Сем тога, још један пилот, Чес Милер, пратио га је у другом лакој авиону.

Није било никаквог разлога за забринутост, а није ни дошло до неприлика – све до последње деонице пута. Летели су изнад најпусташијег дела Аустралије, неких 480 километара од Дарвина, ка-

да је мотор Ројевог авиона изненада престао да ради. Рој је брзо склизнуо на ниже према пустињи, потражио најбоље место за слетање и с лакоћом се приземљио. Отворивши пилотску кабину, спустио се на тло. Талас врелине заплуснуо га је као да су се отворила врата ужарене пећи.

Авион Чеса Милера кружио је ниско на небу. Жмиркајући кроз заслепљујућу сунчеву светлост, Рој је почео да млатара рукама дајући другом пилоту на знање да се безбедно спустио. Чес је зањи-

хао крилима свог авиона јављајући тако да је забележио Ројев положај, а затим одлетео према Дарвину.

Док је лежао неудобно опружен у сенци свог авиона, Роју се чинило да је про-

шла читава вечност откако се спустио. Био је љут што није понео ни најмању залиху хране и воде. Ипак, тешила га је помисао да неће остати сувише дуго препуштен на милост и немилост пустиње. С кајањем је бацио поглед на бочицу у џепу кошуље у којој је био тоник за косу.

У потрази за ауто-путем

Читавог поподнева будно је осматрао пустињу у нади да ће угледати облачић прашине који би указивао да пристиже спасилачка екипа. Упркос разочарању, готово да је осетио олакшање кад се спустила тама и постало свежије. Сад је имао довољно времена за размишљање. И управо тада начинио је прву грешку у просуђивању.

Стјуартов ауто-пут, познатији под називом „Битумен“, води преко пустиње од југа према северу. Рој је сматрао да ће, уколико успе да стигне до ауто-пута, имати веће шансе да га неко опазе и спасе. Одредио је правац према звездама Јужног крста, устао и кренуо према ауто-путу. Био је убеђен да се пут не налази сувише далеко. Напуштајући место на које је слетео није знао колико је погрешно. Друга грешка састојала се у томе што је уопште веровао да може стићи до ауто-пута удаљеног 115 километара. Сувише за човека у његовом положају.

Рој је испланирао да пешачи само ноћу, а одмара се дању. Кад је сунце изашло тог првог јутра, опазео је неколико трагова животиња. Водили су у истом правцу, према неком појилишту, закључио је. Испоставило се, међутим, да је то појилиште била мала увала сасушеног блата.

Лежећи опружен у сенци закржљалог жбуња, Рој се присетио бочице тоника за косу. Узео је први гутљај да овлажи уста и грло. Течност је имала непријатан укус, али после се, ипак, осећао нешто боље. Одбауљао је дубље у сенку да се одмори.

Следећег јутра кренуо је даље у потрагу за Стјуартовим ауто-путем, али сада је већ почео да губи осећај за оријентацију. Јер, више није било звезда према којима би могао да се равна. Те и следеће две вечери небо су прекрили облаци, али су нестајали чим би се сунце дигло изнад хоризонта. Без хране и воде – јер и драгоцену залиху воде за косу убрзо је пресушила – Рој Мофет је почео да пада у делиријум.

Сва појилишта на која је набасао нису била ништа друго до сасушено блато. Једног јутра најзад је пала киша. Био је то краткотрајан пљусак и у први мах Рој је помислио да је посреди само још једна фатаморгана – или да он почиње да силази с ума. Ипак, била је то киша. Краткотрајна, али довољна да га освежи како би наставио потрагу за неухватљивим ауто-путем. Повремено је размишљао о томе да Чес Милер, можда, ни сам није успео да стигне до Дарвина или да су спасилачке екипе одустале од трагања за њим.

А онда је угледао један авион Аустралијског ратног ваздухопловства који је летео ниско изнад пустиње. Посрћући, почео је да маше и виче, али авион је убрзо нестао на хоризонту.

Дар богова

Рој Мофет је знао да неће моћи још дуго да издржи. Веровао је да ће четврти дан бити и његов последњи. А онда је наишао на прве знаке да је отпочела потрага за њим: угледао је трагове точкова у песку а у њима и једно „чудо“ – крупну, свежу, блиставу поморанџу која је, по свему судећи, случајно испала из једног од возила, прави дар милосрдних богова.

Био је то његов први залогај после скоро пет дана. Стежући грчевито поморанџу, с напором је отпузао у жбуње. Док се сунце дизало све више а дан постајао све врелији, он је лежао у сенци и полако јео комадић по комадић воћа, настојећи да потраје што дуже. Међутим, било му је јасно да више нема снаге да настави путовање.

Да је Рој Мофет остао поред свог авиона, спасилачка екипа нашла би га истог дана када је принудно слетео. Овако, ципови и камионети данима су прочешљавали пустињу узалудно трагајући за њим.

Оног јутра када је нашао поморанџу спасилачка екипа на челу са полицијским наредником Цоем Гордоном управо је намеравала да дигне руке од потраге кад је један од људи опазео на меком песку свеже отиске стопала. То је лако могао да буде отисак неког домороца, али наредник Гордон је одлучио да продужи потрагу. Спасиоци су кренули трагом отисака и тако, најзад, наишли на Роја. Сео је погрбљен, главе наслоњене на колена.

Кад су спасилачка возила пришла ближе и зауставила се, зурео је не померајући се. Није се померио ни кад су људи искочили из ципова и камионета и пошли према њему. Пуна два минута Рој Мофет је одбијао да поверује у оно што су његове очи виделе.

Г. В.

Илустровао: Драгутин Њежић

СУПЕР НАРУЏБЕНИЦА

У „Политикином Забавнику“ број 2001 добили сте албум „МОНДИЈАЛ '90“. На његовим корицама можете да видите производе Југословенског комбината „СПОРТ“, које вам нудимо овом СУПЕР НАРУЏБЕНИЦОМ.

Цене свих производа су и до 60% ниже него у продавницама.

Наручене производе плаћате поштару поузећем, уз трошкове поштарине.

СУПЕР НАРУЏБЕНИЦУ ПОПУНИТЕ, ИСЦИТЕ И ПОШАЉИТЕ НА АДРЕСУ:

ЈУГОСЛОВЕНСКИ КОМБИНАТ „СПОРТ“

11060 Београд
Вишњичка 84

СУПЕР НАРУЏБЕНИЦА:

1. Фудбалска лопта „АС“ 349,00 д. ком. _____
2. Фудбалска лопта „ЛИГА“ 349,00 д. ком. _____
3. Фудб. лопта „БУБА МАРА“ 250,00 д. ком. _____
4. Фудб. лопта „ЈУНИОР КУП“ 250,00 д. ком. _____
5. Фудбалска лопта „BALL“ 200,00 д. ком. _____
6. СКЕЈТБОРД (мали) 336,00 д. ком. _____
7. СКЕЈТБОРД (средњи) 521,00 д. ком. _____
8. СКЕЈТБОРД (велики) 775,00 д. ком. _____
9. „JOOLA“ (пинг-понг рекет) 99,00 д. ком. _____
10. РАНАЦ (пругасти) 89,00 д. ком. _____
11. Дечији дрес (заокружите величину):
6, 8, 10, ком. _____
12, 14, 80,00 д. ком. _____
12. Дечији шорц (заокружите величину):
6, 8, 10, 50,00 д. ком. _____
12, 14, 60,00 д. ком. _____
13. Спортска торба (мала) 210,00 д. ком. _____
14. Спортска торба (средња) 266,00 д. ком. _____
15. Спортска торба (велика) 318,00 д. ком. _____

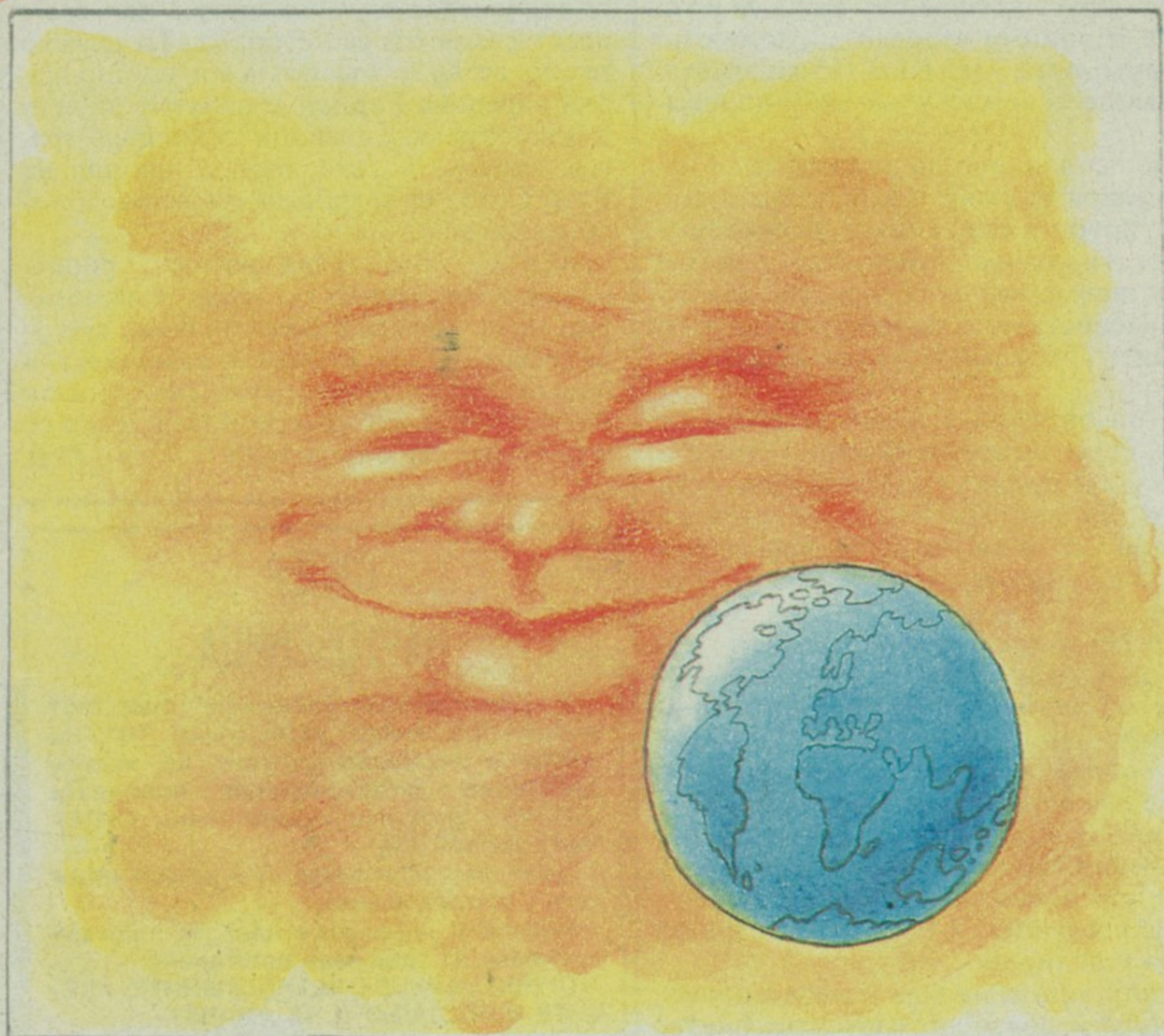
ИМЕ И ПРЕЗИМЕ: _____

Адреса: _____

Телефон: _____ Лична карта: _____

ИДЕ СУНЦЕ ОКО

ЗЕМЉЕ ...

... мисли трећина средњошколаца на Острву. Анкета која је недавно завршена обухватила је велики број ђака и неколико професора. И једни и други били су подједнако – лоши

Већина британских ученика између 11 и 16 година не само да мисли да се Сунце окреће око Земље него сматра да звук путује брже од светлости и да ће радиоактивно млеко бити „очишћено“ кад се прокува.

Британска државна комисија за економска и социјална истраживања спровела је двогодишње испитивање у 12 средњих школа. Глинис Блејквел, психолог са Универзитета у Сарију, водио је читав овај пројект. Циљ испитивања био је да се провери опште знање из природних наука. Анкета је обухватила 3600 ђака на читавој територији Велике Британије. Резултати су прилично поражавајући: готово половина ученика не разуме основне принципе физике, хемије и биологије.

Да ствар буде драматичнија, тај исти

тест састављен од 20 питања пристало је да уради и 15 наставника. Само њих четворо дало је тачне одговоре на сва питања! Један је имао 16, четворо 15 поена, а остали професори заокружили су од 10 до 14 тачних одговора.

Врло је непопуларно, али, на жалост, истинито да су дечаци много боље прошли на тестирању. Тако је, рецимо, 45 одсто од свих ђака знало да је галаксија већа од соларног система. Од тога 53 одсто дечака, 37 девојчица.

И још нешто. Пошто су питања тако постављана да је на крају сваког требало заокружити „тачно“, „нетачно“ или „не знам“, било је доста неодлучних. И ту је опет предњачио женски род. Ученице су више волеле да ставе „крстић“ на „не

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

знам“ него да погађају одговоре на питања која, очигледно, нису знале.

Кад су све анкете прегледане и стављене у компјутер, требало је још само видети колики је просек тачних одговора. Чак и међу ученицима у вишим разредима тај број није прешао 11 „погодака“.

Ако су ученици већ тако неславно прошли са питањима из науке, шта они уопште мисле о научницима?

За њих су то углавном изузетно интелигентни, али бескрајно досадни људи који годинама раде на неком пројекту без опипљивих резултата. Толико су окупирали својим мислима да гњаве кад причају (ако уопште и проговарају) и немају времена да се, сем том својом „неразумљивом науком“, баве било чим другим, чак ни својом породицом.

Није онда чудо да је само мање од три одсто ученика одговорило да би одабрало научни рад као своје животно опредељење.

Петрик Мур са Бибисија, иначе познати уредник који се труди да популарише науку на телевизији, нимало није изненађен резултатима анкете. По њему „деца нису крива“. Кад би се нашао неко ко би им на прави начин пренео знања, не би били тако неупућени.

Кад се зна да је на питање „да ли се Сунце окреће око Земље“ 37 одсто одраслих одговорило са „да“, не изненађује да су се британски ђаци показали као такве незналице.

В. С.

НАШИ ПРЕЦИ И ДИНОСАУРИ

Да бисте видели шта то британски ученици нису знали, ево упитника. На крају ћемо, за сваки случај, дати и тачне одговоре. Па, тестирајте се и ви, ако хоћете:

1. Кисеоник који удишемо производе биљке
2. Радиоактивно млеко биће безбедно за коришћење ако га прокувамо
3. Ласери раде на принципу фокусирањих звучних таласа
4. Сунчеви зраци могу да изазову рак коже
5. У јетри се ствара урин

6. Електрони су мањи од атома
7. Континенти се благо померају на површини Земље
8. Деца боди-билдера наследиће њихову физичку кондицију
9. Гени оца одређују пол детета
10. Антибиотици „убијају“ и вирусе и бактерије
11. Природни витамини бољи су за људски организам од оних створених вештачким путем
12. Кухињска со прави се од калцијум – карбоната
13. Наши далеки преци живели су истовремено са диносауринама
14. Звук путује брже од светлости
15. Радиоактивност могу да произведу само људи

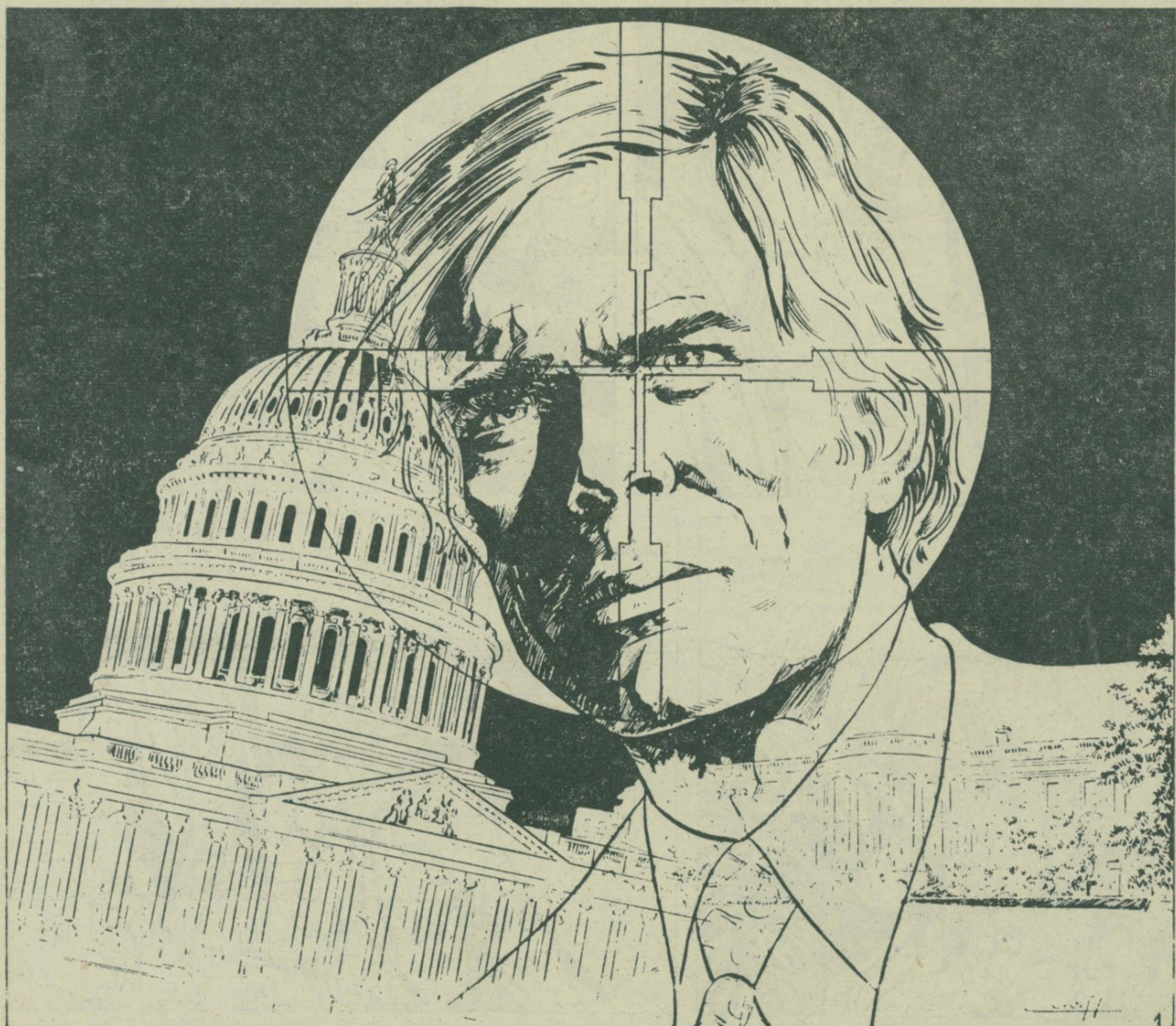
16. Галаксија је већа од соларног система
17. Сунце се окреће око Земље
18. Универзум је створен великим праском
19. Људи су настали еволуцијом ранијих врста
20. Термоелектране стварају киселе кише

Одговори: 1. тачно, 2. тачно, 3. нетачно, 4. тачно, 5. тачно, 6. тачно, 7. тачно, 8. тачно, 9. тачно, 10. тачно, 11. тачно, 12. тачно, 13. тачно, 14. тачно, 15. тачно, 16. тачно, 17. тачно, 18. тачно, 19. тачно, 20. тачно.

БОБ МОРАН

ПРЕДСЕДНИК НЕБЕ УМРЕТН

МАЈАМИ. ЧОВЕК КОЈИ
ЈЕ ТЕ НОГИ УШАО У
ХОТЕЛ "СЕВЕР"

"ИЗГЛЕДАО ЈЕ ЗАВРИНУТО, ПРОГОЊЕНО..."

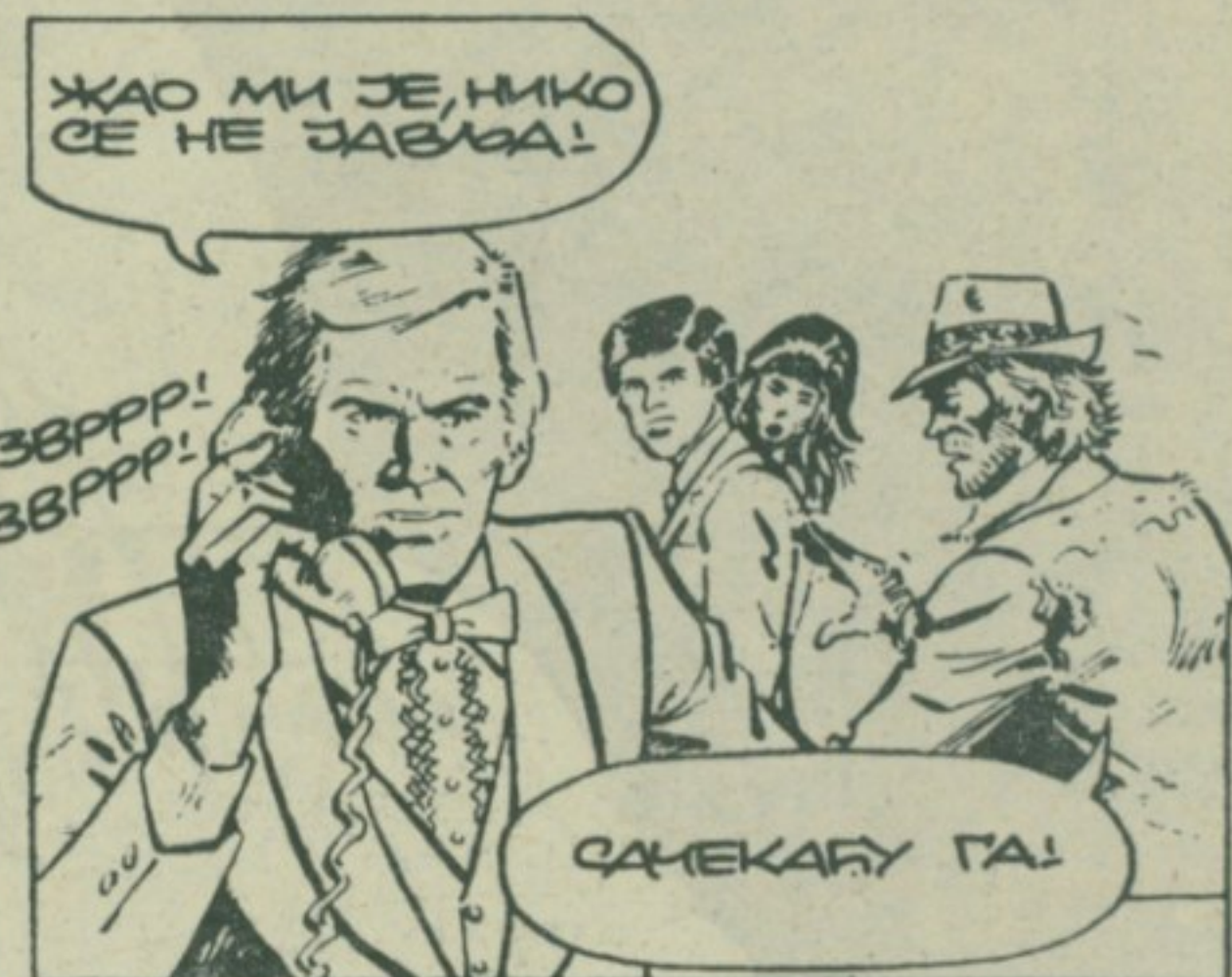
ХТЕО БИХ ДА
РАЗГОВАРАМ С
БОБОМ МОРАНОМ!

СОБА
636! ПРОВЕ-
РИТУ ДА ЛИ
ЈЕ ТУ!

КОГА ДА
НАЈАВИМ?

ЦИМБЕРТА
СНАЈДА!

ЖАО МИ ЈЕ, НИКО
СЕ НЕ ЈАВЉА!

ЗВРРР!
ЗВРРР!

САЧЕКАЈУ ГА!

САД КАСНИЈЕ...

НЕ МОГУ БОБА ВИШЕ
ДА ЧЕКАМ! ОВДЕ МЕ
ЛАКО МОГУ НАћи! ОСТА-
ВИТУ МУ ПОРУКУ...

ДАЈТЕ ОВО МОРАНУ ЧИМ СЕ
ВРАТИ! ХИТНО ЈЕ! ПИТАЊЕ ЖИВО-
ТА И СМРТИ! ЈЕСТЕ ЛИ ЧУЛИ?
ЖИВОТА И СМРТИ!

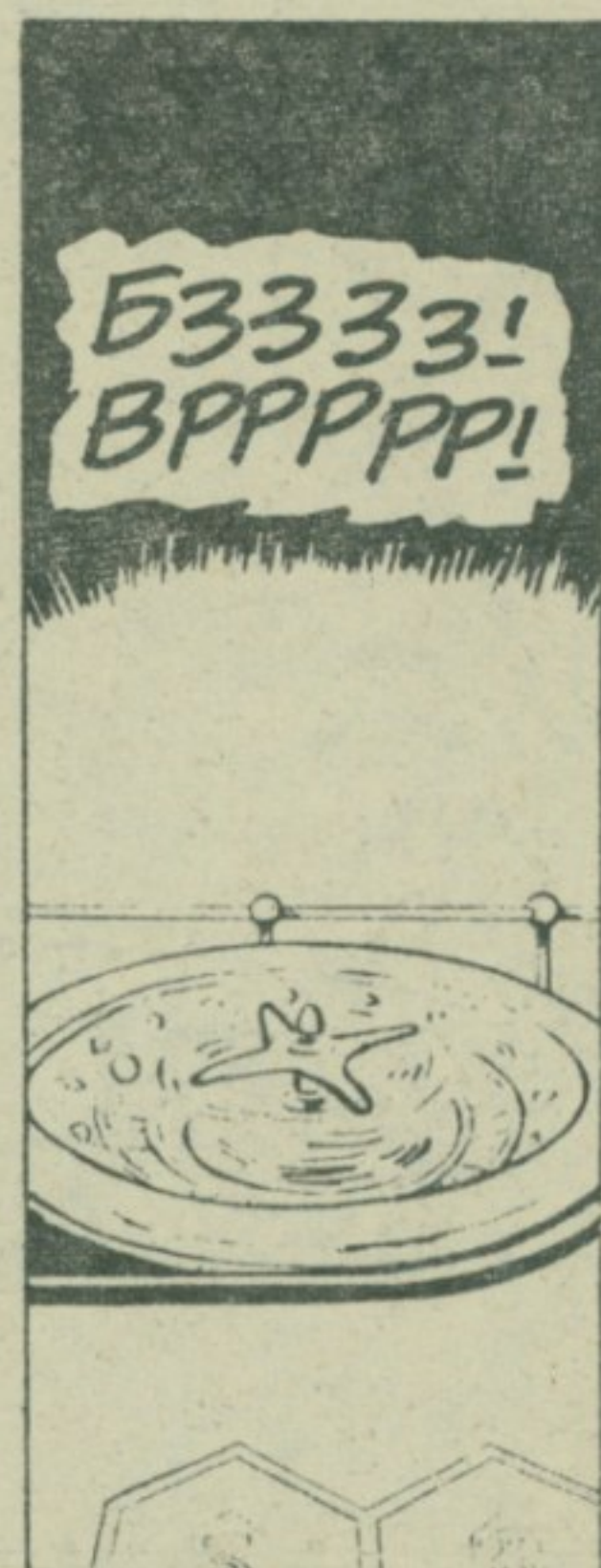
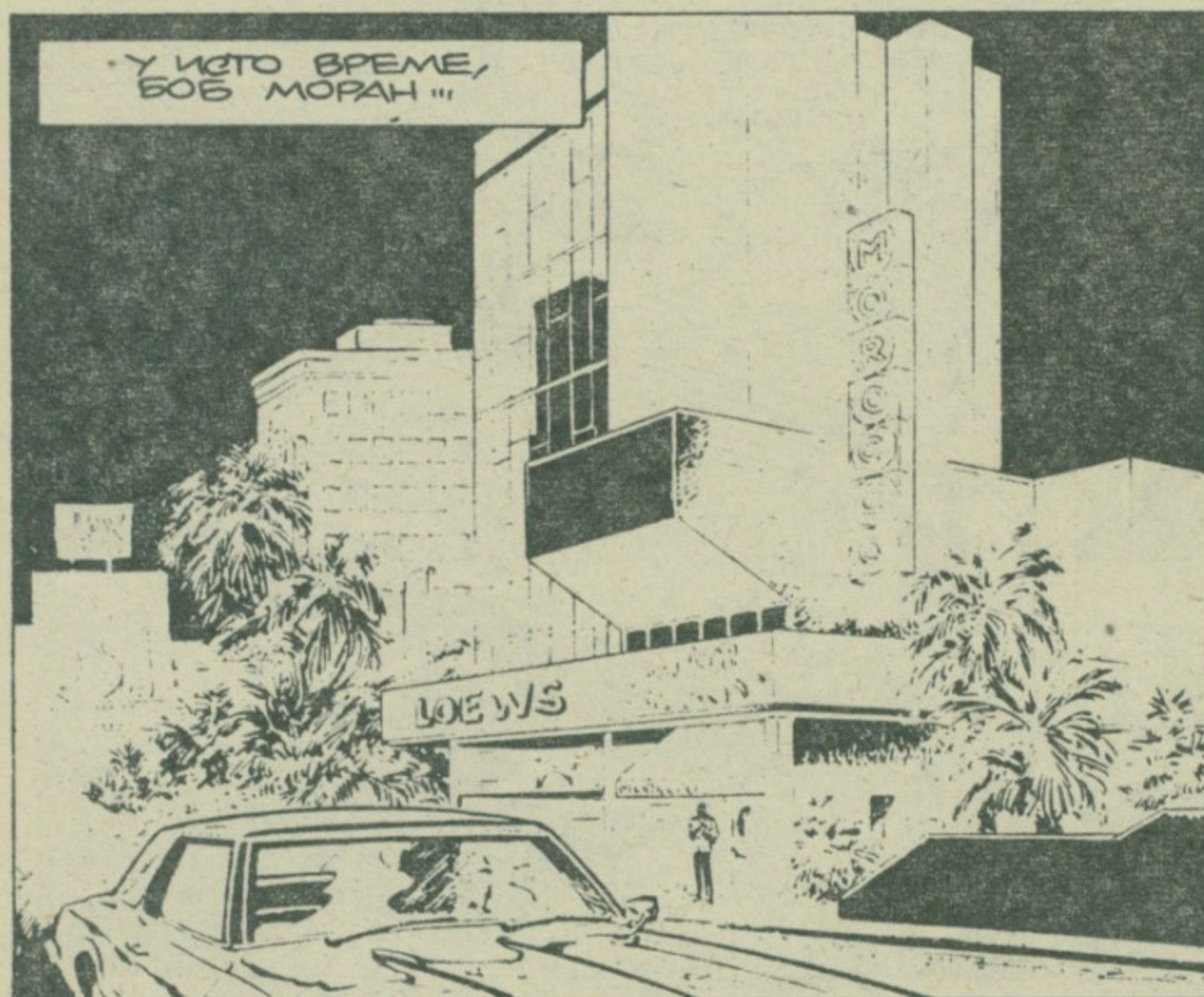
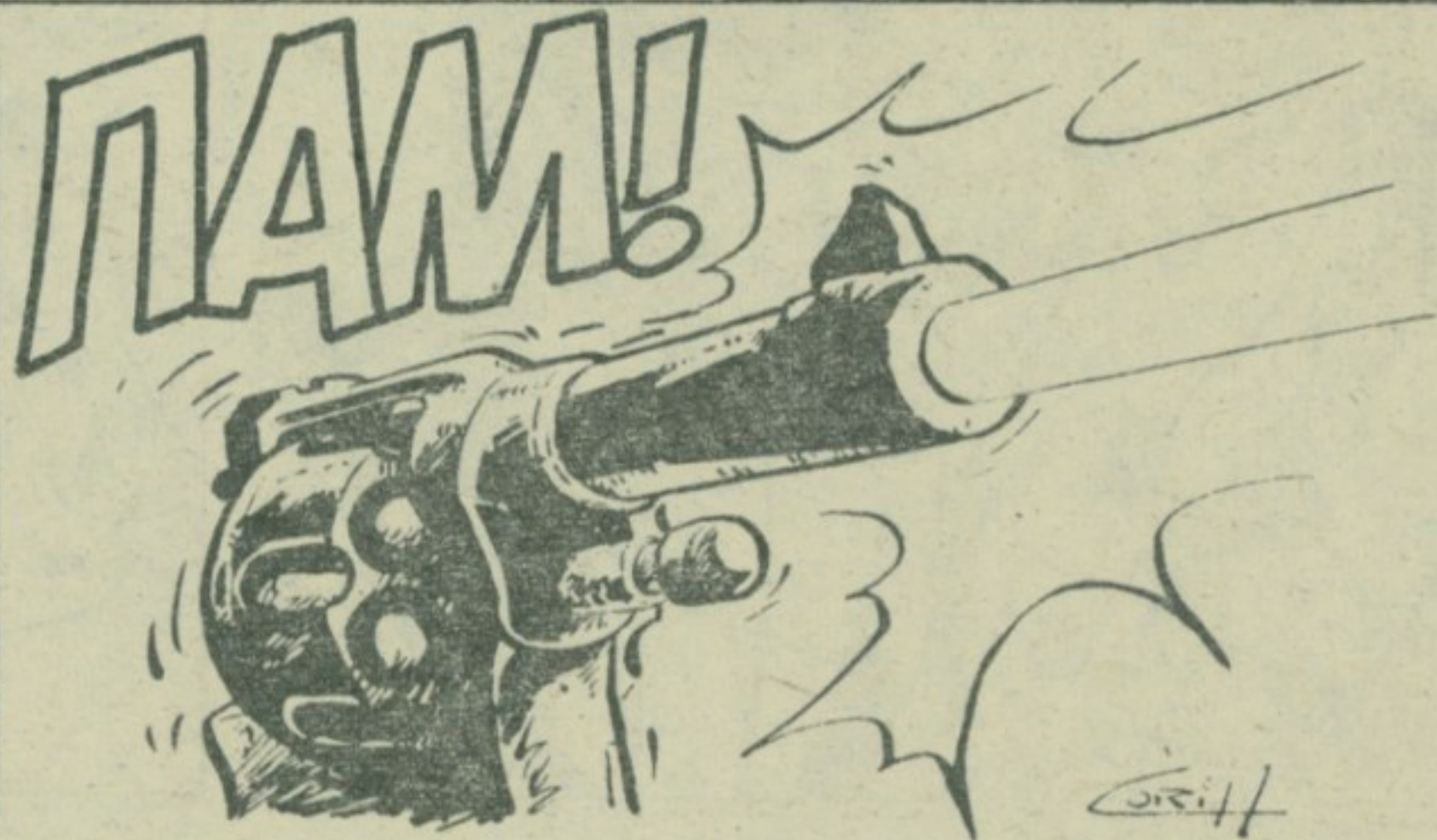

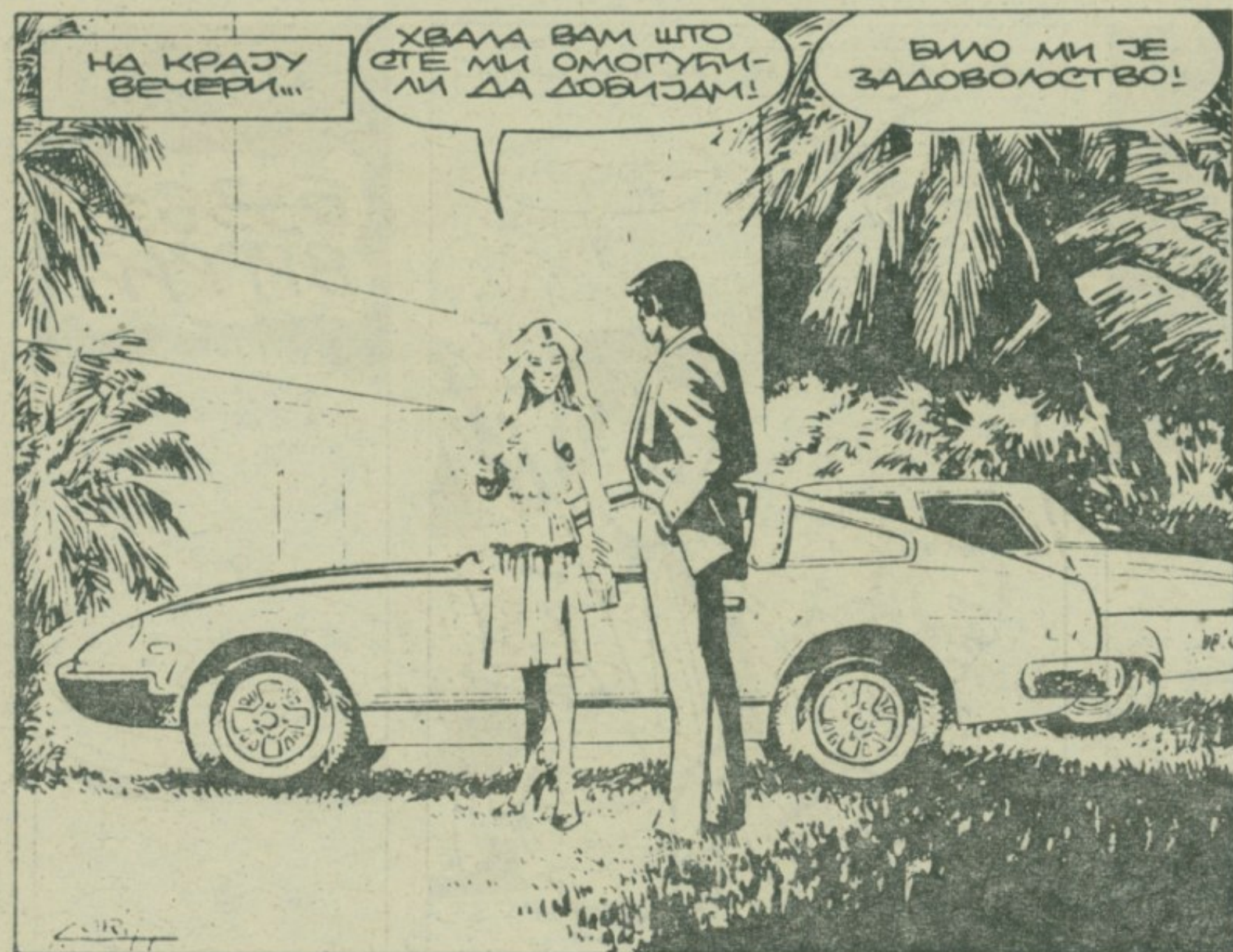
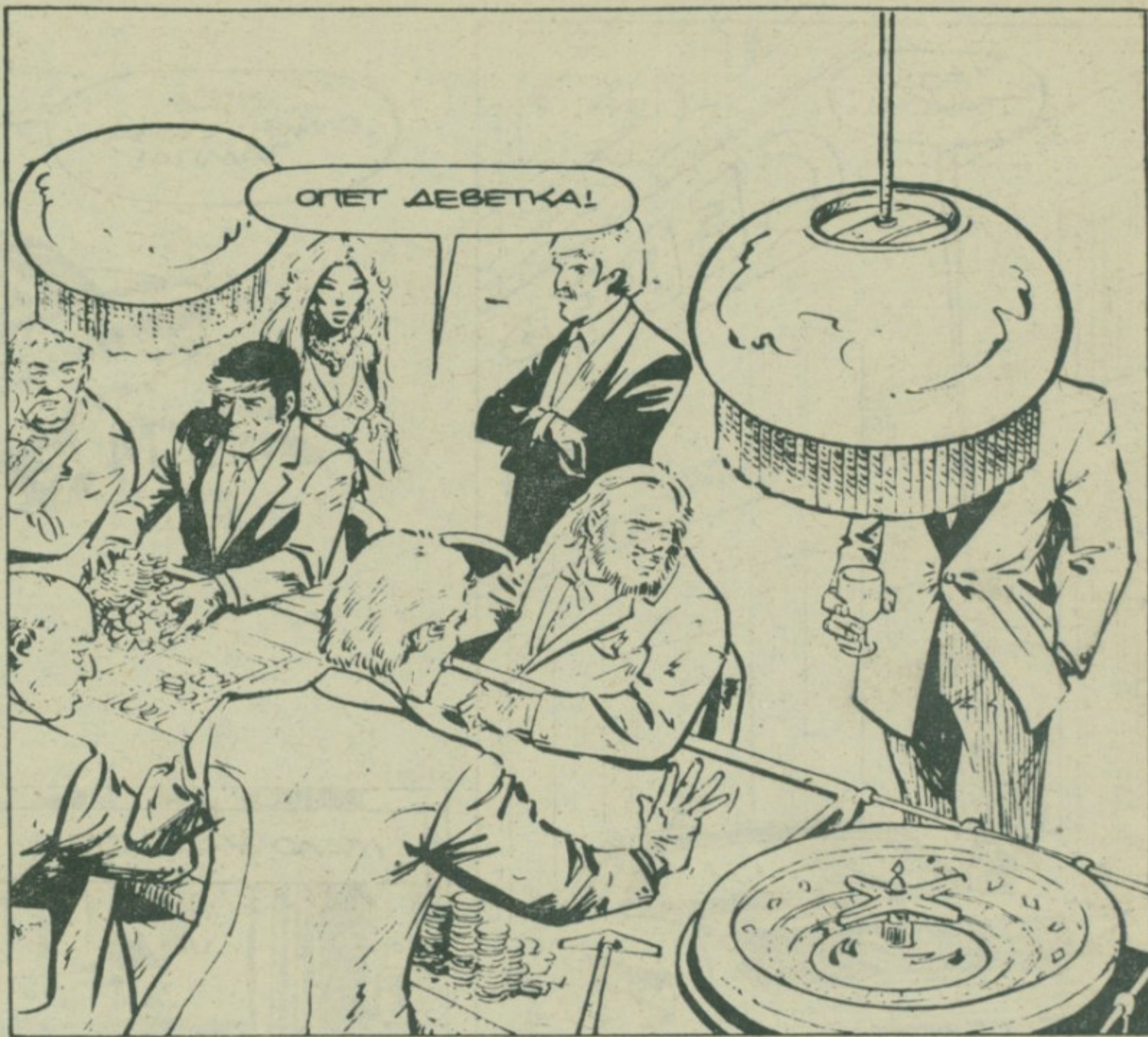
ХОТЕЛ
'СЛОАН! УЛИЦА
ТАМПА!

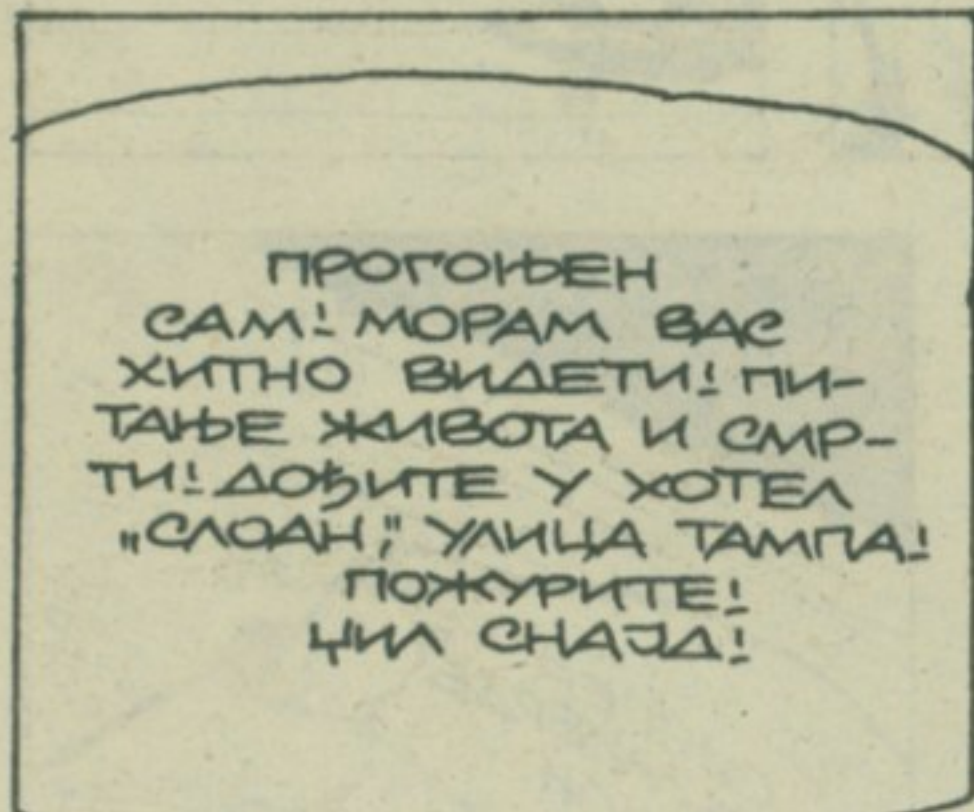

МАЛО КАРНИЈЕ...

'ЕЈ, УЛИЦА ТАМПА НИЈЕ НА ОВОЈ
СТРАНИ!

НЕ ЛИЧИ БАШ
НА ПАЛАТУ! МОРА
ДА ЈЕ СНАЈД БИО
СТВАРНО У НЕПРИ-
ЛИЦИ КАД ЈЕ ДО-
ШАО ОВАМО!

ШТА
ОБЕТЕ?

СОБУ!

БЕЗ
ПРТАЛАТА?

БЕЗ! ОСТАЈЕМ
САМО ЈЕДНУ
НОГ!

МОРАШ ОДМА' ПЛАТИТИ! ЧЕТИ-
РИ ДОЛАРА! ПОТПИШИ
ОВДЕ!

СИНГЕР
КАЛАВЕРДЕ
РАМОН

КАЛАВЕРДЕ!
ГОСПОДЕ, ДА НИ-
ЈЕ ТО...

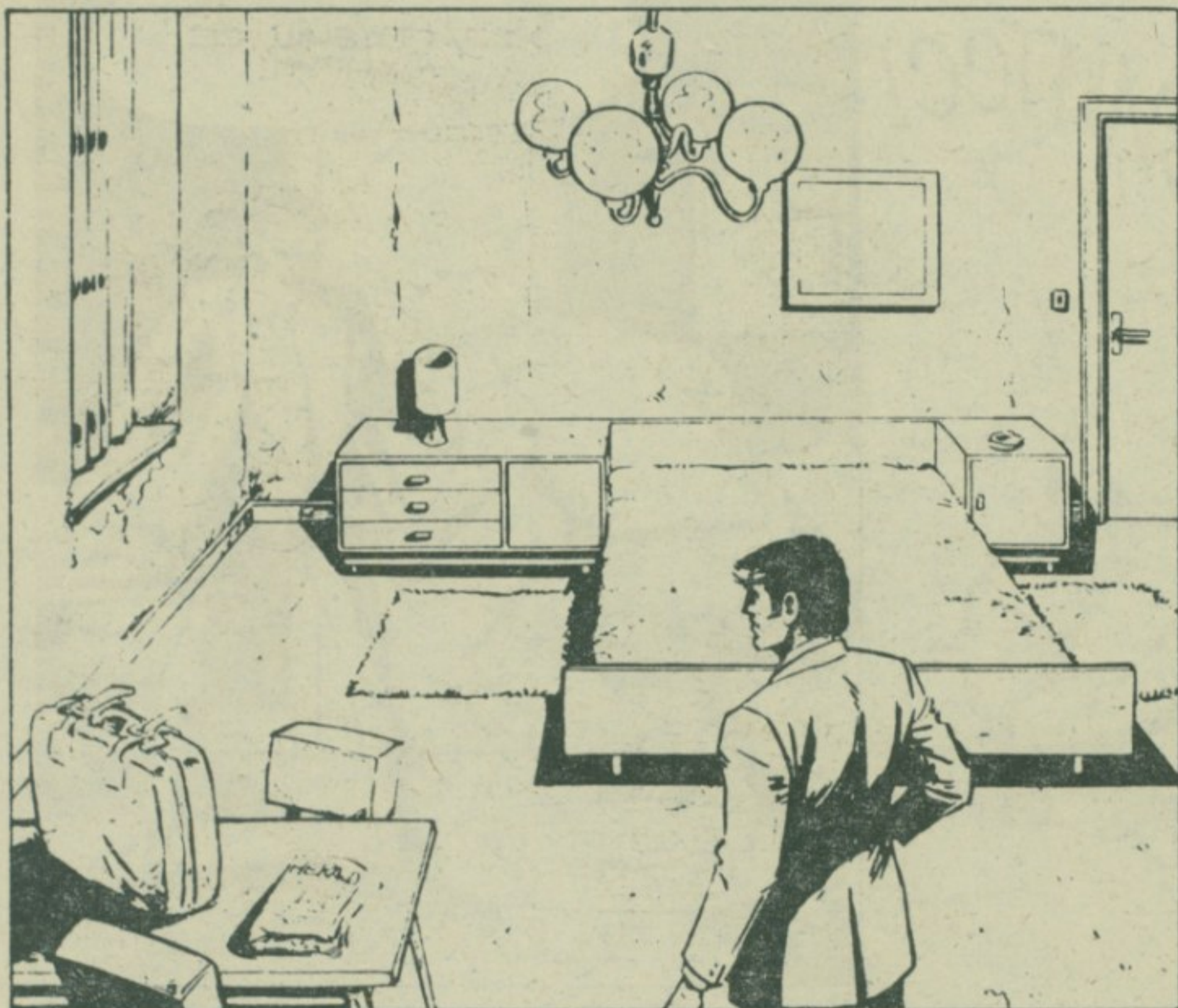
ЧИНИ МИ СЕ ДА
ПОЗНАЈЕМ ОВОГ
КАЛАВЕРДЕА!
ГЛАВ, МРШАВ, ВРЛО
ЕЛЕГАНТАН, ИМА
ТАНКЕ БРИЉЕ?

ШАЛИШ СЕ!
НИКАД НИ-
САМ ВИДЕО
РУЖИЦИЈЕГ ТИПА!
К'О ДА ГА ЈЕ
ВОДА ИЗВАЦИ-
ЛА!

МОГУ ЛИ СЕ СРЕСТИ С ЊИМ? МОЖДА
ИМАМО ЗАЈЕДНИЧКЕ ПРИЈАТЕЉЕ!

ЗАКАСНИО СИ! ПРЕ
ПОЛА САТА ЈЕ ОДОУ-
РАО! ЕВО ТИ КЉУК!

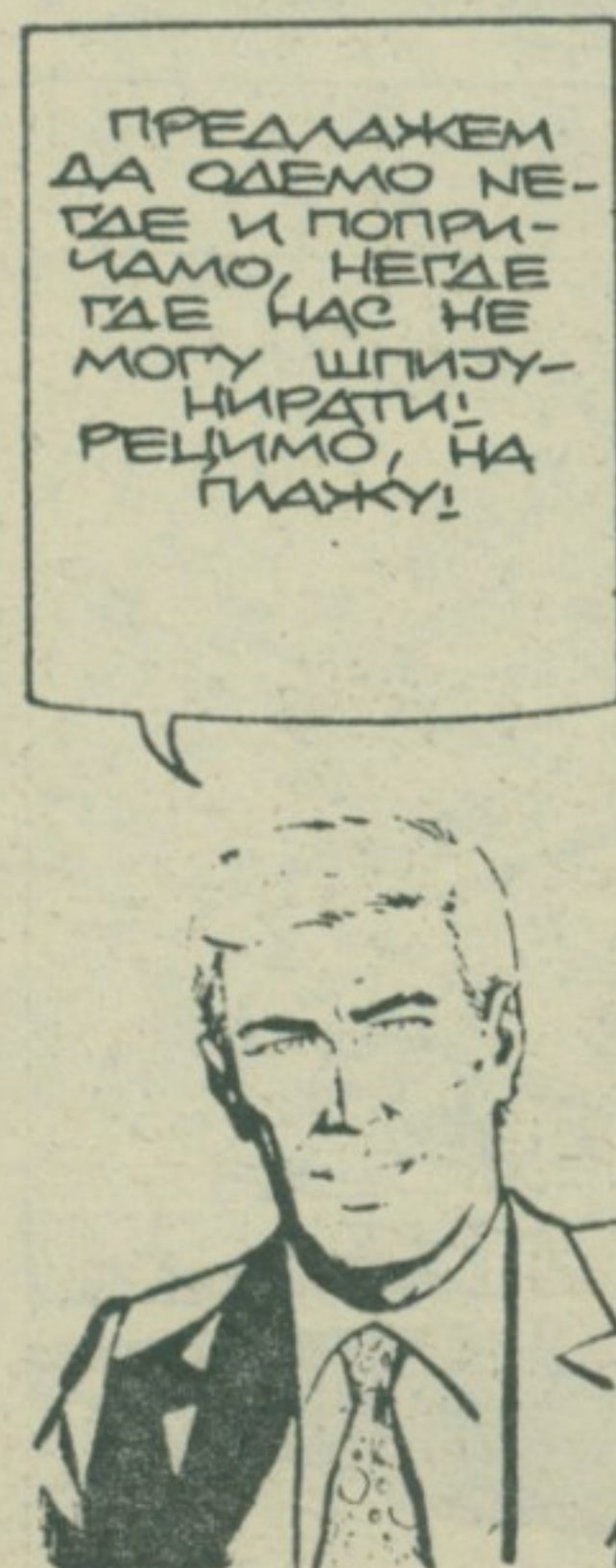

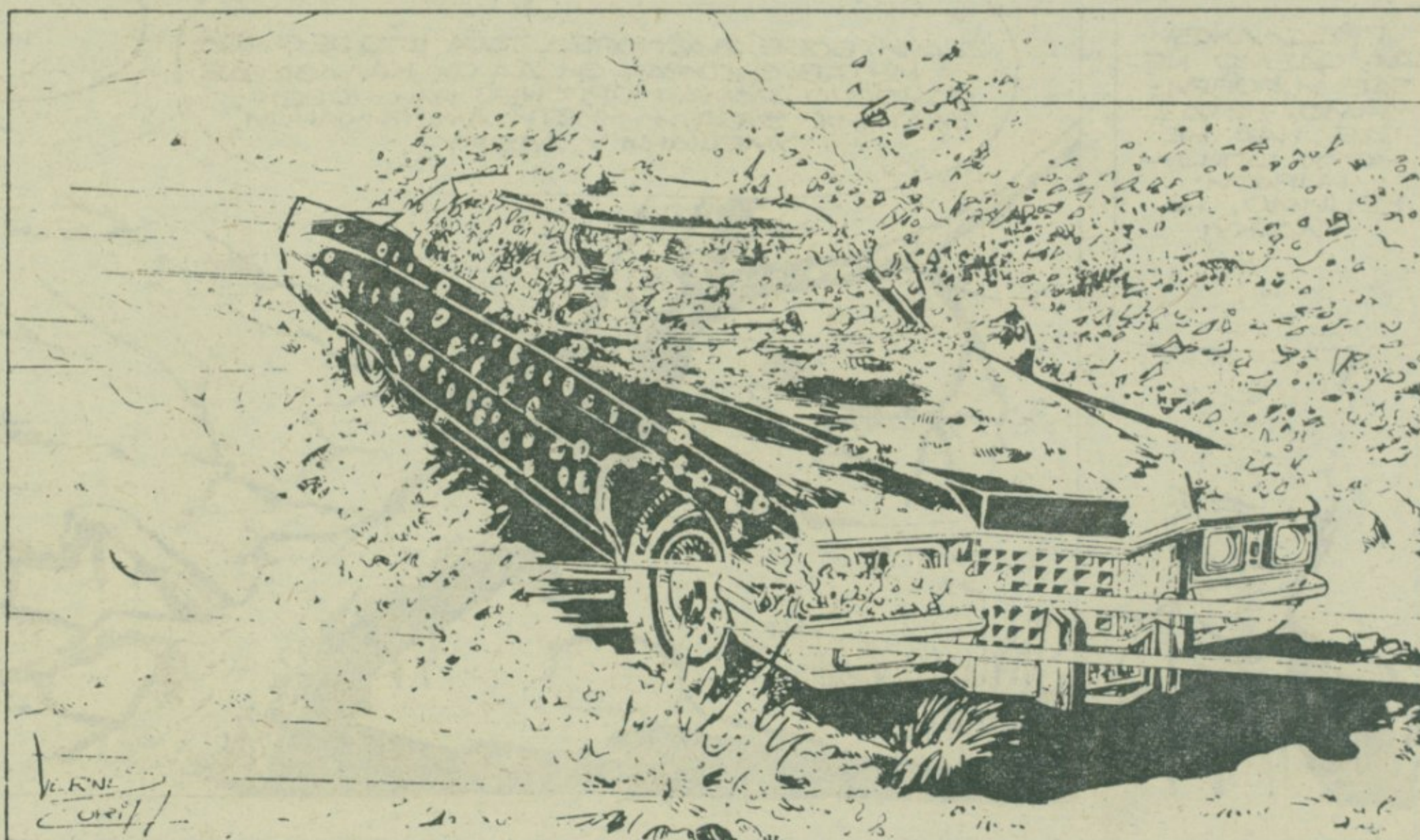
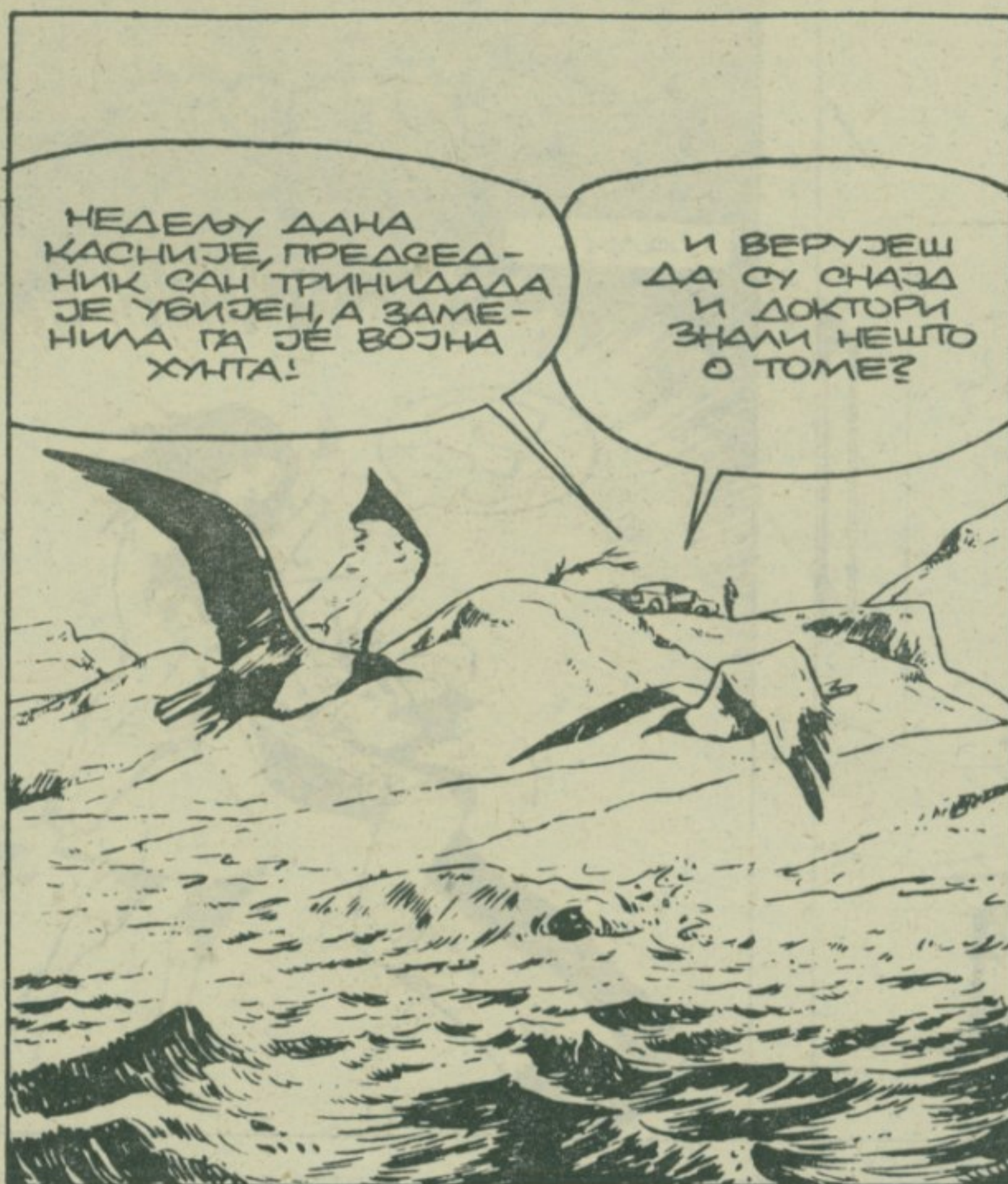
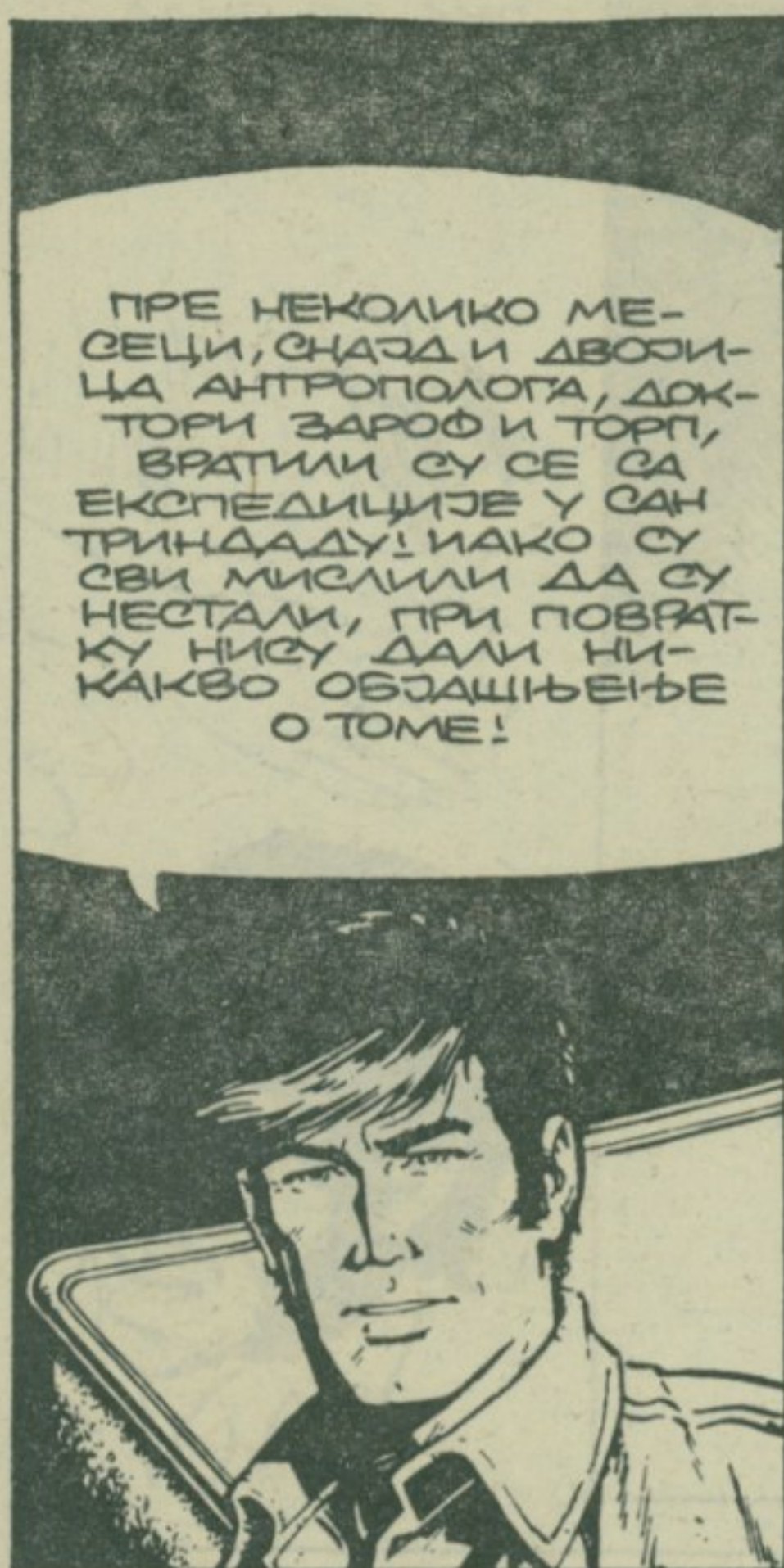

...ОНА ЈЕ БИЛА БРЖА...

ПРОФЕСОР ТОРП?

ДА, ИЗВОЛИТЕ!

ОПИСАЛИ СУ
МИ ТОРПА КАО
КРУПНОГ, РОБУС-
НОГ ЧОВЕКА!
НЕКАДАШЊИ
ИГРАЧ РАГ-
БИЈА! АКО ЈЕ
ОВО ТОРП, ЈА
САМ МИС СВЕТА...

ЈА САМ ФЕРИ!
МАЛОЧАС САМ
ВАМ ТЕЛЕФО-
НИРАО!

ДА, ДА! ХТЕЛИ
СТЕ ДА РАЗГОВА-
РАМО О ЦИЛУ
СНАЈДУ! СЕДИТЕ!

ДИВАН КИП
БОГА МАЈА,
КУКУЛКАНА!
ЛЕДИ КРВ
У ВЕНА-
МА!

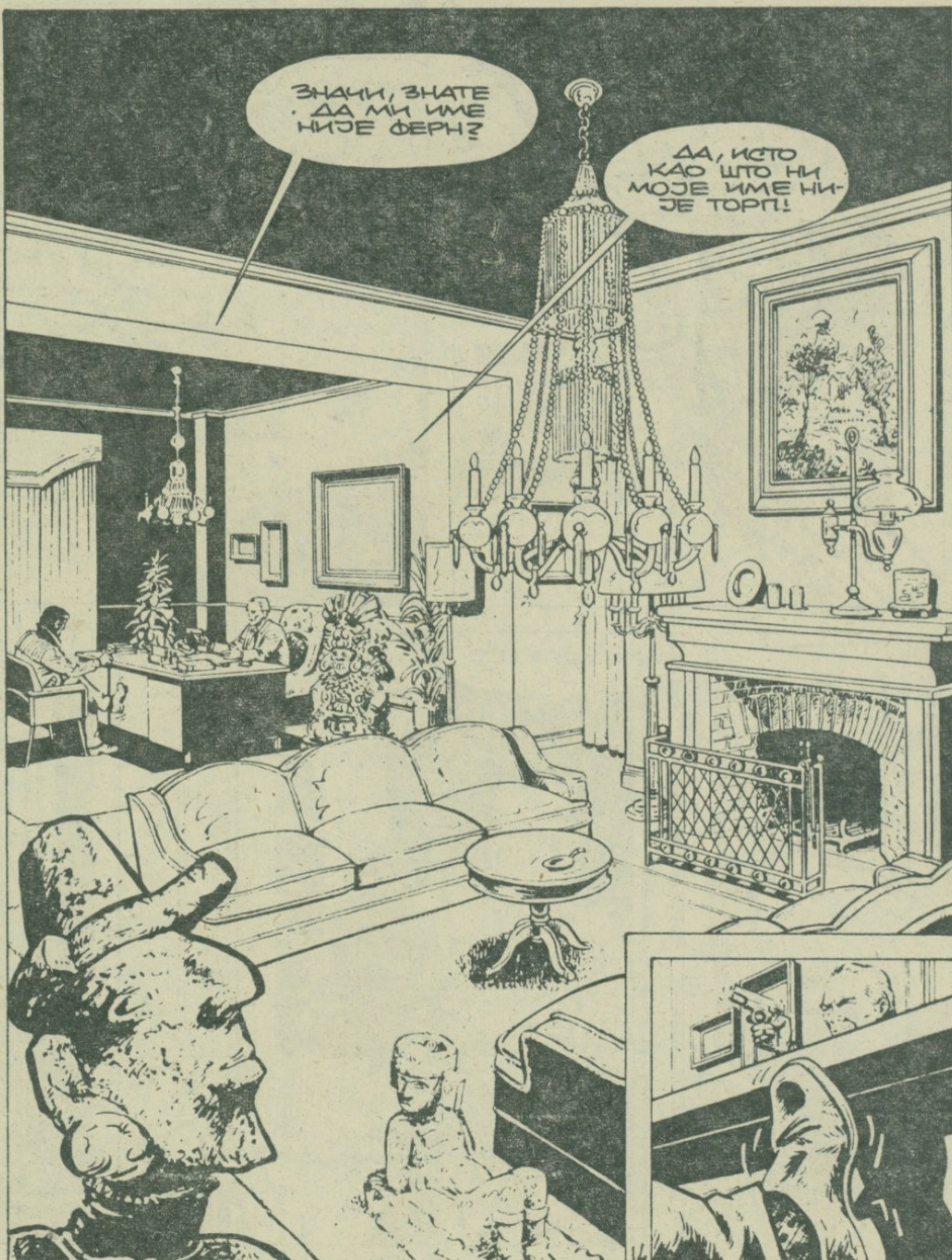
ТО ДОКАЗУ-
ЈЕ ДА СУ
МАЈЕ ВО-
ЛЕЛЕ
СТРАВУ!

САД САМ
СИГУРАН
ДА ОВО НИ-
ЈЕ ТОРП!

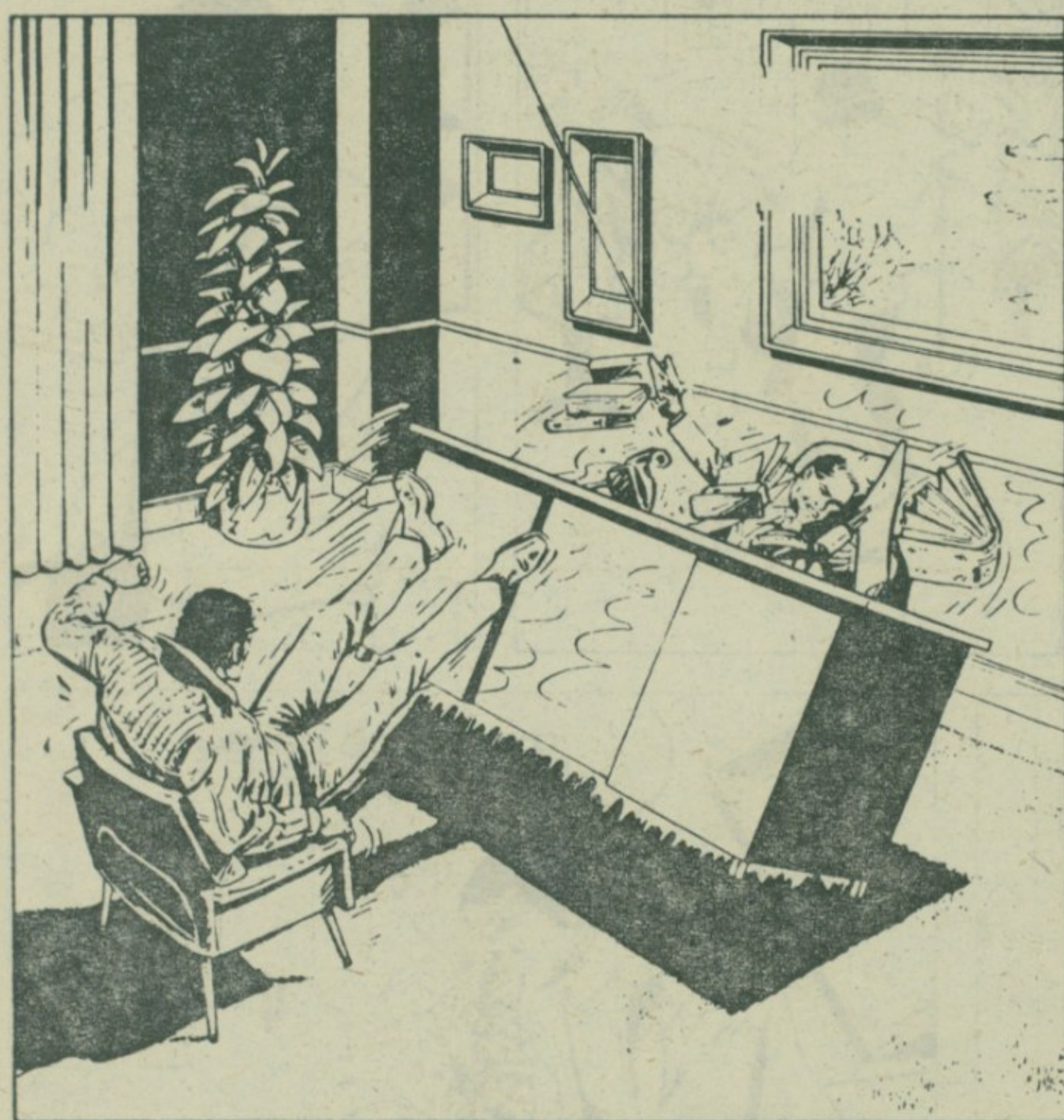
И ТО ЈЕ СВЕ! ПРЕ НЕГО ШТО
ЈЕ УМРО, СНАЈД МИ ЈЕ РЕ-
КАО: "ТОРП ЈЕ У ТОКУ" МОЖДА
ВАМ ЈЕ ПОВЕРИО НЕКУ ТАЈНУ?

НИЈЕ МИ НИШТА ПОВЕ-
РИО, ГОСПОДИНЕ МО-
РАН!

ЗНАЧИ, ЗНАТЕ
ДА МИ ИМЕ
НИЈЕ ФЕРИ?

ДА, ИСТО
КАО ШТО МИ
МОЈЕ ИМЕ НИ-
ЈЕ ТОРП!

15

АЛИ, ОД КАРАТЕ-УД-
РАЦА, СТИСАК ЈЕ
ПОПУСТИО...

децоо!
...децо!
свишке беси
једна фина
пред бама
је пос-
тељина!

...пајин
јорган,
шилџин чар-
шав, и микијев
јасшук меки
опрешне бас у
свеи снорв,
свеи чаробан,
свеи
далеки!

...оп памука,
мека, глашка,
свака ноћ би-
ће слашка!

наруџбеница

постељина "Дизни снови", комплеи: душечни и
јоргански чаршав и јасшучница...
заокружише жељени ком. дезен

1. happy birthday.....
2. don't worry be happy.....
3. паја голф играч.....
4. паја пеџарош.....
5. паја ♥ паша.....
6. мики ♥ тини.....

наруџбеницу слаш на адресу:

BEograd
GOMA

Владимира поповића 6. шел. 011/2222-170
у цену је урачунаша поширина, плаћање по узету

цена 48000 дина
по комплеиу

јасшучница... 60 × 80 cm
јоргански чаршав... 140 × 200 cm
душечни чаршав... 140 × 220 cm

IDEJA · beograd ·

ВЕЛИКА

НОВИНСКА
ПОДВАЛА

КРИЛАТИ ЉУДИ НА МЕСЕЦУ

**Вест да су откривена
човекова браћа у све-
миру узбудила је јав-
ност крајем прошлог
века и није нимало
чудно што је тираж
листа који је објавио
нагло порастао**

Породица Хершел из Енглеске учинила је за астрономију више од било које друге. Сер Вилијам је 1781. године открио планету Уран, његова сестра Каролина открила је осам нових комета и три небуле – маглине – а његов син Џон направио карту јужног неба. Опседнут жељом да посматра далеке небеске објекте које нико раније није видео, сер Вилијам је убедио краља да финансира изградњу једног супермоћног телескопа, дугачког 13 метара, са огледалом пречника 120 центиметара. Биле су му потребне четири године да га изгради, а сестра му је у томе све време свесрдно помагала. Рад се исплатио: чим су погледали кроз нови телескоп, одмах су открили шести Сатурнов сателит.

Дрвеће, ждралови, плаже...

Кад је сер Вилијам умро 1822. године, његов син Џон наставио је астрономска осматрања ношен осећањем синовљевске оданости. Године 1833. сер Џон и његова породица отпутовали су на Рт добре наде, где је он проучавао звезде јужног неба. Након четири године обележио је на карти места 68.948 звезда.

У августу 1835, усред боравка сер Џона у Јужној Африци, њујоршки лист „Сан“ („Сунце“) објавио је серију текстова о његовим осматрањима Месеца са Рта добре наде. Прва три наставка нису изазвала неку посебну пажњу. Али, четврти напис, објављен 25. августа на насловној страни, био је права бомба. У њему се говорило да је Хершел открио разне облике живота на Месецу: биволе, козе, ждралове и пеликане; затим дрвеће и другу вегетацију, па океане и песковите плаже.

Три дана касније „Сан“ је известио о Хершеловом открићу длакавих, крилатих људских бића сличних слепим мишевима која су тумарала површином Месеца. Према тврдњи аутора, Хершел је изјавио:

„Избројали смо три групе таквих створења, од двадесет девет, односно петнаест јединки које су корачале према једном шумарку. Нема сумње да су створења личила на људе јер су им крила ишчезла а корачали су усправно и достојанствено.“

Отприлике половина прве групе нестала је из нашег видокруга, али све остале могли смо савршено јасно да видимо. Били су високи око

метар и двадесет и покривени, изузимајући лице, кратком и блиставом длаком бакарне боје. Крила су им била од танке мембране, без длака, тесно приљубљена уз леђа, од рамена до ногу.

Лице, помало жућкасто, било је нешто префињеније него код орангутана... и да није било њихових дугачких крила личили би на припаднике лондонске народне гарде док марширају на некој свечаној паради. Длака на глави била је тамнија него на осталим деловима тела, веома коврџава и распоређена у два необична полукруга изнад слепоочница. Стопала су једва могла да им се виде док су корачали, али онолико колико је могло да се уочи, била су танка и испупчених пета.

Како пренети Јеванђеље

Према наводима аутора, сер Џона су посебно задивила крила човеколиких створења на Месецу.

„Запазили смо да су им крила имала велики распон и да су по грађи подсећала на крила слепог миша: полупрозрачна мембрана протезала се у кривудаваим подеоцима са прецизно распоређеним костима спојеним позади тврдом леђном кожом. Али, оно што нас је највише зачуло била је чињеница да се та мембрана, постепено се сужавајући, настављала од рамена до ногу. Имали смо утисак да су крила под пуном командом воље јер су нека од створења која смо видели како се купају могла у трен ока да их потпуно рашире, замашу њима као што то чине патке кад хоће да стресу са себе воду, а онда их исто тако у тренутку склопе и чврсто припију уз тело.“

Захваљујући овом извештају, тираж листа „Сан“ скочио је на 19.360 примерака, што у то време није постигао ниједан лист. А онда је 31. августа „Сан“ известио да је Џон Хершел морао да прекине осматрања јер му је лабораторија изгорела у пожару. Супарнички листови приграбили су, међутим, причу претварајући се да су успели да се домогну Хершелових белешака. Једна група баптистичких проповедника из Масачусетса написала је, наводно, писмо Хершелу честитајући му на открићу и извештавајући га да је оно послужило као повод да се одрже многе проповеди и молитвене сеансе у корист свемирске браће. Исто тако, свесрдно су га замолили да их обавести постоји ли могућност да се Јеванђеље пренесе житељима Месеца.

Шеснаестог септембра 1835. „Сан“ је признао да су текстови били најобичнија новинарска „патка“ коју је подметнуо Ричард Адамс Лок, тридесетпетогодишњи новинар из Њујорка. За трезвеније главе ово саопштење није било велико изненађење; али су зато они, не баш малобројни, који су причу о крилатим људима на Месецу примили здраво за готово осетили да су преварени. И једни и други, међутим, једнодушно су се сагласили да је то била једна од најуспешнијих подвала у историји Америке.

Г. В.

Илустровао: Петар Радичевић

ПОРТАБЛ ТВ КОЛОР

1. Стојичевић Дејан, ОШ „Јосип Броз Тито“ (VIII-3), 19300 Неготин

КУЋНИ РАЧУНАР

1. Гргурић Иво, Крњево 300 А-1 улаз 3, 51000 Ријека
2. Кнежевић Јелена, II прилаз Фрање Шимића 15, 77000 Бихаћ
3. Хилег Розалија, Сремска 63, 56227 Борово
4. Жагар Шиме, 57248 Ражањ
5. Станојевић Дарко, Нас. Ослободиоци Ваљева 71/21, 14000 Ваљево

ВОКМЕН

1. Ђурђевић Виолета, Радних бригада 12, 11420 Смедеревска Паланка
2. Јовановић Александар, 31312 Мачкат
3. Ђурић Биљана, Стара Дубрава, 78243 Сњеготина Средња
4. Чавкић Рената, Баранска 5, 77000 Бихаћ
5. Николић Живана, Булевар АВНОЈ-а 82, 21000 Нови Сад
6. Чижик Жељимира, Вељка Ђурићина 1, 26210 Ковачица
7. Коћало Бранислав, Јоке Балетића 16, 81400 Никшић
8. Милиновић Бојан, Шумадијска 67, 78000 Бањалука
9. Матошевић Ведран, Гољачки бријег 26, 41172 Подсусед
10. Стојановић Ана, Доњи Мерадовац, 17500 Врање

КОТУРАЉКЕ

1. Ивор Морандини-Плованић, Моше Пијаде 16, 42000 Вараждин
2. Ђерковић Милан, С. Ковачевић 1/Б, 21465 Бачко Д. Поље
3. Миличевић Дубравка, Плитвичка 13, 56223 Борово
4. Вршић Нивес, Банијска 9, 42000 Вараждин
5. Лагумџија Армин, Браће Рибара 59, 71000 Сарајево
6. Милић Дејан, Раде Кончара 66, 54327 Биље
7. Николић Јелена, Виктора Бубња 18, 22320 Инђија
8. Стојановић Маја, Булевар Јане Сандански 88 2/6, 91000 Скопље
9. Мишков Слободан, И.Л. Рибара 32, 11272 Добановци
10. Милић Срђан, Браће Миладинов 3/А, 25000 Сомбор

БИЦИКЛ ВМХ

1. Перузовић Марко, Шегвића 1, 58000 Сплит
2. Менда Силвиа, Петефи Шандора 12, 23300 Кикинда
3. Михелчић Дарко, Алеја Ви-

ДОБИТНИЦИ НАГРАДА

- ктора Бубња 23/11, 41020 Нови Загреб
4. Дејковић Владимир, Бориса Кидрича 14/12, 12208 Нови Костолац
5. Тралић Марина, Граничара 8/VIII, 58000 Сплит
6. Гошић Маја, Трг Слободана Пенезића 1/3, 31000 Титово Ужице
7. Радовановић Исидора, Ломина 16/VII, 32300 Горњи Милановац
8. Гвозденовић Марко, Кисачка 11, 21000 Нови Сад
9. Обрадовић Првослав, Катићева 14, 18000 Ниш
10. Личина Милица и Олга, Пере Тодоровића 12, 11030 Београд
11. Грдашевић Надежда, Вуковарска 61, Тузла
12. Данко Ђуро, Спортска Т 13/II 10, 25000 Сомбор
13. Кулић Снежана, Врапчић 420, 88000 Мостар
14. Шабих Салима, село Велики Бадић 88, 77240 Босанска Крупа
15. Михелчић Марио, Алеја Виктора Бубња 23/11, 41020 Нови Загреб

ВИДЕО ИГРЕ

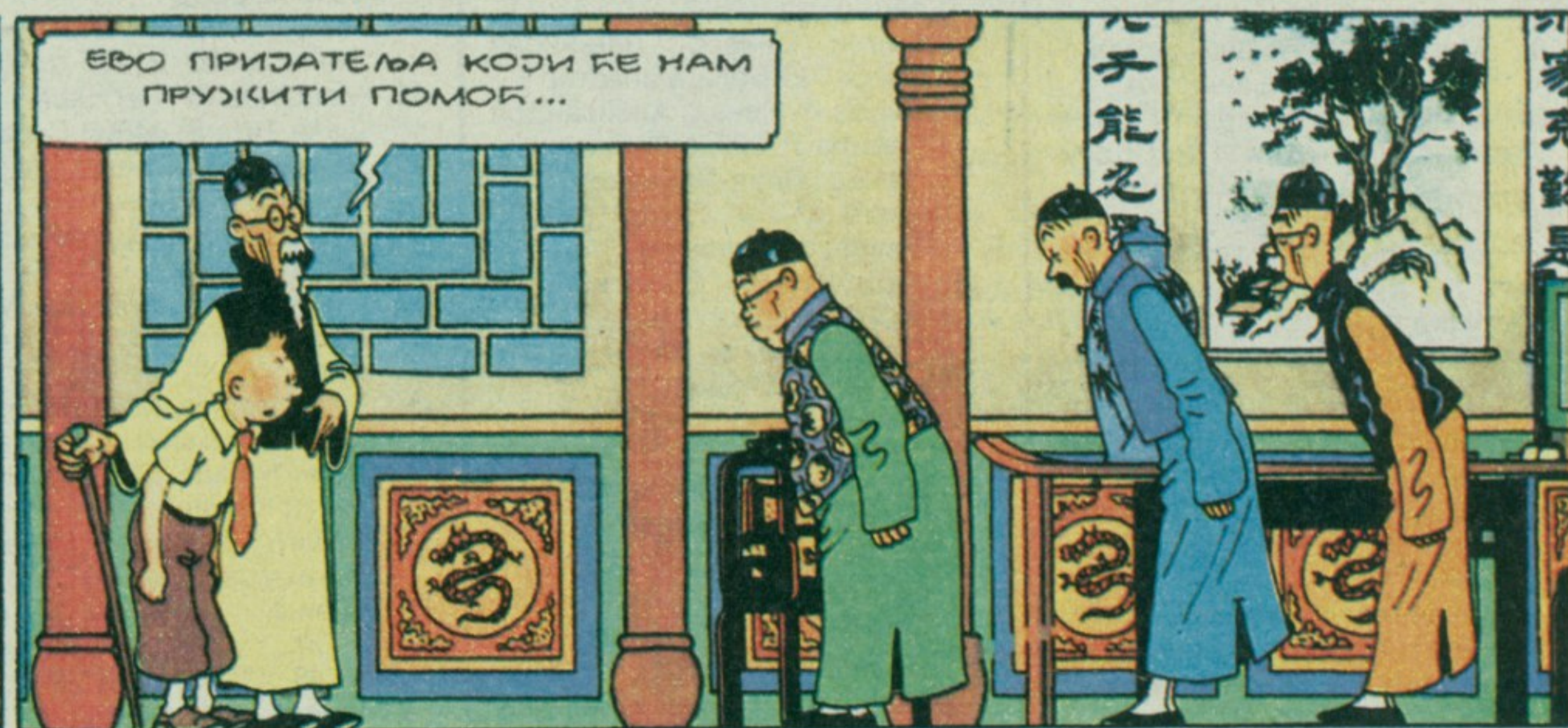
1. Хорват Жељка, Вељка Ковачевића 66, 43290 Грубишно Поље
2. Ђурђевић Милко, Косте Нађа 23, 21235 Темерин
3. Рахела Ивица (Зрно), 58404 Ложиште
4. Ивковић Сандра, Старине Новака 22, 34300 Аранђеловац
5. Војтек Оливер, Лењинова 4А, 54300 Бели Манастир
6. Ђировић Ненад, Александра Савића 7, 32205 Трбушани
7. Немес Влад-Раденко, Bloc Resita nr.3 sc. В Ар. 17, 1900 Timisoara, Romania
8. Курић Игор, Сењугина 33, 54000 Осијек
9. Томић Донка, Маричка 16, 11090 Раковица
10. Једвај Валентино, Јана Сибелиуса 2/IX, 41000 Загреб
11. Шипушић Томислав, Селска 34/XI, 41000 Загреб
12. Ханжек Данијел, Матије Гупца 716, 41245 Горња Стубица
13. Марковић Зоран, Стевана Високог 4, 11300 Смедерев
14. Алавања Бојана, Пепелане 5, 43533 Сл.Пивница
15. Ђурђевић Маја, Бошка Бухе 14, 22320 Инђија
16. Доневић Јелена, Низиска 18/А, 21000 Нови Сад
17. Вереш Кристиан, К. Едвард Кардељ 2/19, 24400 Сента
18. Бабић Ивана, Краљевића Марка 60, 21000 Нови Сад
19. Шинчек Сања, Винаца брег 86, 42207 Винаца
20. Југовић Викторија, Павлека Мишкине 83, 43400 Вировитица
21. Ђалић Радмила, Ђ. Ђаковића 79, 22230 Ердевик
22. Јовановић Срећко, Космајска 12, 11420 Смедеревска Паланка
23. Мискив Мартина, Нова Ба-

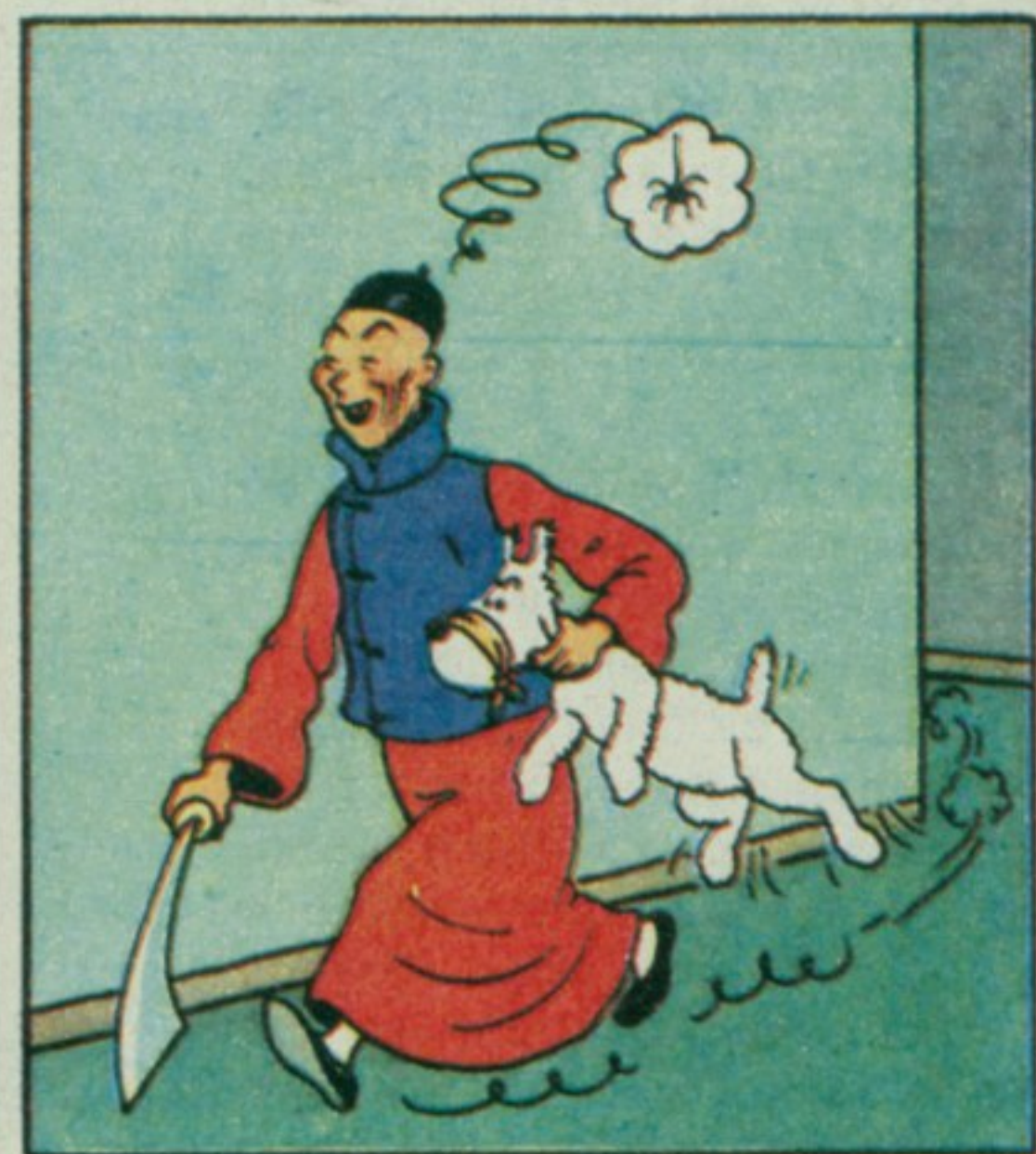
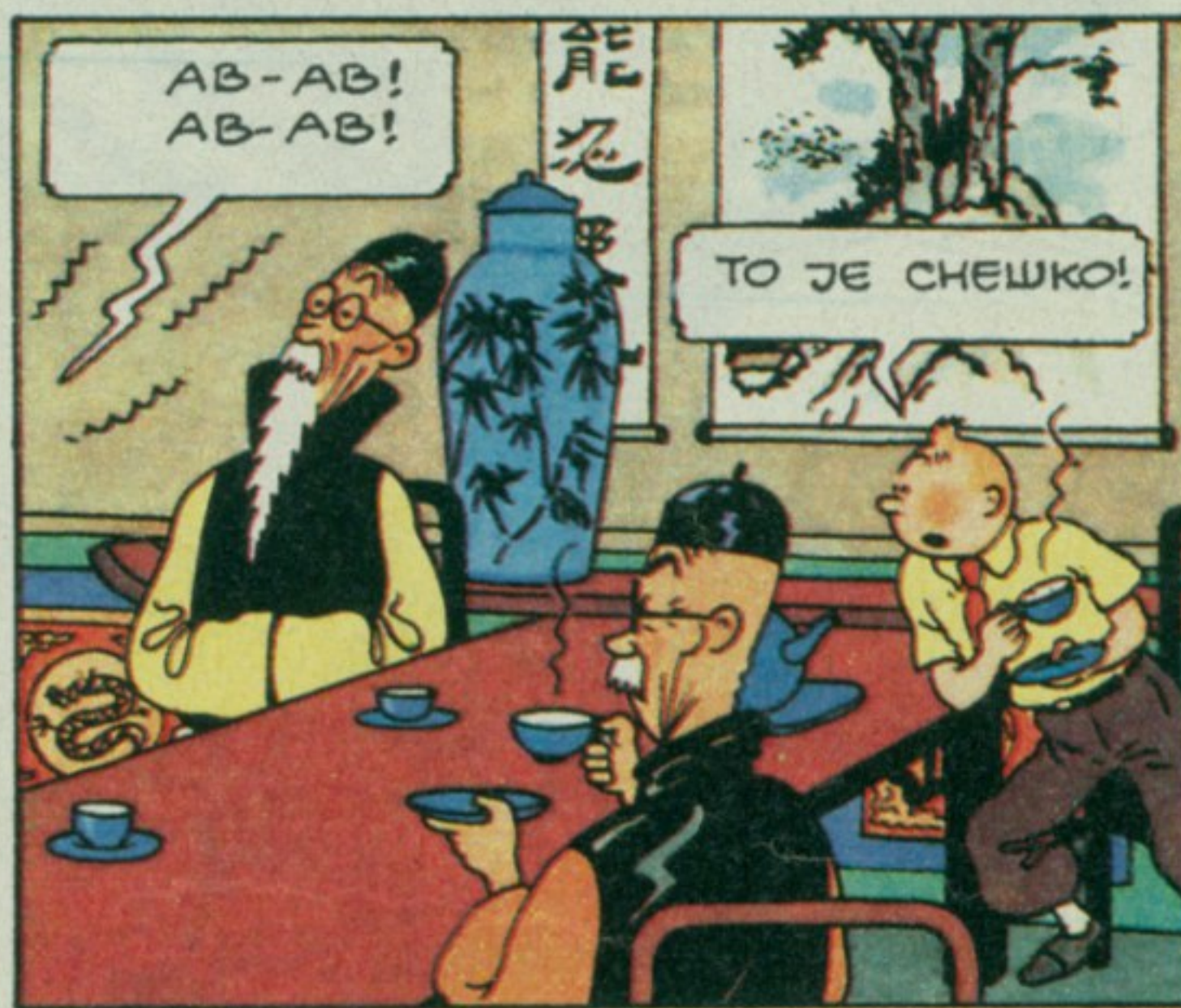
- далићева 6, 55000 Славонски Брод
24. Бенковић Ана, Анте Јакића 6, 78000 Бањалука
25. Петковски Татјана, Моше Пијаде 106, 26000 Панчево
26. Чејвановић Авдо, Скојевска 26, 75000 Тузла
27. Шутало Каролина, Орашки пут 16, 54206 Ердут
28. Антић Јурица, Рузмарина 7, 18300 Пирот
29. Понграц Драгана, Николе Тесле 5, 25260 Апатин
30. Крстић Јована, Врњачка 66, 14000 Ваљево
31. Лазих Драгољуб, Миљевачка 14, 59000 Шибеник
32. Чабаркапа Ливија, Томаша Жижића 39, 25223 Сивац
33. Милићевић Ивана, Маршала Тита 101, 14000 Ваљево
34. Миноска Елизабета, Наум Наумоски 2/11, 97500 Прилеп
35. Одобашић Семир, Шабихи 110, 77235 Мала Кладуша
36. Турина Бруно, Велико брдо 66, 58300 Макарска
37. Савкић Зиад, Изачић, 77208 Бихаћ
38. Нанић Јелена, АВНОЈ-а Б-4-1/43, 19000 Зајечар
39. Мраковић Александра, Д. Петровића 71, 19370 Бољевац
40. Чорлука Емилија, Колодворска 14, 56252 Оток
41. Цигленец Иван, Балоковићева 75, 41000 Загреб
42. Костовски Љупче, Палмира Тољатија 83Б, 91000 Скопље
43. Красојевић Срђан, Братства и јединства 115, 74450 Босански Брод
44. Николић Ивана, Железничка станица 302, 31205 Севојно
45. Манојловић Небојша, Маршала Тита 8, 44000 Сисак
46. Момировић Тања, Влајкова 5, 16000 Лесковац
47. Јарак Зорица, Драчевице 11, 88000 Мостар
48. Станојевић Вукица, Моме Арделића 19, 11300 Смедерев
49. Рауш Марија, Марије Бурсаћ 68, 21400 Бачка Паланка
50. Тиквић Нада, С. Г. Ланиште, 76212 Крпшић
51. Нешић Марина, Генерала Белимарковића 1/3, 17500 Врање
52. Бајић Горна, Гандијева 58/48, 11070 Нови Београд
53. Полгар Тихомир, Савска 89, 54000 Осијек
54. Живковић Божидар, Славка Мичића 56, 75000 Тузла
55. Брзица Ана, 88347 Ружићи
56. Мићановић Далибор, Филипа Кљајића 1, 21225 Радичавић
57. Марковић Никола, 16215 Црна Трава
58. Бусић Нино, Устаничка 44, 56223 Борово
59. Павловић Данијела, Загребачка 47, 35000 Светозарево
60. Јордановић Сузана, Карла Маркса 44, 11311 Смедерев
61. Преочанин Маја, Луја Пастера 11, 71000 Сарајево
62. Манев Љупче, Славчо Стоименов 25, 92420 Радовиш
63. Грујић Слободан, Н. насеље Атеница 294, 32000 Чачак

64. Зубер Радмила, М. Тита 15, 25263 Пригревица
65. Кантор Дејан, Сремска 15, 21460 Титов Врбас
66. Ивеших Иван, Берте Кучере 13, 70101 Јајце
67. Зјакић Алма, Владимира Назора 75, 77000 Бихаћ
68. Цоце Невен, Н. Ф. Сертић Д5/1, 55000 Славонски Брод
69. Краљ Марија, Водоводна 5, 41431 Св. Недјеља
70. Перузовић Фране, Уводића ширина 8, 58000 Сплит
71. Вујанић Елвис, Мосорска 14, 51000 Ријека
72. Стевић Далиборка и Драгослав, Цреска 17, 51000 Ријека
73. Јакуш Мартина, Крајишка 10, 41000 Загреб
74. Митић Јелена, Влајкова 16, 16000 Лесковац
75. Милаш Бранко, село Цетина, 59300 Книн
76. Марјановић Ивана, Пора 26, 31000 Титово Ужице
77. Богарошки Весна, Лењинова 41/Б, 23270 Меленци
78. Тончић Соња, Обреновачки пут 55, Барич, 11500 Обреновац
79. Полгар Мирела, Савска 89, 54000 Осијек
80. Орлић Зоран, Уски пролаз 1/II, 51000 Ријека
81. Вељковић Марина, ЈНА 67, 11317 Лозовик
82. Лилић Марина, Саве Ковачевића 14, 17523 Прешево
83. Стиловска Весна, Рударска 1/17, 92304 Македонска Каменица
84. Стојић Зоран, Кулиновци 72, 32000 Чачак
85. Живанић Иван, 11407 Баћинац
86. Јашовић Марко, Југ Богданова 93, 31000 Т. Ужице
87. Оклопчић Анте, 58236 Врлика
88. Франић Јурај, 20. дивизије 36, 58000 Сплит
89. Јурић Дамир, Стоци 3, 58000 Сплит
90. Раковић Биљана, И. Горан Ковачић 209, 78000 Бањалука
91. Михајловић Синиша, Н. Подзерца 42, 78000 Бањалука
92. Рижмарић Лидија, Ловречан 53, 42208 Цестица
93. Шунић Антонија, Пајурини 6, Горанец, 41260 Заг. Сесвете
94. Видушек Жељка, Грге Јанкеза 5, 41000 Загреб
95. Светлана Вујучић, Саве Ковачевића 20, 21460 Титов Врбас
96. Агановић Елвис, Мосорска 6, 51000 Ријека
97. Вуковић Даница, II прилаз Фрање Шимића 6, 77000 Бихаћ
98. Бијелић Нада, С. Козара, 78215 Драгочој
99. Пјевац Зорица, Виноградарска 81, 22320 Инђија
100. Делић-Ибукић Нејра, Озимце I, ламела 3/4 стан 1, 77000 Бихаћ

Имена добитника осталих награда објавићемо у следећем броју.

ТИНТИН ПЛАВИ ПОТОС

НАУЧНА ФАНТАСТИКА

НИКОЛАС РОИП

Налазио сам се на пола пута до Венере, после више од седам месеци самоће у свемиру, када сам открио истину. Јавности је било саопштено да мисија „Оракл“ нема посаде.

Мој тренинг се није разликовао од уобичајеног: дуга предавања која су се смењивала с данима, затим недељама, у симулатору. Шест месеци пре дана предвиђеног за лансирање – а било би боље да сам био опрезнији и обратио више пажње – сместили су ме у потпуну изолацију. Да се привикнем на самоћу, да стекнем „нов начин размишљања“, како су ми рекли врхунски научници Свемирског центра. Било ми је забрањено да добијам штампу јер би ми то „одвратило пажњу од мисије“.

Циљ „Оракла“, речено ми је, био је да сакупи највише података и направи досад најдетаљнију слику Венерине површине. Према астрономима, Венера је по величини и раздаљини од Сунца планета најсличнија Земљи; температура њене површине износи 470°C ; атмосфера садржи 96 процената угљен-диоксида; атмосферски притисак је 90 пута већи од Земљиног.

Али, то су била само израчунавања с раздаљине од 26 до 160 милиона миља у зависности од Венерине и Земљине орбите око Сунца. Венера се непрекидно крије од погледа испод дебелог облака. „Ораклов“ радар ће проћи кроз тај облак, покупити што је више могуће података и вратити се кући.

Неколико часова пре лансирања група Центрових највиших главешина укрцала ме је по мрклом мраку у „Оракл“. Тајновитост и одсуство новинара и фото-репортера требало је да пробуди моју сумњичавост, али сам био сувише усредсређен на избацивање у орбиту.

Само лансирање, осим огромног потиска и осећања усхићености, мало се разликовало од симулације на Земљи. Чим се шатл нашао у Зем-

љиној орбити, ослободио сам своју сићушну летелицу која је, након још две трећине лета по орбити, излетела у црну празнину према Венери.

Припремио сам се на, како сам очекивао, пут од тридесет месеци. Свакога дана радио сам вежбе (ишло је мало теже у кабини величине мртвачког сандука), бележио резултате опита: да ли, на пример, грашак и овас расту нагоре на Нултој гравитацији (расли су). Јео сам храну у праху, много спавао и читао књиге с компјутерског екрана.

Поруке моралне подршке из Свемирског центра – једна од њих ме је уверавала да ми цео свет жели успех – такође су се, шифроване, с времена на време појављивале на монитору. Центар је увек помињао моје име, вероватно у бризи да ћу га заборавити.

Знао сам да ме посматрају, као и сваког другог астронаута. Центар ме је пратио преко монитора. А онда се случајно (или можда намерно, ако сам имао пријатеља међу шефовима Центра) на мом компјутеру појавио снимак који, очигледно, није смео да буде намењен мени. Неколико минута посматрао сам састанак на коме је поменуто да делујем неспокојно. Али, уверавао је један научник другог, ја немам начина да сазнам како је моје присуство у „Ораклу“ строго чувана тајна.

Тајна?

Скровитост припрема пред лансирање, тајанствен начин на који сам прошверцован у „Оракл“, нарочито шифра за разговор са мном, наводно да се у то не би мешали хаке-

Па, ипак, однео сам једну победу. Уз помоћ свог алата (као за случај незгоде) успео сам да укочим одашиљач. Паничне поруке заплуснуле су екран компјутера тражећи да поправим квар.

Суморно сам се смешио самом себи. Људи из Центра били су преваранти који су ме навукли да добровољно жртвујем живот. Они ни у ком случају не заслужују да извуку корист из моје невоље.

После два месеца поруке са Земље престале су да стижу. Очигледно сам био отписан. Мисија је напуштена. Као да сам пред очима јасно видео новинске наслове: ВЕНЕРИНА РОБОТСКА СОНДА

кроз главу. Ужасно јака светлост опекла ми је очи. „Оракл“ су разбили оштри ветрови Венерине горње атмосфере.

Слаба гравитација ублажила ми је пад на површину планете. Пробудило ме је бубњање крви у слепоочницама. Мој свемирски скафандер металног скелета, споља заштићен алуминијумом, изнутра изолован фибергласом, издржао је пад потпуно неоштећен. Упркос томе, због ужасне врелине и страховитог ат-

дугмад и екране познате ми технологије. То је био Свемирски центар Дијаниног понора.

Човек је сео. Ја сам сео наспрам њега. Када је проговорио, његов глас као да је био у мојој глави.

– Ова планета умире – почео је он. – То ништа не може да спречи. Сувише је касно.

ри, а у ствари да не би открили да „Оракл“ има посаду – све те неодређене сумње које су ми чучале у подсвести изненада су добиле облик и надовезивале су се.

Моји претпостављени су само желели да провере може ли људско биће да издржи дуго међупланетарно путовање. Ако не бих издржао, одговорност би сносила једино њихова савест. Јавност није имала појма о мом постојању. Био сам неожењен и без икакве родбине, према томе одлично изабран за мисију. Био сам за једнократну употребу баш као и лабораторијски глодар.

Бездушност Центра ме је разбеснела. У осветничком расположењу покушао сам да саботирам мисију кварењем контролних уређаја – да бих установио да до њих уопште немам приступа. Центар је управљао „Ораклом“ и ја с тим нисам имао никакве везе. Већина бројчаника и прекидача око мене били су обичне играчке, стављене да се забавим и да се осећам важним.

НЕСТАЛА. Али, када су сигнали са Земље престали, приметио сам да ми са управљачке контролне табле намигује неки нови сигнал, у почетку једва видљиво, а затим пулсирајући све јаче и јаче.

Венера је привлачила моју летелицу.

Време је промицало. Нисам више знао када дан почиње и кад се завршава. Недеље и месеци стопили су се у узбудљиво осећање да, из разлога које нисам сасвим схватио, хитам према открићу.

Радар је показао нешто што се приближавало мојој летелици брзином од више хиљада стопа у секунди. Облико ме је хладан зној. Облик на радарском екрану постао је већи од самог екрана. Судар је изгледао неизбежан. Инстинктивно сам затворио очи.

„Оракл“ се затресао. А затим бука: громовито завијање које пара уши као да ми сви Земаљски ветрови дувају

мосферског притиска, осећао сам се као да сам заронио у магму.

Употребивши сву снагу, успео сам да устанем и погледам око себе. Налазио сам се у једном од ровова Дијаниног понора, у хиљадама стопа дубокој пукотини Афродитине земље, веће од две Венерине чврсте „континенталне“ масе. Небо изнад мене било је непрозирно и жуто.

Према мени је, преко распукнутих стена, ишао човек у скафандеру. Покушао сам да му назрем црте кроз стакло на визиру, али сам видео само сенке. Стајали смо неко време гледајући се. Он се, најзад, окренуо према правцу одакле је и дошао. Његова рука лако је дотакла моју дајући ми знак да пођем за њим.

Повео ме је преко спржене површине до места одакле се тло строго спуштало дубоко надолу. Пратио сам га кроз сеизмичку пукотину на стени и корачали смо ходником у камену. Видео сам са обе стране отворе у мрачне стеновите одаје. Мој водич ме је увео кроз једна врата. Препознао сам зујање компјутера, видео

Наша густа атмосфера хвата инфрацрвено зрачење спречавајући га да оде. Током следећег века температура ће се удвостручити.

– Овде су некада постојали океани – наставио је – и вегетација. Живели смо у градовима и обрађивали планету, трошили њене резерве.

Буљио сам у стакло његовог визира упињући се да кроз њега нешто видим.

– Ледене капе су се истопиле, вода је испарила.

Почео сам да се презнојавам у скафандеру мада смо се налазили у хладнијем подземљу.

– Наши аутомобили и фабрике, који су повећали количину угљен-диоксида у атмосфери и тако је прегрејали, више нису могли да раде. Ефекат стаклене баште брзо се отео свакој контроли и површина планете постала је ненастањива – завршио је незнанац.

Судбина ове планете и њена порука Земљи били су алармантни. Али, следио сам се од истине коју сам видео како излази из сенки иза његовог визира. Да ли је могуће да сам путујући кроз космос 150 милиона миља, путовао и кроз време?

Лице иза маске било је непогрешиво моје.

Б. Д.

ЈОШ ЈЕДАН ПАР СТОПАЛА

Пре две и по године група „Cowboy Junkies” снимала је у Торонту, у цркви „Холи тринити”, плочу под називом „The Trinity Sessions”. Снимање је коштало само 200 долара а плоча се продала у сјајном тиражу и добила повољне критике. Сада су певачица Марго Тиминс и њени другари одлучили да још једном окушају срећу и објавили су нову плочу „Caution Horses”

За нас кажу да смо најмирнија и најтужнија група на свету – објашњава Марго Тиминс. – А једино што сада осећамо је узбуђење које прати свако објављивање нове плоче. Наравно да не размишљамо какве ће суперлативе људи употребљавати да би нас описали.

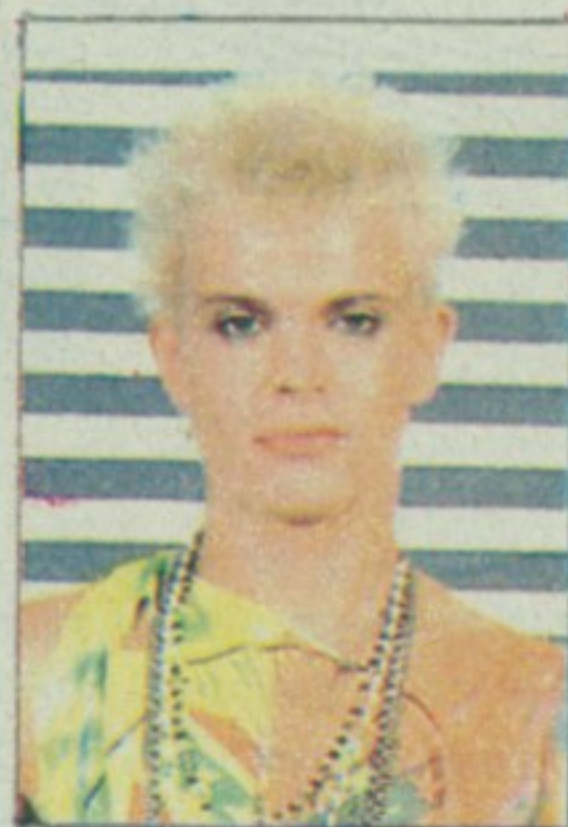
Са нове плоче скинут је одличан сингл са песмом „Sun Comes Up, Tuesday Morning”, прича о пропалој љубави, напуштености и буђењу са „осећањем да је испод покривача још један пар стопала”. Плоча доноси осам нових песама које је група компоновала, а ту је и сјајна обрада песме „Blue Moon”, док су на претходном албуму имали обраду Лу Ридове „Sweet Jane”.

– Нисмо ни помишљали да се поново вратимо у цркву – каже Марго. – Допала нам се идеја да нову плочу снимимо на потпуно другачији начин. Нашли смо то место које се зове „Шарон Темпл”, међутим, испоставило се да нам је снимање донело пуно невоља. Цео претходни албум снимили смо за само 14 часова не схватајући какву срећу имамо што нам све иде од руке.

По завршетку снимања група је кренула на европску турнеју, плочи су дали назив „Sharon” и одложили снимке док не заврше са концертима. Али, на европским наступима песме су добиле сасвим нови звук тако да су по повратку одлучили да плочу сниме поново.

– Мени се допада наслов плоче „Sharon”, али је „Caution Horses” по атмосфери био много ближи садашњем звуку песама. Плочу смо снимили без икаквих ефеката. Одлична је и веома смо поносни на њу. Ми не снимамо спотове и не приређујемо промоције ако нам то не представља забаву. Трудимо се да сачувамо своју приватност.

– П. Ј.

САОБРАЋАЈНА
ГУЖВА

● Снимање филма о Џиму Морисону (редитељ Оливер Стоун) тече уз уобичајене невоље које се јављају кад филмски људи раде са рокерима. Били Ајдол, који је био предвиђен да тумачи улогу Тима Бејкера, Морисоновог пријатеља, доживео је саобраћајну несрећу возећи мотоцикл и нашао се у болници. Три дана је био у критичном стању, међутим, после четири операције ноге стање је почело да му се побољшава. Ипак, морали су да измене план снимања тако да ће Ајдол добити неку другу, такође, одговарајућу, улогу у истом пројекту.

18 AND LIFE

Ricky Was a young boy, he
had
a heart of stone
lived 9 to 5 and worked his
fingers to the bone
Just barely out of school
came from the edge of town
fought like a switchblade
so no one could take him
down
He had no money, ooh
no good at home
he walked the streets like a
soldier and he fought
the world alone
and now it's...
Eighteen and life you got it
eighteen and life you know
your crime is time and it's
eighteen and life to go
eighteen and life you got it
eighteen and life you know
Tequila in his heartbeat, his
veins burned gasoline
it kept his motor running
but it never kept him clean
They say he loved
adventure, Ricky's the
wild one
He married trouble had a
courtship with a gun
Bang, bang shoot 'em up
the party never ends
you can't think of dying
when that bootle's your
best friend
and now it's...
„Accidents will happen“
they all heard Ricky say
he fired his six-shot to
the wind
that child blew a
child away

Текст и музика: Bolan, Snake
Изводе: Skid Row

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ:

18 И ЖИВОТ

Рики је био клинац и имао
је
храбро срце
живео је од 9 до 5 и сатирао
је своје прсте до кости
Тек што је завршио школу
дошао је са ивице града
борио се као „скакавац“
и нико није могао да га
сруши
Није имао новца, ох,
без ичега код куће
ишао је улицама као
војник и борио се
сам против света
и сада је...
Осамнаест и живот који
имаш
осамнаест и живот који
знаш
твој злочин је време и то је
осамнаест и живот који тече
осамнаест и живот који
знаш
Текила у његовом крвотоку,
његове вене, запаљени
бензин
покрећу његов мотор,
али никада га нису
очистиле
Кажу волео је авантуру,
Рики је диваљ
Венчан са невољом
удварао се пиштољу
Бенг, бенг, упуцај их
журка никад не престаје
не мислиш на умирање
када ти је флаша
најбољи пријатељ
и сада је...
„Несреће се дешавају“
сви су чули када је Рики
рекао
испалио је својих шест
пуцњева
у ветар
то дете је збрисало дете
заувек

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

МУЗИЧКА ПОШТА

✉ Ђао Забавниче,
Занима ме да ли је „I'm Breat-
hless“ нови Мадонин албум и да ли може
да се купи код нас.

Јелена, Нови Београд

Тачно, тако ће се звати њена нова
плоча. До тренутка кад предајемо овај
број „Забавника“ у штампу плоча није
објављена, али ће се у нашим продав-
ницама наћи отприлике у исто време
кад и у свету. Такође је тачно да је Ма-
дона крајем марта објавила сингл са
песмом „Vogue“ који је направљен као
музика за филм рађен по стрипу „Dick
Tracy“. Једна од глумица у поменутом
филму је, наравно, Мадона.

„У Енглеској људи уопште немају мо-
гућност да контролишу свој живот. Не
постоји аутентичан политички покрет.
Демократија се у овој земљи спроводи
са пола срца. Британци су врло угрожена
нација.“

Роланд Орзабал
(„Tears For Fears“)

НЕВЕРОВАТНО,
али истинито

ЛУДИ ГРАДИТЕЉ КУЛА

Вилијам Бекфорд био је још дете када је наследио плантажу свог оца у Западној Индији, вредну милион фунти, и велелепно имање у Вилтширу у Енглеској. Његов старатељ побринуо се да добије најбоље могуће образовање. На европском континенту лично Моцарт му је давао часове клавира, а арапском и персијском језику подучавали су га приватни учитељи.

Током 1786. кад му је било 26 година, Бекфорд је написао роман „Ватхек“, коме се и Бајрон дивио, а и данас га изучавају на британским универзитетима. Из непознатих разлога Енглеz Бекфорд написао је књигу на француском и нашао неког да је преведе на енглески језик, на коме је била први пут објављена.

У Бекфордовом роману арапски султан Ватхек гради огромну кулу надајући се да ће докучити тајне свемира проучавајући астрологију. Године 1790. султанова прекупација у роману постала је Бекфордова – у животу. Позвао је Џемса Вајта, најчувен-

нијег архитекту тога времена да му сагради кулу која ће бити величанствена колико и Ватхекова.

Бекфорд је нестрпљиво захтевао да Фонтхилска опатија, како је назвао грађевину, буде што пре завршена. Унајмио је 500 људи да раде дану и ноћу, у две смене. Толико је пожуривао раднике да су многе грађевинске послове обавили на брзину.

Најзад, 1800. године кула висока 100 метара била је завршена. Бекфорд се припремао да се усели у њу, али ни непуну недељу пошто му је предата први нешто јачи ветар претворио је у гомилу крша.

Бекфорд се поново латио посла. Уложио је седам година и 273.000 фунти у изградњу нове куле високе 100 метара. Следећих петнаестак година, све док га новчане тешкоће нису присиле да је прода извесном Џону Фаркару, живео је у њој. Недуго након што се Фаркар уселио, наишла је олуја и срушила кулу.

Бекфордова следећа, и последња, грађевина била је уједно и најлуђа коју је поди-

гао. На брежуљку недалеко од туристичког градића Бат подигао је нешто скромнију кулу, високу 45 метара, а за послугу нашао особе патуљастог раста. Већ у средовечним годинама, Бекфорд је испољавао изразиту нетрпе-

љивост према женама, што је изразио и једном „градитељском“ финесом. Наиме, наложио је да се у ходницима уграде посебне нише од камена да би његове служавке могле да се сакрију кад он наиђе.

НЕУСТРАШИВИ КРВОЛОК

Ждеравац је највећи најжешћи члан породице ласица. Тај животиња северних предела опасан је ловац који се вешто прикраде жртви а онда скочи на њу са неког дрвета или стене. Мада је обично једва дужи од метра и тежак отприлике тринаест килограма, овај грабежљиви створ напашће готово све животиње на које се намери – чак и карибуа тешког око 150 килограма.

Ждеравац је не само опак, него и веома лукав и уме да

уграби мамце чак и из највештије направљених замки. Он може, по речима једног трапера, да копа као јазавац, да се пентра уз дрво као верица, да плива као видра и скаче отприлике два метра увис.

Канађани француског порекла назвали су ждеравца сагсајои – прождрљивац – зато што халапљиво гута безмало све. Али тај жестоки, незасити створ никада не напада човека.

ШТУЛЕ

НАД

ШТУЛАМА

Хари Јилдинг је одрастао у енглеској вароши Грегт Јармот, у породици циркусних акробата, и временом савладао све могуће циркуске мајсторије. Између осталог, постао је прави стручњак за ходање на оној незграпној „висинској“ направи званој штупе.

Првих година овог века Јилдинг је изводио своју тач-

ку одевен као клоун док је посматрачима застајао дах гледајући како корача на штупама високим седам метара – отприлике два спрата изнад тла!

УЧЕСТВОВАЛА У 200 БИТАКА

Током Француске револуције 1789. године људи у унутрашњости остали су верни краљу. На челу тих такозваних ројалиста били су житељи Вандеје на западу Француске. Они су дигли устанак против револуционарног режима 1793. и борили се пуних шест година настојећи да врате династију Бурбона на престо.

дејској армији.

Одевена као мушкарац увек је предводила нападе и тражила најопаснија места на бојном пољу а борци, којима ни на крај памети није било да је то жена, силно су се дивили њеној храбрости.

Кад је угушио вандејски устанак, Наполеон је за њену главу обећао награду од 40 милиона франака. Ухваћена

Велика јунакиња те побуне била је Рене Бордеро коју су многи називали друга Јованка Орлеанка. Оца су јој, и то пред њом, убили војници револуције па је Рене, кад јој је било 23 године, пришла ван-

је и осуђена на тамницу у трајању од пет година.

Године 1815, када је Наполеон коначно збачен с власти, краљ Луј примио је Рене Бордеро са великим почастима.

Г. В.

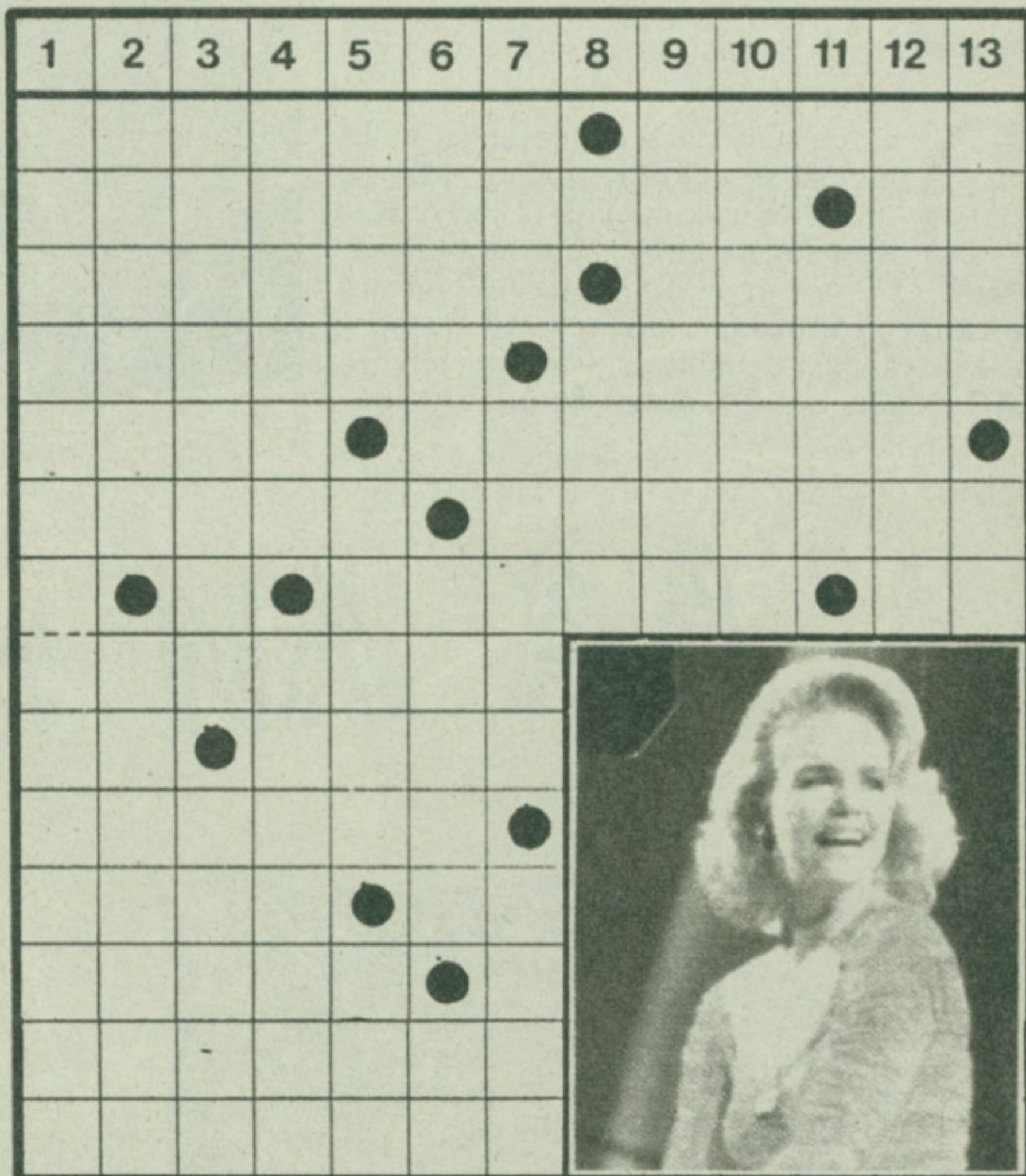
ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

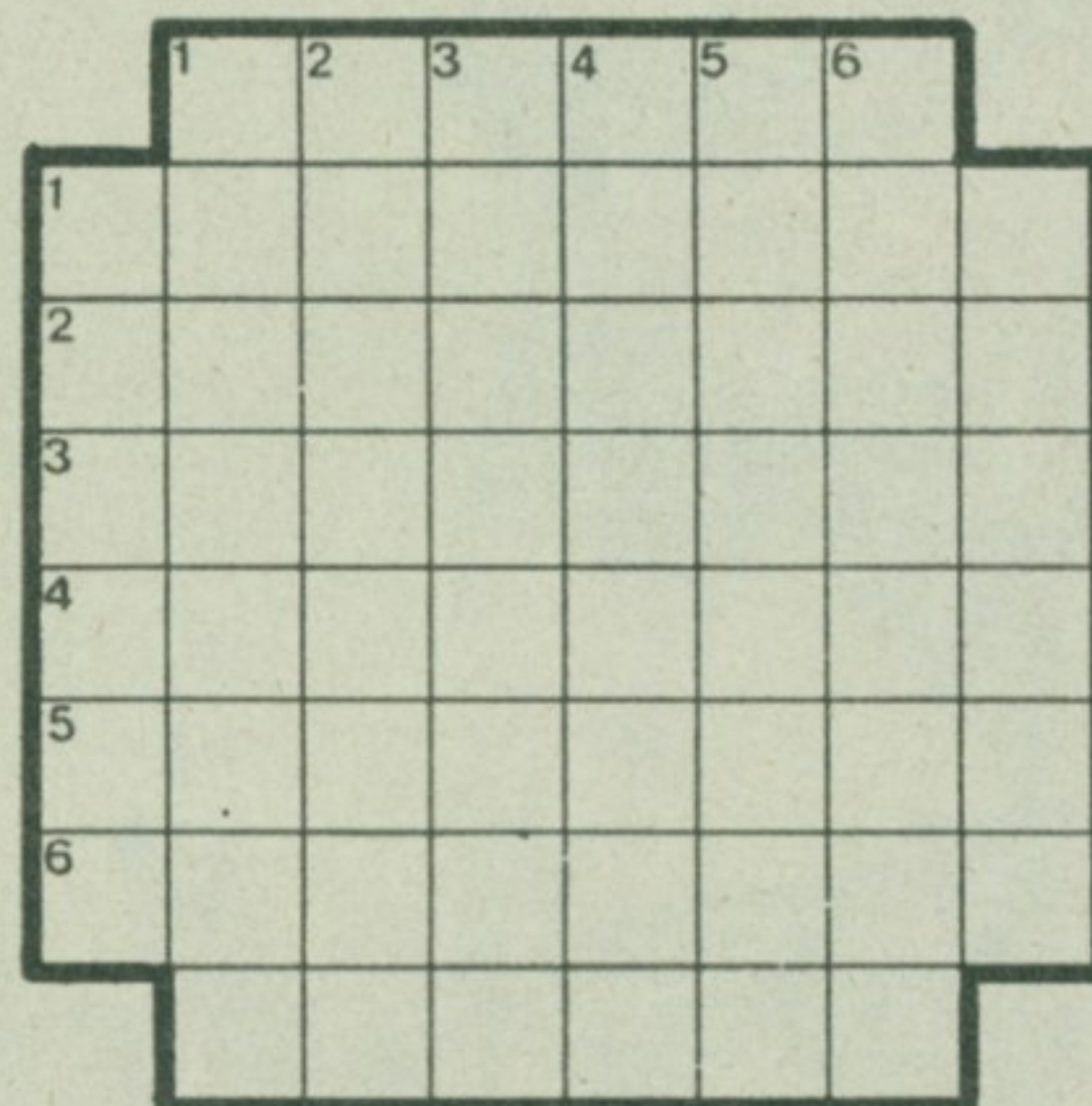
КОМБИНОВАНА УКРШТЕНИЦА

Уместо уобичајених описа, дајемо вам попис речи које треба да упишете водоравно. Усправно решавате према датим описима. **ВОДОРАВНО:** АГРОНОМИЈА – АДИН – АЈЕТ – АМ – АП – АТАТУРК – АШ – ВРЕАС – ЕЛЕМ – ЕСМИН – ЗОРНИЦА – ЈАЗИНЕ – ЈАЛАХ – КНИЊАНИ – МАРИКЕ – МАКСИМЕ – НАЛАЗ – ОСТИЈА – РР – ТЕТРЕБ – ТОПЛОТА – ТРАВАРИ – ШИЛИНЗИ.

УСПРАВНО: 1. Певачица са слике, Тајчи, 2. Плот, тараба – Жалба вишем суду на пресуду нижег (мн.), 3. Поврће сродно луку – Објављивач, извикивач (тур.), 4. Улов – Стари номадски народ на подручју данашње Украјине, 5. Лице из Библије – Ред гмизаваца без удова – Припадник Атилиног народа, 6. Дугогодишњи вођа француских комуниста, Морис – Једноћелијска животињца – Радна заједница (скр.), 7. Тип Ситроеновог аутомобила – Обрт – Име Дизнијевог јунака Мауса, 8. Исток (скр.) – Чили, расположени, 9. Загребачки дневни лист, 10. Биљни свет, биље, 11. Символ бора – Женско име, Милица, 12. Страно женско име, 13. Плаха шумска животиња – Узвик којим се тера живина.

МАГИЧНИ ЛИК

ВР, ДИ, ДИ, ЗИ, КА, ЛЕ, ЛИ, НА, НИЋ, ОР, ПА, ПОП, СВР, СТИ, ТАК, ТВР, ТИ, ТО, У, ЦИ, ЧЕТ.

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО: 1. Дан у седмици, 2. Обезбедити, осигурати, 3. Распоп, сврзимантија, 4. Редни број (лат.), 5. Наш ранији репрезентативац у ватерполу, Карло, 6. Следбеник католизма (мн.).

ВРЕЋАЈУ

НАШУ

ЉУБИМИЦУ

Ово се одиграва сваке вечери. Ја долазим кући с посла. Мачка седи на кухињском столу. Кажем јој да сиђе. Она не силази. Гурам је на под. Она иде према фрижидеру и ставља њушку тик уз врата. Ја отварам фрижидер и врата је ударају по њушци. Стављам кашику у кон-

ДА ЛИ МАЧКА ИМА ПИ

*Ако од ње тражите
да игра шах,
испашће прилично глупа.
Али, ни ви не бисте испали
много паметнији
ако би она од вас захтевала
да се узверете на највише
дрво и уловите ласту
у лету*

зерву с њеном храном. Она ми се врзма око ногу. Храна ми испада право на њену главу. Она гура њушку у празно чанче. Храна јој пада преко ушију на под или у чанче. Она једе. Ја једем. Затим гледамо телевизију.

Иста сцена понавља се сваког дана, педесет две недеље годишње већ десет година. То значи на хиљаде пута. Мислите да ће ме икада дочекати добродошлицом на вратима, затим мирно поћи за мноштво до свог чанчета и стрпљиво чекати десетак секунди да јој сипам храну?

Једног јутра, после уобичајеног седења на кухињском столу, удара врата о њушку и осталог што следи, загледала сам се у своју мачку. Спремала сам се на посао. Она се спрема да спава. Ја сам журила обављајући триста послова. Она је чучала и гледала у празно већ пола сата. „Знаш ли Изи“, рекла сам јој, „ти си или веома паметна или веома глупа“.

Стручњаци за понашање животиња ствар постављају овако: ако тражите од мачке да игра шах, испашће прилично глупа. Али, ни ви не бисте испали много паметнији ако би вам мачка тражила да се за трен узверете на највише дрво и ухватите ласту у лету.

Као у коми, а све чује

Али, зашто моја мачка, увек изгубљена у мислима, не може баш ништа да научи?

„Изи је нешто научила“, каже ми специјалиста за понашање животиња Џон Рајт. „Она зна да ће је, ако седне на кухињски сто, отерати с њега, да ће је по њушци лупити врата фрижидера и да ће јој храна с главе упасти у чанче и завршити у њеним устима. Пошто је тако увек било, она сматра да баш тако треба да ради.“

каже Рајт. „Можда само посматрају све око себе или се, једноставно, осећају добро и уживају у животу.“

Оно што знамо јесте да мачка види свет другачије него ми. Њене очи су истовремено и боље и горе од наших. Мачије очи примају невероватну количину светлости и мачка види боље од човека када је тамније. Али, тај исти механизам ока смета оштрини њеног вида на нормалној светлости. Другим речима, мачка не разазнаје појединости.

На мачку која зането седи снажно делује покрет, нарочито хоризонталан. Вертикалан већ теже хвата. Сад знам зашто, док на столу сепкам месо а Изи чучи на поду очекујући који залагај, она и даље чучи и жељно гледа у моју руку, ако јој га бацим право доле. Али, ако га хитнем даље у други део кухиње, оно је за трен у њеним устима.

Уколико постоји нешто на чему заиста завидим Изи, онда је то њена способност да истовремено помера уши у разним правцима, рецимо једно напред, друго позади. То би ми било веома корисно на пријемима или док ноћу шетам испред комшијских кућа.

Мачке такође имају невероватан њух. Оне стално остављају некакве мирисне трагове. Неки од њих ужасно смрде док друге не осећамо. Када се умиљато чеше о ваше ноге или орман, то никако не значи да жели да вам саопшти како вас неизмерно воли или како имате леп орман. Преко мириса које оставља чешући се она само даје до знања другим мачкама да ви и ваш орман припадате само њој.

Ако нема дијалога, крив је човек

Мачке се вероватно између себе савршено разумеју, али се сви стручњаци слажу да им еволуција није улила потребу да се споразумевају с нама или да према нама буду љубазне.

То не значи да мачке уопште не умеју да се друже с људима. Оне ће вам дати до знања када, по њиховом мишљењу, треба да се пробудите, или када желе да једу, изиђу или уђу. Неспоразуми почињу када човек хоће нешто да саопшти мачки. Осим „Мац, мац, дођи!“ што ће Изи послушати трчећи (ако јој се хоће), моја мачка као да не разуме ништа од онога што јој причам.

Јан Данбер, још један стручњак за понашање животиња, тврди да је моја грешка што са својом мачком не могу да успоставим дијалог. „Већина људи“, сматра он, „разговара с мачкама као да су оне неки предмет уместо да их уче.“

Данбер такође каже да и пси и мачке могу да се науче да одговарају на многе људске речи. „Мачка може да научи да повезује називе ствари, на пример: столица, сто и врата, и да одговарају на наређења. Ово ће одузети много времена, али исплати се.“

Кад би знала да кува...

– Ја да научим мачку? Па она не говори ништа друго осим „мијау“, па и то само када јој падне на памет. С тачке гледишта зоолога Патрише Мекинли то уопште није тачно. Њена проучавања показала су да мачке могу да „изговоре“ петнаест једноставних звукова и да их слажу у сложеније реченице.

„Ја не тврдим да мачке имају језик онакав како га ми замишљамо“, каже она. „Али оне имају различите гласове за различите прилике, „Мијау“ је, на пример, намењено људима. Уопштено говорећи, ниски тонови су везани за агресију и страх док кратки високи тонови обично значе да мачка очекује нешто пријатно.“

Патриша Мекинли додаје да ми можемо да имитирамо те њихове звукове. Мени, на крају крајева, и није битно да водим разговоре са Изи, али се слажем са својом пријатељицом која каже да би мачке биле забавније ако бисмо успели да их научимо да нешто раде.

Ја бих била пресрећна када би моја мачка умела да кува, сређује кућу и опере судове. Моја пријатељица би се задовољила ако би њена знала да изведе неки трик.

Чињеница је да мачке могу да науче да изводе трикове. Али, када сам питала Доминика Лефора, забављача који дресира мачке за циркус може ли Изи тако нешто, он је био веома уздржан: „Пошто је Изи старија, учење би трајало дуго“, одговорио ми је.

Лефор је кружно поставио пет хоклица, пуцнуо прстима пред кавезом и из њега је изишло пет дугоногих мачића. Свако је скочило на своју хоклицу. Затим су се подигли на задње ноге и махнули шапом. Да нисам видела рођеним очима, не бих поверовала.

Изгледа да ћу морати да се помирим са чињеницом да Изи никада неће стајати на две ноге и махати. Помирила сам се и с тим да ће Изи вечито седети на кухињском столу, увек ударати њушком о врата фрижидера и увек добијати храну на главу уместо у чанче.

Ја знам да она није глупа. Она је мачка. Њена храна и ветеринарске услуге коштају ме 350 фунти годишње, она је најчешћи разлог моје несанице и – лудо је волим.

Пени Ворд Мозер

МАЧКИ МОЏАК?

Ја лично претпостављам да мачка нема времена да ништа научи зато што вечито спава. Ветеринар Џим Хофман, који је годинама проучавао сан мачке, тврди да она у сну проводи око осамдесет одсто времена. „Занимљиво је“, каже он, „што мачка, док спава, прима невероватну количину звукова из којих бира оне који су јој важни.“

Ето објашњења зашто суботом Изи лежи као у коми, док машина за прање веша, усисивач и музика треште из све снаге. То се не не тиче. Али, чим муж узме отварач за конзерве да би себи сипао сок, Изи чуљи уши у правцу кухиње и за трен се тамо створи са изразом „можда је храна, то не смем да пропустим“.

Ви и све ваше припада њој

А о чему мачке, када су случајно будне, размишљају док зуре незнано куд? „Не знам да ли уопште размишљају“,

Питер Борше, психотерапеут за животиње, каже: „Пси су животиње чопора који у дивљини заједно иду у лов. Код њих постоји хијерархија и добро се зна ко је главни. Мачке, као соло ловци, имају мању потребу да поштују друштвене односе. Мачка јесте ваш пријатељ, али не види разлог да се тако и понаша.“

Неки људи мисле да ове животиње све разумеју, али их мрзи да то и покажу. Или, како каже један мој пријатељ: „Ако позовем свог пса, он сместа долази и као да каже: „Чиме могу да будем на услузи?“ Мачка би на тај исти позив одговорила: „Напиши ми шта желиш и можда ћу ти одговорити.“

ЈА

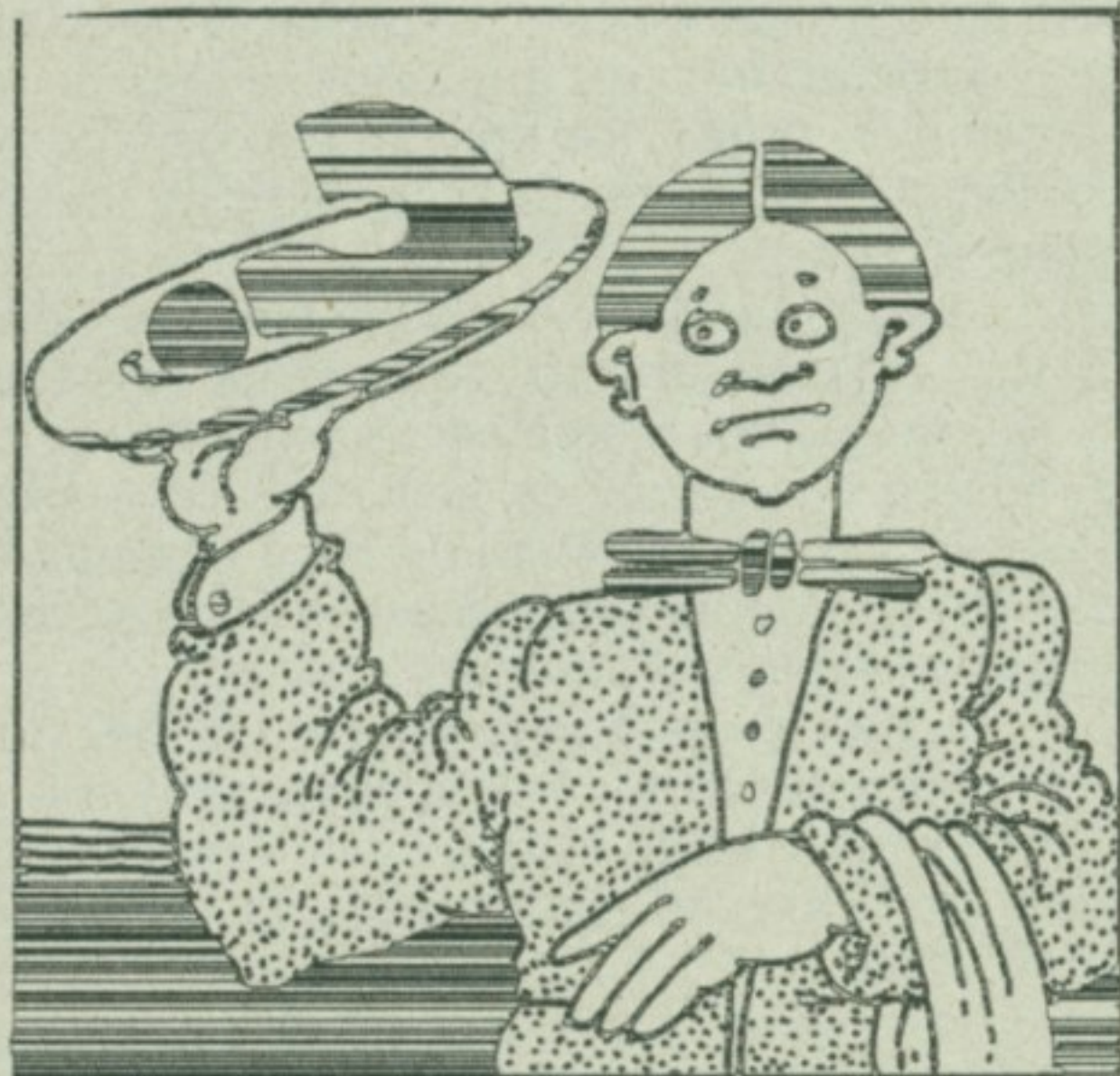
ПТТ

11000 БЕОГРАД
МАЛА ПОШТА
П. ФАХ 124
МАКЕДОНСКА 29

Уређује: **Иванка Миладиновић**

Право у трећу годину

Много би ми значило кад бих могао да се после Више туристичке школе коју сам завршио у Београду упишем у трећу годину Економског факулте-

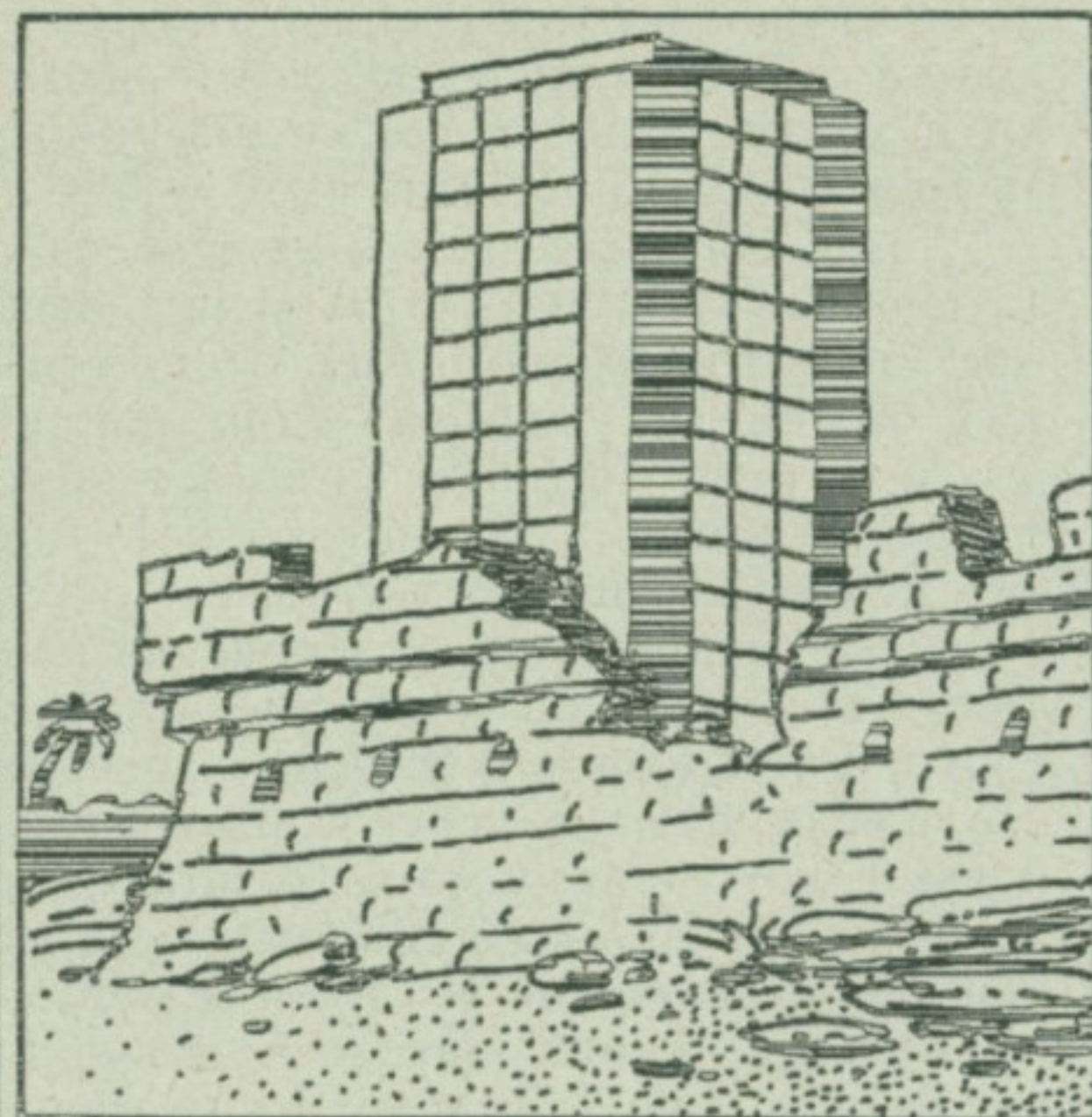
та. Немам услова да редовно студирам јер сам запослен.

И још нешто, да ли се признају неки положени испити?

МОМИР Б. Пераћин

Можеш! У септембру је упис у трећу годину студија и за запослене је веома једноставно јер не полажу квалификационе испите.

У принципу, признаје се приличан број испита са Више туристичке у Београду, али сваки случај се посебно решава на састанку научно-наставног већа.

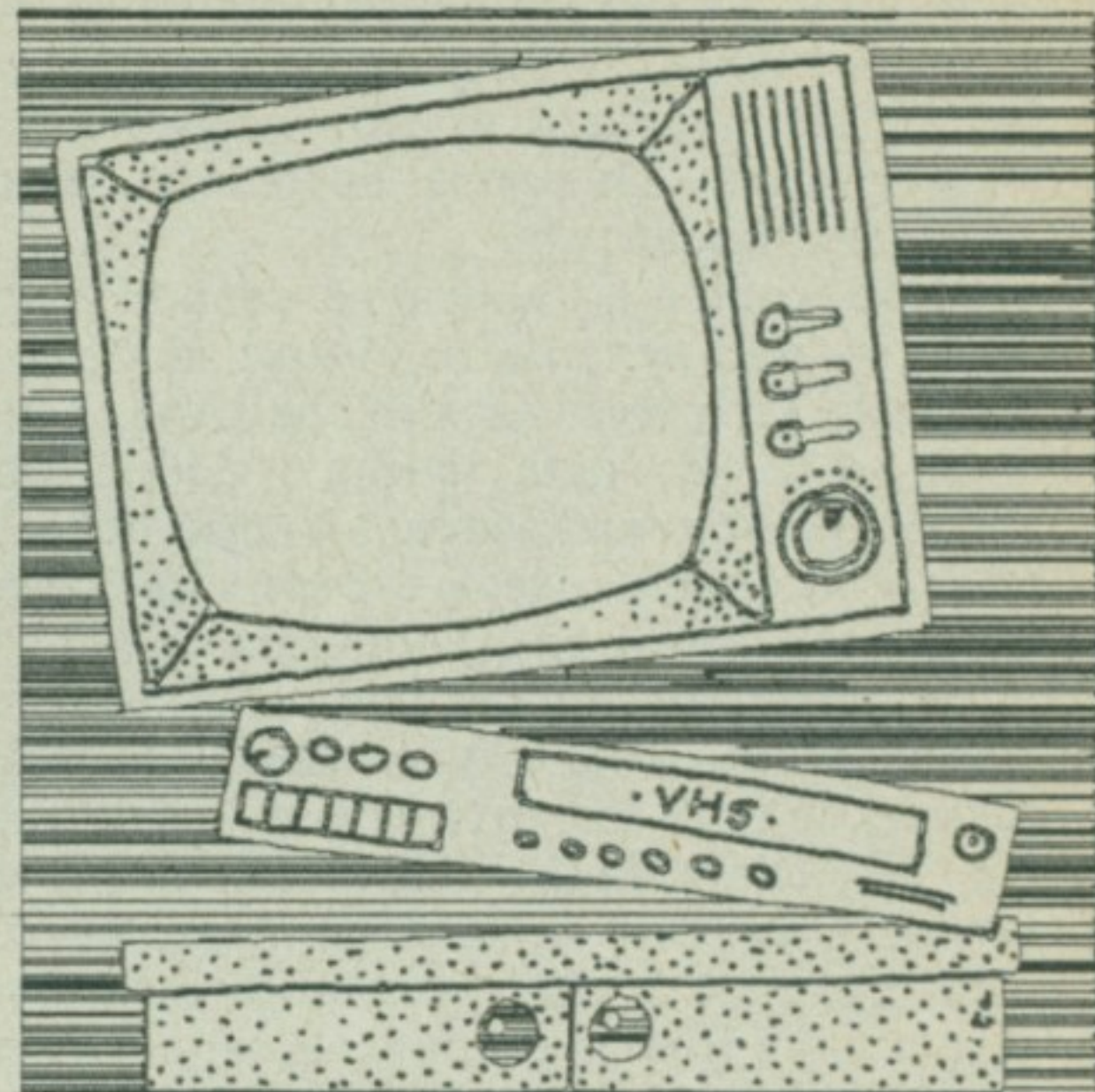

Најстарији град

Волео бих да знам који је најстарији град на свету и да ли је и најлепши?

ИГОР ЛАЗАРЕВИЋ

Најстарији град на свету је Дамаск (Сирија). Непрекидно је настањен од 2500. пре нове ере. А да ли је најлепши? То је тешко рећи јер се укуси разликују.

Најбољи видео-рикордер

Која је најбоља марка видео-рикордера и колико кошта?

НЕМАЊА ВЕСКОВИЋ Крушевац

Обично се каже: „Ако не знаш шта је најбоље, питај шта је најскупље!“

Нећемо да се упуштамо у оцену који је видео-рикордер најбољи да не бисмо звучали као ЕПП. Навешћемо неколико најпознатијих фирми које их производе: JVC, SONY, PANASONIC.

Цена стандардног видео-рикордера је око 1000 DEM, а дигиталног око 3000 DEM.

Фото-репортери иду на курс

Нема никог осим тебе да ми помогне. Хоћу да postanем фото-репортер! Које да се обратим и шта да радим? Молим те, помози!

ЈУПИЈА Краљево

Већ смо писали о томе, али пошто је писмо тако драматично, ево одговора:

Драга Кристина,
Буди уверена да ниси у праву!
Кажи својим родитељима шта те мучи па ћеш видети да се ради само о повећаној бризи за млађе дете. Можда би им твоја помоћ била драгоценост? Уосталом, попричај са мамом и татом и јави нам се. Обавезно!

Ja sam Moj veliki problem!
Krisitina i učenica
Ja sam Moj problem!
Ja sam Moj problem!
Ja sam Moj problem!
Ja sam Moj problem!
Ja sam Moj problem!
Ja sam Moj problem!
Ja sam Moj problem!
Ja sam Moj problem!
Ja sam Moj problem!

ТРАЖИМО

ПРИЈАТЕЉЕ

Милица Матијевић, Едварда Кардеља 18, 25000 Сомбор – 12 година, сакупља постере, воли дописивање, путовања, фолклор и модерну музику.

Марјанчо Јакимовски, Банско 1/10, 91000 Скопље – сакупља постере, бави се музиком и фудбалом.

Станка Жалиг, 3г. Зеница 2 Д, 61215 Медводе – 13 година, сакупља све о „Новим фосилима“ и Сањи Долежал.

Albert Attoh, c/o David Brown, P.O.Box 1294, Mamprobi, Accra Ghana. – 17 година, воли музику, компоновање, фудбал и плес.

Дијана Стричић, Кришка 107, 41000 Загреб – 13 година, воли музику и путовања.

Томислав Мркобрад, Радничка 109, 41000 Загреб – 11 година, сакупља постере и беџеве.

Марина Ђукановић, Загазине 58, 51550 Мали Лошињ – 14 година, сакупља постере, салвете и налепнице, воли музику, спорт и путовања.

Селма Маглалија, Ивана Крудеља 52, 71000 Сарајево – 11 година, сакупља салвете и постере, навија за Црвену звезду.

Теодора Стаматић, Светосавска 3/11, 12000 Пожаревац – 12 година, воли музику, путовања, дописивање и спорт.

Игор Спасић, Дрварска 11, 38400 Призрен – 14 година, воли музику, сакупља постере.

Институт за новинарство сваке године организује курс за фото-репортере. Услов је завршена средња школа (струка није важна) и поседовање фото-апарата. Ове године ментор је наш познати фото-репортер Томислав Петернек.

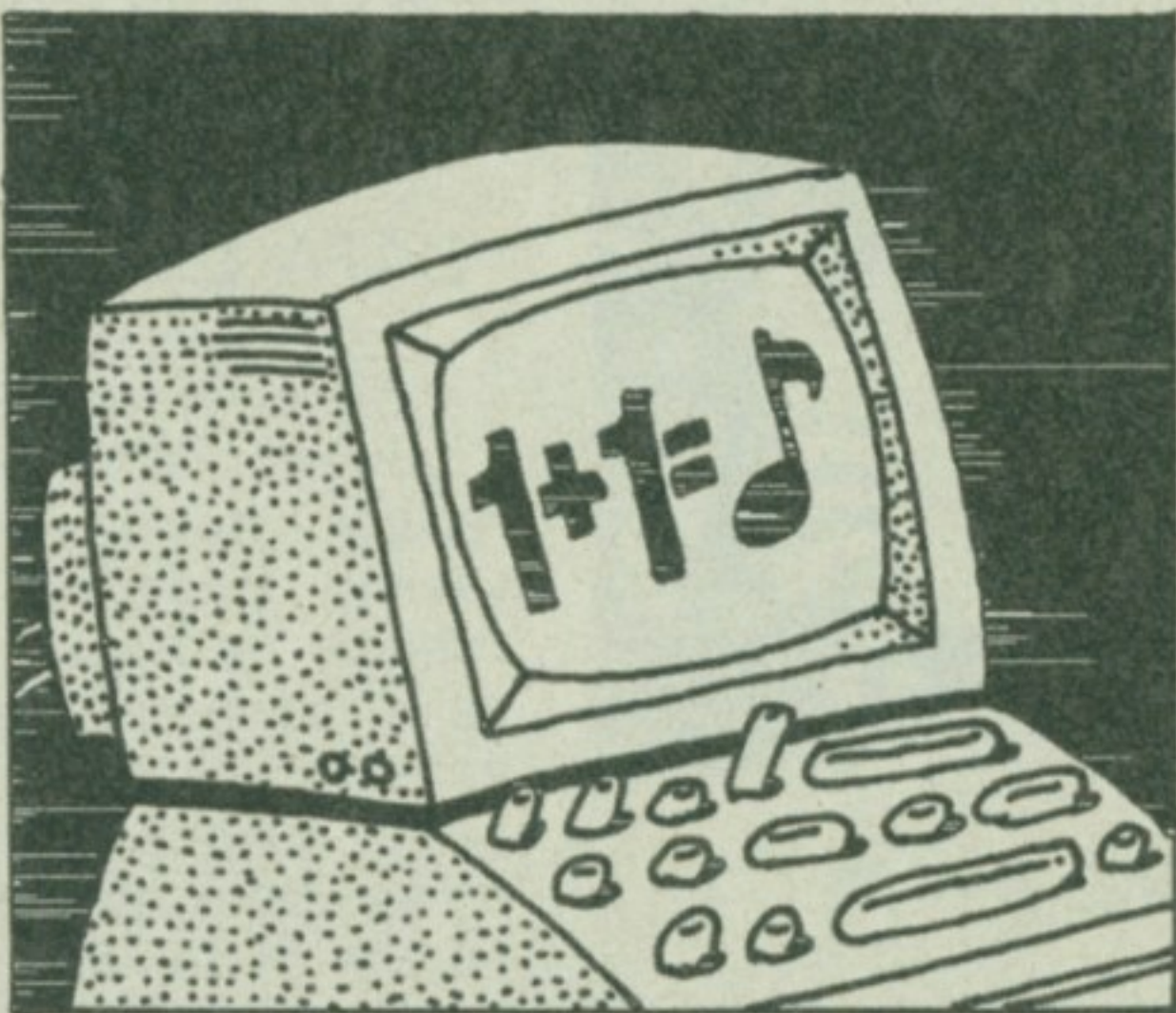
Уколико нисмо задовољили твоју зна-
тижељу, позови Институт: 011/444-26-59.

Кад се компјутер поквари ...

Мој компјутер C-64 се покварио. Када га упалим, на екрану се умес-
то белих појаве слова у разним бојама.
Шта да радим? Је ли то велики квар?

МАРКО
Лучани

У питању је мањи квар, али не поку-
шавај да га сам отклониш. Компјутер
треба однети у сервис.

Болесна папига

Моја папига Тигрица се разболела,
тако бар мисли мој тата. А мени се
чини да није, него да јој расте ново крило
(преко старог). Молим те да ми што пре
одговориш јер много волим своју папигу.

САША МИЛЕТИЋ
Д. Ратаје

Извесно је да твојој папиги не расте
ново крило, а да ли је болесна или није
– установиће ветеринар кад му одне-
сеш своју птицу на преглед.

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

МАГИЧНИ ЛИК: четвртак, ут-
врдити, сврзипоп, ординале,
Стипанић, католици.

КОМБИНОВАНА УКРШТЕНИЦА

– ВОДОРАВНО: топлота, Вр-
бас, агрономија, рр, травари,
есмин, Јазине, остија, Адин,
зорница, налаз, Книњани, а, у,
марике, аш, максиме, ап, ајет,
тетреб, елем, ам, јалах, и, Ата-
турк, шилинзи.

ПОЛИТИКИ ЗАБАВНИК

БРОЈ 2010

YU ISSN 0032-339X

Први број Политикиног Забавника изашао је
28. фебруара 1939. године

Директор НИП „ПОЛИТИКА“
др Живорад Миновић

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ

Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђо-
ковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић,
Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаи-
ловић, Душан Петровић (председник), Драго-
љуб Петровић, Радован Поповић, Зора Прода-
новић, Радомир Ристић (заменик), Верица
Смиљанић и Никша Стипчевић. Чланови Са-
вета из Редакције: Зефирино Граси, Соња Ја-
шовић, Мирјана Маринковић и Петар Милато-
вић.

РЕДАКЦИЈА:

Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукади-
новић, Душан Глушац, Бојана Дожић, Светла-
на Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (ли-
ковно-графички уредник), Славољуб Кеџић
(помоћник гл. уредника), Мирјана Крстуловић,
Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник
стрипа), Иванка Миладиновић, Петар Милато-
вић, Вера Милићевић, Весна Минић, Нада Не-
вајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић,
Љубомир Патрнogiћ, Зоран Петканић, Радоје
Савић, Весна Софреновић, Војислав Стамено-
вић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић,
Миленико Тодоровић, Милош Томић и Бранис-
лава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:

Јованка Војводић, Олгица Стаменић
и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ – редак-
ција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, Македонска
29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Теле-
фони: секретаријат 324-471, редакција
324-483, техничка редакција 326-620, центра-
ла 324-191 и 325-761, претплата: 328-776. Ру-
кописи, фотографије и цртежи се не враћа-
ју. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел.
322-711. На основу мишљења Републичког
секретаријата за културу СР Србије, број
413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се
порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:

Месечна 36,80 динара, тромесечна 110,40
динара, полугодишња 220,80 динара

ПРЕТПЛАТА

ЗА ИНОСТРАНСТВО:

Месечна 73,60 динара, тромесечна 220,80
динара, полугодишња 441,60 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број
60801-603-24875 уз обавезну назнаку НИП
„Политика“ – ПРЕТПЛАТА ЗА ЛИСТ: „ПОЛИ-
ТИКИН ЗАБАВНИК“

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО

У СТРАНОЈ ВАЛУТИ – ШЕСТОМЕСЕЧНА:

САД	USD	38.-
СР НЕМАЧКА	DEM	63.-
ШВЕДСКА	SEK	229.-
ФРАНЦУСКА	FRF	211.-
ШВАЈЦАРСКА	CHF	56.-

Уплате из иностранства слати на девизни ра-
чун НИП „Политика“ код БЕОГРАДСКЕ БАН-
КЕ, Деоничарско друштво, Главна филијала
„ИНВЕСТБАНКА“ – Београд, на рачун број:
60811-623-63-257310-999-00054 уз обавезну на-
знаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗА-
БАВНИК“

❖ ГОДИШЊУ ПРЕТПЛАТУ
НА ЛИСТ НЕ ПРИМАМО.

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM) штампана ствар, штампана по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа.

ХОРОСКОП ЗА МЛАДЕ

Пише: Елизабета Лукић – Зељуг

ОД 6. ДО 12. ЈУЛА

ОВАН (21. 3 – 20. 4)

Поћи ће ти за руком да са родитељима направиш сјајан договор и оствариш важан план. Преко пријатеља или блиског рођака упознаћеш особу која ће ти се допасти. Пошто још није тренутак за озбиљне кораке на љубавном пољу, схвати ово само као добру забаву и сачекај неко време, долази период у коме ћеш доживети сјајне ствари. Леп дан биће ти 6. јул.

БИК (21. 4 – 20. 5)

Нећеш бити у елементу. Било би паметно да избегаваш веће скупове и дружење са пријатељима јер ћеш својим ироничним примедбама наљутирати драгу особу до чијег ти је пријатељства заиста стало. Посебно лош дан за тебе је 8. јул. Сметаће ти покушаји симпатије да из тебе извуче разлоге за необично понашање. Не би требало да се свађаш са њом јер ће ти после бити жао што је вређаш без повода.

БЛИЗАНЦИ (21. 5 – 21. 6)

Припази на новац ове недеље. Може ти се десити да непромишљено потрошиш или изгубиш новац који чуваш за нешто важно. Одлично ћеш се забављати са друштвом иако неће бити ништа ново што је теби важно за праву

забаву. Симпатија ће сумњати у твоја осећања и искреност јер ћеш у неколико наврата пожелети да тестираш своје освајачке способности. Не ризикуј без преке потребе.

РАК (22. 6 – 22. 7)

Кад си у лошем фазону, све ти иде на живце. Може ти пасти на памет да се посвађаш са симпатијом, учиниће ти се да је претерала и да ваља веза нема баш много смисла. Полако! Размисли пре него што направиш сцену, ситуација није тако озбиљна колико изгледа. Бави се стварима које ти пријају, прочитај неку добру књигу или ишетај на чист ваздух док се не ослободиш нагомиланог беса. Лош дан: 9. јул.

ЛАВ (23. 7 – 23. 8)

Мрзеће те да испуњаваш свакодневне обавезе, желећеш да их одложиш. Пријаће ти сањарење и размишљање о нечем лепом и необичном што би могло да ти улепша лето. Но, док се то не деси, дружи се са пријатељима јер то је за тебе увек добро решење. Са симпатијом ћеш закопати ратну секиру, бар на неко време. Можда не би било лоше да јој отворено кажеш шта ти заиста желиш и шта не ваља у вашој вези.

ДЕВИЦА (24. 8 – 22. 9)

Сметаће ти приче доброг друга (другарице) о твом понашању. Нећеш хтети да чујеш ништа што може да звучи

као критика, зато спречи озбиљне разговоре, тако ћеш обоје поштедети нервирања. У кући ће бити мало напето због твог отпора према сваком покушају родитеља да ти организују време и „забаву“ у овом периоду.

ВАГА (23. 9 – 22. 10)

Поново ћеш се сукобити са родитељима због своје тврдоглавости, мислиш да си увек у праву. Не би требало сувише емотивно да схваташ најбезазленије критике и савете родитеља. Покушај да их разумеш, осећаћеш се много боље. Лош дан је 7. јул. Допашће ти се идеја друга (другарице) да направите малу забаву. Коначно, време је да учиниш нешто што ће ти заиста донети освежење и промену.

ШКОРПИОН (23. 10 – 22. 11)

Не обраћај пажњу на приче које круже о теби. Твој покушај да се докажеш као заводник (заводница) је успео, али то као да није оно што ти стварно треба. Покушај неко време да се бавиш нечим што не захтева од тебе да докажујеш како си број један у свему јер то већ почиње да те оптерећује и замара. Симпатија ће ти показати да је увек уз тебе.

СТРЕЛАЦ (23. 11 – 21. 12)

Добри односи са симпатијом, симпатичне промене на љубавном пољу деловаће позитивно на тебе. Моћи ћеш да се позабавиш и стварима које су битне, али те најчешће нервирају и изгледају ти бесмислене. У кући ће бити много боље него обично тако да ћеш моћи да приуштиш себи луксуз и неке своје „несташне“ идеје оствариш уз благослов родитеља. Сјајан дан биће 10. јул.

ЈАРАЦ (22. 12 – 20. 1)

Бићеш у топ форми. Сјајан дан биће 8. јул, моћи ћеш да се позабавиш својим љубавним невољама, решићеш их с лакоћом. У кући ће бити мало напето, али без бриге, то ионако не може да ти поквари расположење. Припази на новац, нећеш имати мере у трошењу, што може озбиљно да ти угрози планове јер неће бити повећања цепарца. Критичан дан: 11. јул.

ВОДОЛИЈА (21. 1 – 19. 2)

Потпуно си изван стварности. Не можеш да се бавиш стварима које захтевају било каква размишљања или концентрацију. Имаш одличан избор, а најлепше ћеш се осећати у друштву симпатије јер ће уживати у твојим луцкастим идејама за забаву. Сјајан дан ће бити 10. јул, па можеш да планираш нешто посебно. Није повољно време за дружење са већим бројем људи.

РИБЕ (20. 2 – 20. 3)

Пријало би ти да нешто промениш у свом имиџу. Ускоро почиње важан љубавни период, па не би било лоше да га дочекаш у мало измењеном издању. Желећеш да се осамиш и сањариш о стварима које те забављају. Волиш да ленчариш и да ни о чему не мораш да бринеш. Имаћеш супер дан 7. јула, сигурно те очекује леп провод.

Илустровала: Драгана Јовчић

BATMAN

WITH ROBIN

У БОРБИ ПРОТИВ ЗЛОЧИНА

BATMAN, ROBIN, and indicia are trademarks of DC Comics Inc. All Rights Reserved.

КАКАВ СКОК!
МИСЛИО САМ ДА
САМ ГОТОВ!

ВИДИМО СЕ,
БЕТМЕНЕ!
ХА, ХА, ХА,
ХА, ХА!

МОЖЕШ
ДА СЕ
КЛАДИШ
У ТО!

TM & © DC Comics Inc. 1943, 1971
Dist. By Editors Press Service Inc.

СА ПРЕД-
НОШКУ
КОЈУ
ИМА,
НЕМА
СВРХЕ
ДА ГА
ЈУРИ-
МО!

ЗАНИ-
МА МЕ
ШТА ЈЕ
РАДИО
ТАМО
ГОРЕ!

У АПАРТМАНУ ЧУВЕНЕ ЗВЕЗДЕ...

ДОКТОР ЈОЈ ЈЕ
ДАО ПИЛУЛУ ЗА
СПАВАЊЕ! ОСТАВИ-
ЛА САМ ЈЕ САМУ
МИНУТ - ДВА,
И ОНДА...

ОЧИГЛЕДНО
КОРЛИС
НИЈЕ УСПЕО
ДА ЈОЈ
НАУДИ!

TM & © DC Comics Inc. 1943, 1971
Dist. By Editors Press Service Inc.

ДИШЕ
НОРМАЛНО,
АЛИ... КАКАВ
ЈЕ ТО МИРИС?

МИРИС ГОРКОГ БАДЕМА!
БАДЕМ У ВОДИ! ЗНАШ
ШТА ТО ЗНАЧИ,
РОБИНЕ?

ОТРОВ! ЦИЗАНИД!
ПРОБУДИЛА БИ СЕ,
ПОПИЛА ВОДУ И...
ПАФ! СРЕКОМ, НИЈЕ!

ЗВАКУ ПОЛИЦИЈУ ДА ПО-
ШАЉУ ЧУВАРА! РОБИН И
ЈА БЕМО ГА СА-
ЧЕКАТИ!

МСЈЕ
БЕТМЕН,
ВИ СТЕ ПРАВИ
ХЕРОЈ!

30

СЛЕДЕКЕГ ДАНА, У КУЋИ БРУСА
ВЕЈНА ...

ВАШЕ
НОВИНЕ,
СЕР!

ХВАЛА,
АЛФРЕДЕ!
ХММ... ОВО ИЗГЛЕ-
ДА ЗАНИМАЊИ-
ВО!

TM & © DC Comics Inc. 1943, 1971
Dist. By Editors Press Service Inc.

БАТЛЕР АЛФРЕД ЈЕ
ЈЕДИНА ОСОБА КОЈА
ЗНА ПРАВИ ИДЕНТИ-
ТЕТ БЕТМЕНА И РО-
БИНА ...

ДА ЛИ БИ ВОЛЕО
ДА УЗМЕШ СЛОБОД-
НО ВЕЧЕ И ОДЕШ У
ПОЗО-
РИШ-
ТЕ?

ТО БИ БИЛО
СЈАЈНО, ГОСПО-
ДИНЕ ВЕЈН!
КАД ЈЕДНОМ
АКТИВИРАМ СВОЈ
ДЕТЕКТИВСКИ
ДАР, СЛУЧАЈ
ЈЕ РЕШЕН!

